

ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

โดย
นายศิวกรณ์ เองฉ้วน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

PROPOSED POLICY FOR VOCATIONAL MANPOWER DEVELOPMENT TO
SUPPORT THAILAND 4.0

By
MR. Siwakron AENGCHUAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (DEVELOPMENT EDUCATION)
Department of Education Foundations
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
โดย	ศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน
สาขาวิชา	พัฒนศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

----- ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลุลียง วีระนาวิน)

----- อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ)

----- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

----- ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพล ใจเย็น)

56260912 : พัฒนศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุชฎิบั้ฒทิต

คำสำคัญ : อาชีวศึกษา, ประเทศไทย 4.0, การพัฒนากำลังคน

นาย ศิวกรณ เอ่งฉ้วน: ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 3) สังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และ 4) พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เป็นการใช้เทคนิคการศึกษาขนาดกลางด้วยวิธีการ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) การสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก และนำมาจัดทำ (ร่าง) นโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และการพัฒนาข้อเสนอแนะด้วยการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จากผลการศึกษาพบว่า มีนโยบาย 5 ด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคน 14 ยุทธศาสตร์ 65 กลยุทธ์ ดังนี้ นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 15 กลยุทธ์ นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 16 กลยุทธ์ และนโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ 10 กลยุทธ์

56260912 : Major (DEVELOPMENT EDUCATION)

Keyword : VOCATIONAL, THAILAND 4.0, MANPOWER DEVELOPMENT

MR. SIWAKRON AENGCHUAN : PROPOSED POLICY FOR VOCATIONAL MANPOWER DEVELOPMENT TO SUPPORT THAILAND 4.0 THESIS ADVISOR : PITAK SUPANNOPAPH, Ph.D.

The purposes of this research were to 1) study the knowledge relating to the development of vocational education for supported Thailand 4.0 2) Study guidelines for vocational education development for supported Thailand 4.0 3) Synthesize knowledge in making policy proposals for the development of vocational manpower for supported Thailand 4.0 And 4) Develop on policy proposals for the development of vocational manpower for supported Thailand 4.0

The study method is an integrated research. Both qualitative research and quantitative research. The study of policy proposals for vocational personnel development to support Thailand 4.0 is the future study using EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research). Synthesis of strengths, weaknesses, opportunities, obstacles (SWOT Analysis Tools) and TOWS Matrix Analysis to find the relationship between internal and external factors and create (draft) policies for the development of vocational manpower to support Thailand 4.0 and the development of suggestions by asking expert opinions.

From the study, it is found that there are 5 policies on manpower development strategies, 14 strategies, 65 strategies as follows Policy 1: Production and development of vocational personnel toward standard quality to support the changing situation consisting of 3 strategies and 12 strategies. Policy 2: Pushing and giving importance to vocational personnel to be ready for the development of vocational manpower Supporting Thailand 4.0 consisting of 3 strategies, 12 strategies. Policy 3: Develop educational institutions and modern teaching and learning styles Supporting Thailand 4.0 consisting of 3 strategies, 15 strategies. Policy 4: Vocational education management Aim for excellent operations Consistent with Thailand 4.0 consisting of 3 strategies, 16 strategies and Policy 5: Pushing vocational education to have a strong educational cooperation network consistent with Thailand 4.0 consisting of 2 strategies, 10 strategies.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ และรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลุง วิระนาวิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพล ใจเย็น ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณา ของอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณศิริพร ศรีพันธุ์ พันจ่าเอกสันติ เลิศไกร ดร.ทิฆัมพร พันลึกเดช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี รามัญ และคุณพิจารณา ศิริชานนท์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยฯ สำหรับการทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ ดร.บุญส่ง จำปาโพธิ์ ดร.ประชาคม จันทรัชิต ดร.พันธ์ศักดิ์ ไรจนากาศ ดร.อดิสร สิ้นประสงค์ และคุณภานุรุจ กลิ่นโพธิ์ ที่ให้การประเมินรับรอง และให้ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาพัฒนศึกษาที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และ ประสพการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วาสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ ทุกเล่มที่ช่วยวิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์อย่างยิ่ง

ศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน

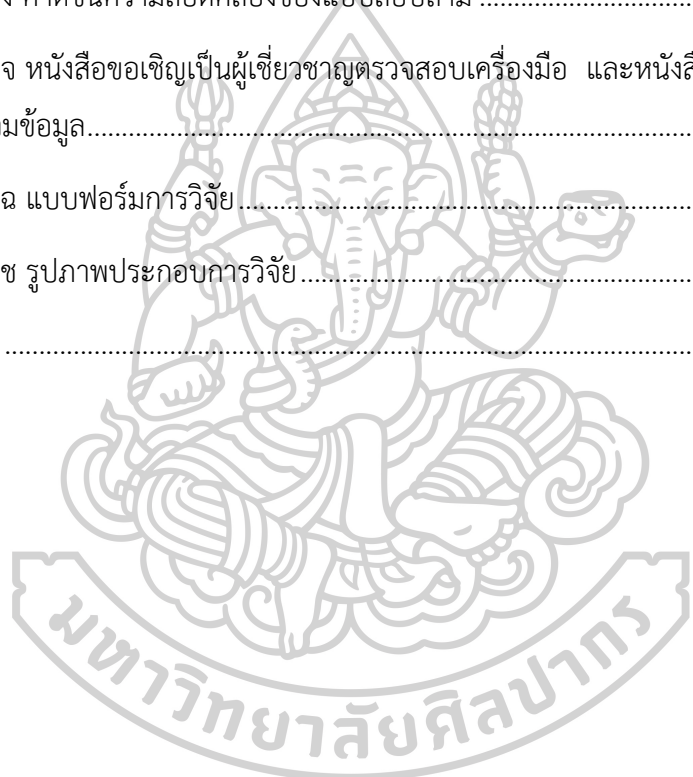
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคน.....	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา.....	12
แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579.....	21
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย 4.0.....	49
ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579.....	55
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564.....	65
แผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579.....	77

เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR	87
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	90
กรอบแนวคิดในการวิจัย	107
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	108
วิธีการดำเนินการวิจัย	108
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน	108
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ	110
ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0.....	117
ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศ ไทย 4.0.....	120
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	124
ผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน	124
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ.....	130
ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0.....	174
ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศ ไทย 4.0.....	200
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	211
สรุปผลการวิจัย	212
อภิปรายผล	230
ข้อเสนอแนะ	235
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	235
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	235

รายการอ้างอิง.....	236
ภาคผนวก	242
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และผู้เชี่ยวชาญประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้.....	243
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้สัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และผู้ทรงคุณวุฒิ.....	245
ภาคผนวก ค แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	251
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	281
ภาคผนวก จ หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และหนังสือขออนุญาตเผยแพร่เก็บ รวบรวมข้อมูล.....	292
ภาคผนวก ฉ แบบฟอร์มการวิจัย.....	348
ภาคผนวก ช รูปภาพประกอบการวิจัย.....	351
ประวัติผู้เขียน	356

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ และการลดลงของความคลาดเคลื่อน.....	89
ตารางที่ 2	สรุปแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	104
ตารางที่ 3	สรุปขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน.....	109
ตารางที่ 4	สรุปขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจาก ผู้เชี่ยวชาญ.....	117
ตารางที่ 5	สรุปขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอ เชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0	119
ตารางที่ 6	สรุปขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0.....	121
ตารางที่ 7	แสดงวิธีการดำเนินการวิจัย.....	122
ตารางที่ 8	แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ ประเทศไทย 4.0	152
ตารางที่ 9	แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา).....	153
ตารางที่ 10	แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบัน การศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้าน การเรียนการสอน)	155
ตารางที่ 11	แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของ สถานประกอบการ).....	160

ตารางที่ 12	แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	161
ตารางที่ 13	วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0.....	163
ตารางที่ 14	วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา).....	165
ตารางที่ 15	วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน).....	167
ตารางที่ 16	วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ).....	171
ตารางที่ 17	วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	172
ตารางที่ 18	ความได้เปรียบและความท้าทายเชิงกลยุทธ์	174
ตารางที่ 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools).....	178
ตารางที่ 20	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย	186
ตารางที่ 21	การเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0	208

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แสดงความแตกต่างของการศึกษาทั่วไปและการอาชีวศึกษา.....	15
ภาพที่ 2	กรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ปี 2562.....	19
ภาพที่ 3	กรอบแนวคิดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579.....	21
ภาพที่ 4	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	107
ภาพที่ 5	TOWS Matrix Analysis.....	185

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในอดีต มีการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่โมเดลประเทศไทย 1.0 ที่เน้นภาคเกษตรกรรม ไปสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นเรื่องอุตสาหกรรม และก้าวไปสู่โมเดลประเทศไทย 3.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมมากขึ้นกว่าเดิม และต้องเผชิญกับดักสำคัญที่ไม่อาจนำพาประเทศพัฒนาไปมากกว่านี้ นอกจากต้องเผชิญกับดักประเทศรายได้ปานกลางแล้วยังต้องเผชิญกับ “กับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่นคง” และ “กับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา” ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและการศึกษา เพื่อก้าวข้ามประเทศไทย 3.0 เป็นประเทศไทย 4.0 (ณัฐสินี ชวดพงษ์, 2561) ประเทศไทย 4.0 เป็นความมุ่งมั่นที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เน้นภาคการผลิตไปสู่ภาคการบริการมากขึ้น (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560)

ประเทศไทยมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558) การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทำให้เกิดยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป้าหมายหลักคือ 1) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญ และเป็นเลิศเฉพาะด้าน และ 3) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิต และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มีส่วนในการนำไปสู่การสร้างกำลังแรงงานที่ยั่งยืน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในฐานะองค์กรหลักที่มีหน้าที่ในการผลิต และพัฒนากำลังคน ในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ซึ่งเป็นกำลังคนระดับกลาง ที่เป็นหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมหลัก และธุรกิจบริการของประเทศ จัดให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะทาง พร้อมทั้งทักษะประสบการณ์ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างผลผลิตและรายได้ เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างมั่นคง ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) โดยจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based) ที่เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งความรู้ ทักษะ และกิจนิสัยในการทำงาน ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ได้กำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศทั้งปริมาณและคุณภาพ (ธีรวิธ ขมใจ, 2554)

นอกจากนี้ การจัดการอาชีวศึกษาในช่วงการปฏิรูปการศึกษาเป็นช่วงเวลาสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้พร้อมรับสถานการณ์การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในภูมิภาคอาเซียน ตามกรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (อนุชัช งามวรงค์ูร และนลินรัตน์ รักกุศล, 2557) โดยการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน จากกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาพัฒนาการอาชีวศึกษา 2560 - 2578 สามารถกำหนดยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การพัฒนาคนเป็นเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ และผลกระทบของการพัฒนา หรือเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เป้าหมาย ดังนั้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จึงเน้นการพัฒนาคนทุกกลุ่มทุกวัยให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็งมีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการพร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคนและสังคมไทยเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะกำลังคนให้สามารถประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิต และสนับสนุนการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย การผลิตและพัฒนากำลังคนในภาคการศึกษายังคงเป็นไปตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละสถาบันการศึกษา ประกอบกับค่านิยมของผู้เรียนที่ยังคงมุ่งเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพและสมรรถนะในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา ส่งผลให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ มุ่งเน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) และรัฐบาลละเลยความสำคัญของการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่เป็นการศึกษา เพื่อการนำไปประกอบอาชีพโดยเฉพาะอาชีพในด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ส่งผลให้จำนวนผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาลดลง ประกอบกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นที่ต้องการของนายจ้างที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ (แก้วขวัญ ตั้งติงศ์กุล, 2555) ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะที่สำคัญจำเป็น เช่น ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะดิจิทัล และขาดสมรรถนะในการทำงานตามอาชีพ ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพตนเองและผลิตภาพของงานเพื่อการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานของแรงงานไทย ทั้งแรงงานฝีมือและแรงงานกึ่งฝีมือ ยังมีทักษะต่ำกว่าความคาดหวังของผู้ประกอบการทั้งด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และการบริหารจัดการ

อีกทั้งการผลิตทรัพยากรกำลังคนอาชีวะของประเทศจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทิศทางการสอนด้านการใช้การซ่อมบำรุงรักษามาเป็นการสอนผู้เรียนให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการผลิต การดัดแปลงสร้างสิ่งประดิษฐ์โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมผู้เรียนมีเจตคติในการทำงาน มีประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ และต้องคำนึงถึงความพร้อมทรัพยากรการผลิต โดยเน้นการให้ภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรมเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม (ธีรวิบูลย์โสภณ, 2555)

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาศักยภาพกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 ควรมีนโยบายและแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษานำไปปฏิบัติ โดยเน้นทางด้านเทคโนโลยี การวิจัย นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้กำลังคนอาชีวศึกษาสามารถพัฒนาสู่ประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในการวิจัยเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยมุ่งเน้นการตอบสนองปัจจัยสำคัญให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถพัฒนาศักยภาพกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะอย่างเต็มศักยภาพให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0

คำถามวิจัย

1. บริบทแวดล้อมภายในและภายนอกของการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จะเป็นอย่างไร
2. การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 มีแนวในการพัฒนา ด้านใดบ้าง และแต่ละด้านควรดำเนินการอย่างไร
3. นโยบายในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 อย่างเป็นอนาคตเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
3. เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
4. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 มีขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. **ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย**
ระยะเวลาในการดำเนินวิจัย เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2559 ถึงเดือน พฤศจิกายน 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี 1 เดือน
2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา**
การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
3. **ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย**
ขอบเขตด้านพื้นที่ในงานวิจัยนี้ ทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทั่วประเทศ โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ ผู้เชี่ยวชาญด้านประเทศไทย 4.0 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน

4. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

4.1 ผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิค Delphi โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 6 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจและประเทศไทย 4.0 จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานประกอบการ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน จำนวน 1 คน

4.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสังเคราะห์ SWOT Analysis TOWs Matrix และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย ผู้แทนนักศึกษอาชีวศึกษา อาจารย์ และสถานประกอบการ จำนวน 27 คน หรือข้อมูลอ้อมตัว

4.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการรับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จำนวน 6 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอต่าง ๆ จากผลการวิจัยเชิงนโยบายตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระดับนโยบายที่ผู้วิจัยจะสื่อสารแก่บุคคลที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนหรือปรับปรุงแก้ไขนโยบาย กลยุทธ์หรือโครงการต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ กล่าวคือ ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กำลังคนอาชีวศึกษา หมายถึง บุคคลที่จบการศึกษาด้านวิชาชีพจากสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาของประเทศ ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสังกัดส่วนราชการอื่น ๆ ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกหลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ กำลังคนอาชีวศึกษา คือ เป้าประสงค์หลักที่จำเป็นต้องสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประเทศไทย 4.0 หมายถึง แนวทางในการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีองค์ประกอบสำคัญ รองรับประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นองค์ประกอบในอนาคต ที่กล่าวถึงในยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ในด้านการพัฒนากำลังคน กล่าวคือ ประเทศไทย 4.0 เป็นความมุ่งมั่นที่ต้องการปรับเปลี่ยน

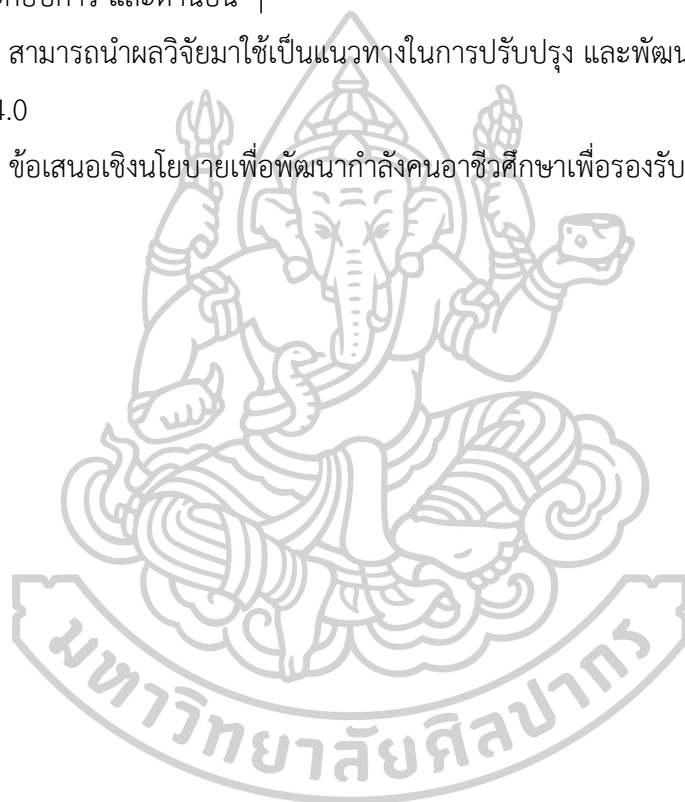
โครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เน้นภาคการผลิตไปสู่ภาคการบริการมากขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงอนาคตภาพของการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ต่อการดำเนินนโยบายในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ด้านสถาบันการศึกษา ด้านสถานประกอบการ และด้านอื่น ๆ

2. สามารถนำผลวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบและประเด็นในการศึกษาให้ได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคน
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา
3. แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย 4.0
5. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579
6. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564
7. แผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579
8. เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDR
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) กล่าวว่า ความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคตมีแนวโน้มการแข่งขันทวีความรุนแรงมากขึ้น มีการย้ายฐานการผลิตหลายด้านไปลงทุนในตลาดต่างประเทศที่มีค่าจ้างราคาถูกกว่า ทำให้สถานการณ์ความต้องการกำลังคนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ในขณะเดียวกันประเทศไทยก็ต้องการยกระดับผลิตภาพสินค้าและบริการให้สูงขึ้น และใช้นวัตกรรมมากขึ้น แต่กำลังคนของประเทศไทยยังไม่สามารถยกระดับความรู้และทักษะการทำงานของตนได้เท่าที่ควร รวมทั้งมีการขาดแคลนกำลังคนในบางสาขา/ระดับ และเกินความต้องการในบางสาขา/ระดับ ขาดมาตรฐานการประเมินสมรรถนะและทักษะการทำงานของกำลังคนของประเทศที่เป็นบรรทัดฐาน และสามารถเทียบเคียงมาตรฐานสากลของนานาชาติได้

รัฐบาลตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ โดยได้กำหนดนโยบายรัฐบาลให้มีการสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ และเร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศในสาขาต่าง ๆ เช่น

ปีเตอร์เคมีซอฟต์แวร์ อาหาร สิ่งทอ บริการ สุขภาพและการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ เป็นต้น ด้วยความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และสถาบันเฉพาะทาง ตลอดจนให้มีการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพตามมาตรฐานสากลที่เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ศึกษาความต้องการกำลังคนและเตรียมกำลังคนในสาขาต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระทรวงสาธารณสุขมีการจัดทำแผนแม่บทกำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

1. ความหมายของการพัฒนากำลังคน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) หรือการพัฒนากำลังคน (Manpower Development) หรือการพัฒนาและฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ (Training & Development) คือ กระบวนการในการพัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจมีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งในการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์กรสมัยใหม่ ซึ่งมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีขั้นสูง และมีแนวโน้มที่จะเป็นองค์กรขนาดใหญ่ การดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรของทางปฏิบัตินั้น ควรจะเริ่มตั้งแต่เมื่อพนักงานเหล่านั้นเริ่มเข้ามาทำงาน โดยการปฐมนิเทศ (Orientation) และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อย ๆ ตลอดเวลาที่เขายังคงทำงานอยู่ในองค์กร (Thienput, 2000) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับสังคมนั้นต้องเริ่มจากการพัฒนาตนเองก่อนพิจารณาที่คุณสมบัติที่อยู่ในตัวบุคคลทั้งร่างกาย และจิตใจ ผู้ที่พัฒนาตนเองแล้วย่อมได้รับความเคารพนับถือ ยกย่องเชิดชู การพัฒนาตนเองจะช่วยให้บุคคลสำรวมกาย และใจมากขึ้น รู้จักควบคุมตนเองในการแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักข่มใจ มีความอดทนอดกลั้น เพื่อรักษาความดี ความงามของตน จนได้ชื่อว่าเป็นกัลยาณมิตร (ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทুমเมฆ, 2560)

การพัฒนาตนเอง คือ การสร้างคนใหม่ในตนเองให้มีสุขภาพที่แข็งแรง สุขภาพจิตดี มีทักษะในด้านกำลังใจและจุดมุ่งหมายของชีวิต (Suttitertarun, 2007) การพัฒนาต้องฝึกอบรมตนเองด้วย และประเมินผลสำเร็จด้วยตนเองแต่ไม่ได้ปิดกั้นคำแนะนำจากกัลยาณมิตรซึ่งถือเป็นการพัฒนามนุษย์ทั้งกาย วาจา ความคิด จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อพัฒนาชีวิตให้สมบูรณ์ การศึกษาอบรมตนเองที่สมบูรณ์ที่สุด นั้นมุ่งหวังประโยชน์แตกต่างกันไปสู่จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมตนเองของพุทธศาสนิกชน ก็คือ การพัฒนาชีวิตและจิตใจของตนเพื่อหลุดพ้นจาก ความเขลา (อวิชชา)

ความอยาก (ตัณหา) การยึดมั่น ถือมั่น (มานะ) มีสภาวะของจิตใจที่แจ่มใส สะอาด สว่างและสงบเย็น การฝึกหัดอบรมตนเองเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายอันเป็นประโยชน์สูงสุดจึงเริ่มที่ตนก่อนโดยการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบและประโยชน์สูงสุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรสำหรับเฟลิกซ์เอ. นิโกร (Felix A. Nigo) ให้ความหมายของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ว่าเป็นศิลปะในการเลือกสรรคนใหม่และใช้คนเก่า ในลักษณะที่จะได้ผลงานและบริการจากบุคคลเหล่านั้นสูงสุดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ (Nigeo Felix A, 1959) ส่วนการพัฒนาคนโดยมองคนในฐานะเป็นมนุษย์มีความหมายว่า มนุษย์มีความเป็นมนุษย์ของเขาเองชีวิตมนุษย์นั้นมีจุดหมายจุดหมายของชีวิต คือ ความสุขอิสรภาพความดีความงามของชีวิตซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตัวบุคคล

นิสตาร์ก เวชยานนท์ (2548) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การดำเนินการให้บุคคลได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อนำมาปรับปรุงความสามารถในการทำงาน โดยมีวิธีการ 3 ประการ คือ

1. การฝึกอบรม (training) เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน (present job) เป้าหมาย คือ การยกระดับความรู้ ความสามารถทักษะของพนักงานในขณะนั้นให้สามารถทำงานในตำแหน่งนั้น ๆ ได้ ซึ่งผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมไปแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทันที

2. การศึกษา (education) เป็นวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยตรง เพราะการให้การศึกษาเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ทักษะ ทศนคติ ตลอดจนเสริมสร้างความสามารถ ในการปรับตัวในทุก ๆ ด้านให้กับบุคคล โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับงานของพนักงานในอนาคต (future job) เพื่อเตรียมพนักงานให้มีความพร้อมที่จะทำงานตามความต้องการขององค์กรในอนาคต

3. การพัฒนา (development) เป็นกระบวนการปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่ได้มุ่งเน้นตัวงาน (not focus on a job) แต่มีจุดเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามที่ต้องการ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานกับองค์กรในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีรวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ประชา ตันเสนีย์ (2554) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้บุคลากรเพิ่มความรู้ และทักษะ มีพฤติกรรมการทำงานที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และกล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการนำศักยภาพของแต่ละบุคคลมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างให้แต่ละบุคคลเกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ตลอดจนเกิดความตระหนักในคุณค่าของตนเอง เพื่อนร่วมงาน และองค์กร โดยมีหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้ 1) มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่สามารถจะพัฒนาให้เพิ่มพูนขึ้นได้ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติ ถ้าหากมีแรงจูงใจที่ดีพอ 2) การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ควรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตั้งแต่การสรรหา

การคัดเลือก นำมาสู่การพัฒนาในระบบขององค์กร 3) วิธีการในการพัฒนาทรัพยากรมีหลายวิธี ซึ่งจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร และบุคลากร 4) จัดให้มีระบบการประเมิน การพัฒนาความสามารถของบุคลากรเป็นระยะ ๆ เพื่อช่วยแก้ไขบุคลากรบางกลุ่มให้พัฒนา ความสามารถเพิ่มขึ้น และในขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้ผู้มีขีดความสามารถสูงได้ก้าวหน้าไปสู่ ตำแหน่งใหม่ที่ต้องใช้ความสามารถสูงขึ้น

วูทิสักดิ์ โภชนกุล (2554) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะต่อเนื่องไปตลอดชีวิตของคนในองค์กร ซึ่งเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และคำนึงถึงความสามารถในการนำความรู้ที่ได้รับไป ปฏิบัติงานที่ได้รับงานมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานโดยรวมของหน่วยงานประสบความสำเร็จ การฝึกอบรมรวมไปถึงการพัฒนาสายอาชีพ และการประเมินประสิทธิภาพงาน ความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้ 1) มนุษย์เป็นศูนย์กลางแห่งการพัฒนาในทรัพยากร 4M คือ คน (Man) วัสดุ (Material) เงินทอง (Money) เครื่องจักร (Machine) คน นับว่าสำคัญ ที่สุด 2) มนุษย์เป็นทรัพยากรเพียงอย่างเดียวที่มีชีวิตจิตใจ เต็มโตได้ เมื่อแก่เฒ่าลงไปอาจจะเสื่อม อาจจะด้อยสมรรถภาพลง แต่ก็กลับมามีสมรรถภาพเช่นเดิม หรือมากกว่าเดิมได้ด้วย 3) มนุษย์ สามารถกำกับดูแลอีก 3M ที่เหลือได้อย่างดี และอย่างมีประสิทธิภาพ

จันทร์ศรี ลีลาชีนาเวศ (2561) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำแนกได้เป็น 3 ระดับ ทั้งในระดับชาติ ระดับองค์กร และระดับบุคคล ดังนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับชาติ มุ่งพัฒนาคนในภาพรวมเพื่อให้สามารถ ดำรงตนอยู่ในสังคมได้ เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ มีผลิตภาพสูงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาจึงคำนึงถึงการพัฒนาด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านแรงงาน และการย้ายถิ่น

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับองค์กร มุ่งพัฒนาคนให้เกิดความเชี่ยวชาญ ที่สามารถทำงานให้แก่องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงและพร้อมรับการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต การพัฒนาระดับนี้จึงจะเป็นเรื่องของการบูรณาการระหว่าง การพัฒนาบุคคล การพัฒนา อาชีพ และการพัฒนาองค์กร เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาจากการเรียนรู้ของบุคคลไปสู่ทีมการเรียนรู้และ องค์กรแห่งการเรียนรู้ไปพร้อมกัน องค์กรจึงจะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในการแข่งขันระดับ โลกาภิวัตน์ได้

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับบุคคล มุ่งพัฒนาบุคลากรให้ตระหนักถึง ความจำเป็นในการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพในการทำงาน ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว องค์กร สังคม และประเทศชาติ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรแต่เดิมเป็นเรื่องของการพัฒนาภายนอก คือ มุ่งพัฒนาที่ความรู้ ทักษะ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานให้ดีขึ้น แต่การพัฒนาแนวใหม่ กลับให้ความสำคัญกับการพัฒนาจากองค์ประกอบภายในสู่ภายนอก (Inside Organization

Development Approach) คือ หากต้องการให้การพัฒนาบุคลากรได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่มุ่งหวัง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงขับภายในตัวบุคคล เช่น ทักษะ ค่านิยม แรงจูงใจ และอุปนิสัย เป็นการพัฒนาจากจิตใจเพื่อให้บุคลากรปรับเปลี่ยนวิธีคิด ค่านิยม ความเชื่อ รู้จักค้นคว้าศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ได้อย่างถาวรและเกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์ หรือ คน ถือเป็นปัจจัยสำคัญและมีคุณค่า สูงสุดสู่ความสำเร็จของทุกองค์กรมากกว่าทรัพยากรใด ๆ เพราะว่าองค์กรจะเจริญก้าวหน้าไปได้มาก น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นสำคัญ ทรัพยากรมนุษย์สร้างสรรค์คุณค่าให้แก่ องค์กรสูงสุด หากหน่วยงานใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีจำนวนที่ เพียงพอ ก็จะทำให้สามารถทำงานได้บรรลุผลและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์กรความรู้ของคนในองค์กรจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาองค์กรความรู้ให้สูงขึ้น และสิ่งที่ทำให้ มนุษย์เป็นผู้ที่สามารถคิดค้นและสร้างสิ่งใหม่ ๆ ได้อยู่เสมอ องค์กรความรู้ที่สะสมอยู่ในสมองคนจะถูก ดึงออกมาอยู่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ณัฐพันธ์ เขจรนนท์ (2546) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีวัตถุประสงค์ สำคัญเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในองค์กร (Organizational Effectiveness) โดยองค์กรจะต้องดำเนินการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. สอนองความต้องการทางสังคม (Society's Requirements) หน่วยงานบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรต้องการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมให้เข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับ องค์กร ซึ่งนับเป็นการสร้างงานให้กับสมาชิกของสังคมและต้องให้ผลตอบแทนอย่างยุติธรรม ตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

2. สอนองความคาดหวังด้านการบริหาร (Management's Expectation) หน่วยงาน บริหารทรัพยากรมนุษย์ต้องสร้างความมั่นใจให้องค์กรว่าจะมีบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในระดับ และปริมาณที่เหมาะสมร่วมทำงานกับองค์กรอยู่ตลอดเวลา โดยบุคคลเหล่านี้ จะมีความจงรักภักดี และทุ่มเทความสามารถในการทำงานให้กับองค์กรอย่างเต็มที่

3. สอนองความต้องการของพนักงาน (Employee's Needs) หน่วยงานบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ต้องตระหนักเสมอว่าคนไม่ใช่เครื่องจักรแต่เป็นสิ่งมีชีวิตจิตใจมีความรู้สึก ดังนั้น กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการควรเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพนักงาน โดยมุ่งพัฒนา ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน และเสริมสร้างการทำงานอย่างมีความสุข

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แบ่งออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. สนองความต้องการระดับสังคม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ ให้บุคลากรทุกคนมีความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม มีงานทำมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นผู้นำที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ต้องการของสังคม

2. สนองความคาดหวังด้านการบริหารขององค์กร ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ องค์กรมีความคาดหวังที่จะได้บุคลากรที่มีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลทำให้ องค์กรเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องตระหนัก ภาระหน้าที่ที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดคนเข้าทำงาน โดยดูแลตั้งแต่ก่อนเข้าปฏิบัติงาน ระหว่างปฏิบัติงาน และหลังปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความมั่นใจ ความศรัทธา ให้แก่บุคลากรทุกคนที่จะ เข้ามาร่วมงาน และสร้างความแข็งแกร่งให้องค์กรต่อไป

3. สนองความต้องการของพนักงาน องค์กรจะต้องตระหนักเสมอว่า บุคลากรหรือ ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต่างมุ่งหวังที่จะมีวิธีการดำรงชีวิตที่ดีในสังคม ครอบครัวมีความสุข สังคมยอมรับ ยกย่อง และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงไม่ควรละเลย ต่อความต้องการพื้นฐานที่บุคลากรทุกคนควรจะได้รับ เพราะ สิ่งเหล่านี้จะย้อนกลับมาสร้างความ เจริญเติบโตให้แก่องค์กรในท้ายที่สุด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา

นรินทร ภักดี (2550) กล่าวว่า การศึกษาวิชาชีพในประเทศไทยได้เริ่มมานานตั้งแต่สมัย สุโขทัย เป็นการศึกษาวชิราวุธที่ได้รับการถ่ายทอดภายในครอบครัว เช่น งานช่างทอ ช่างไม้ ช่างเหล็ก ฯลฯ งานศิลปะต่าง ๆ พบตามวัดวาอาราม งานช่าง งานการเกษตร ได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดา ไปสู่ลูกหลาน ลูกผู้หญิงได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับงานบ้านงานเรือน การทอผ้าและการประกอบอาหาร ในสมัยอยุธยาการถ่ายทอดวิชาชีพล้ำกับสมัยสุโขทัย แต่มีชาวยุโรปมาขายกับไทยชาติแรก คือ โปรตุเกส จึงนำความรู้ใหม่มาเผยแพร่ ได้แก่ การต่อเรือ การใช้ปืนใหญ่ การคหกรรม ในสมัยรัชกาลที่ 1 ตั้งกรมสิบหมู่เพื่อฝึกบุคคลให้เป็นช่างหลวง ช่างเขียน ช่างแกะ ช่างปูน ช่างกลึง ช่างหิน ช่างหล่อ ช่างบุ ช่างรัก และช่างสลัก เพื่อประโยชน์ในการสร้างประสาทและวัด ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้แต่งตั้งโรงเรียนหลวงในพระมหาราชวังขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช 2414 ขึ้นเป็น ครั้งแรก และในปีพุทธศักราช 2413 ได้โปรดฯ ให้ตั้งกรมศึกษาธิการ เพื่อทำหน้าที่ดูแลจัดตั้งโรงเรียน ในจังหวัดต่าง ๆ ในปีต่อมา ได้กำหนดให้มีการอาชีวศึกษา โดยระบุว่าเป็นการเรียนวิชาเฉพาะให้มีความชำนาญ เช่น วิชาชีพ วิชาเพาะปลูก ฯลฯ ต่อมาในปีพุทธศักราช 2452 กระทรวงธรรมการได้แบ่ง การศึกษาออกเป็น 2 ประเภท (เจริญ สุวโรจน์วงศ์, 2531) คือ โรงเรียนสามัญศึกษาและโรงเรียน วิสามัญศึกษาต่อมาได้กลายเป็นอาชีวศึกษา

1. ความหมายของการอาชีวศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2525) กล่าวว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การเลี้ยงชีวิตการทำงานที่กระทำประจำเพื่อเลี้ยงชีพ และคำว่าอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งไปในทางช่างฝีมือ

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การให้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความชำนาญในการที่จะให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ

วิรัช กุมพมาศ (2527) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคต และเพื่อช่วยผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน หรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต การอาชีวศึกษาจึงเป็นการศึกษาเพื่อชีวิต โดยมุ่งเน้นให้ผู้ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมในด้านนี้ได้มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รวมทั้งความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต การแปรรูปและการจำหน่าย

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2548) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลาไม่มีข้อจำกัดเรื่องวัย กลุ่มเป้าหมายควรเป็นคนทุกคนที่สนใจ มุ่งเสริมทักษะเพื่อเข้าสู่การงานอาชีพ และการงานอาชีพที่หลากหลายก็ต้องการคนที่มีความกล้าสักทางทักษะและความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับเบื้องต้นจนถึงระดับสูงยิ่งขึ้น

นรินทร์ ภัคดี (2550) กล่าวว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ โดยมุ่งเน้นให้ผู้ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมได้มีสมรรถภาพในการทำงาน เพื่อเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงานของตนหรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม ตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของบุคคลซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และเศรษฐกิจ

วิลาวัลย์ แสนเผ่า (2552) กล่าวว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ฝีมือ และผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาประกอบอาชีพได้ เพราะผู้เรียนจะได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในระหว่างที่เรียนในสถานศึกษา

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความชำนาญ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งเน้นให้ผู้ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมได้มีสมรรถภาพในการทำงาน เพื่อเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพในอนาคต

2. ความสำคัญของการอาชีวศึกษา

วิเวก ปางพุมพิงศ์ (2525) กล่าวว่า ความสำคัญของการอาชีวศึกษาในปัจจุบันเป็นยุคแห่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ช่วยส่งผลให้การผลิตมีผลสูงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพแต่ประสิทธิภาพในผลผลิตและบริการทั้งหลายจะเป็นที่พอใจต้องอาศัยการดำเนินงานของผู้ที่มีความชำนาญในงานสาขาต่าง ๆ อย่างมาก ผู้ชำนาญงานเหล่านี้จะต้องได้รับความรู้โดยวิธีการที่ถูกต้องด้วยกระบวนการทางการศึกษาหลายรูปแบบ การอาชีวศึกษานับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ความรู้แก่ผู้ที่จะไปประกอบอาชีพด้วยความมั่นใจมีทักษะอย่างดีหากประเทศไทยปรารถนาที่จะเพิ่มผลผลิตในด้านต่าง ๆ สามารถแข่งขันได้ทั้งราคาและคุณภาพปรารถนาที่จะแก้ปัญหาการว่างงานของคนไทย และปรารถนาที่จะให้เยาวชนมีอิสระเสรีที่จะเลือกวิถีชีวิตของตนในการประกอบสัมมาอาชีพตามความต้องการความถนัดของตนแล้ว จะต้องมีการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาของประเทศไทยให้ทันกับเวลาโดยรีบด่วนที่สุด

บรรจง ชูสกุลชาติ (2529) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาเป็นแนวทางที่จะพัฒนาหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ หลักการศึกษาเพื่ออาชีพ หลักการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และ หลักการศึกษาเพื่อการประหยัดให้ประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรม นั่นก็คือ การจัดการอาชีวศึกษาให้ครบวงจร โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนไปสู่การเรียนทำให้เกิดทักษะมากกว่าการเรียนรู้มุ่งการจัดการมากกว่าการเรียนจดจำ มุ่งให้ทักษะสะท้อนไปสู่การผลิต การสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถจำหน่ายและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติไทย

สัมพันธ์ ทองสมัคร (2536) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งที่จะสร้างพื้นฐานอาชีพโดยการสร้างคนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง ให้รู้จักนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ เพื่อใช้ทรัพยากรของชาติอย่างประหยัด ถูกต้องและเหมาะสมรู้จักนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตอย่างเต็มที่ โดยพยายามสร้างคนเพื่อสร้างงานสร้างงานเพื่อสร้างเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของการสร้างชาติ

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอันมากการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีอยู่คู่กับมนุษย์ตั้งแต่เกิดมนุษย์ในโลก การจัดการศึกษาในสมัยก่อนมุ่งเน้นเพื่อการดำรงชีวิตอย่างแท้จริง แต่มาในสมัยปัจจุบันการอาชีวศึกษามุ่งเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริงโดยสร้างคนเพื่อสร้างงาน และสร้างงานเพื่อสร้างเศรษฐกิจอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติ

3. หลักการอาชีวศึกษา

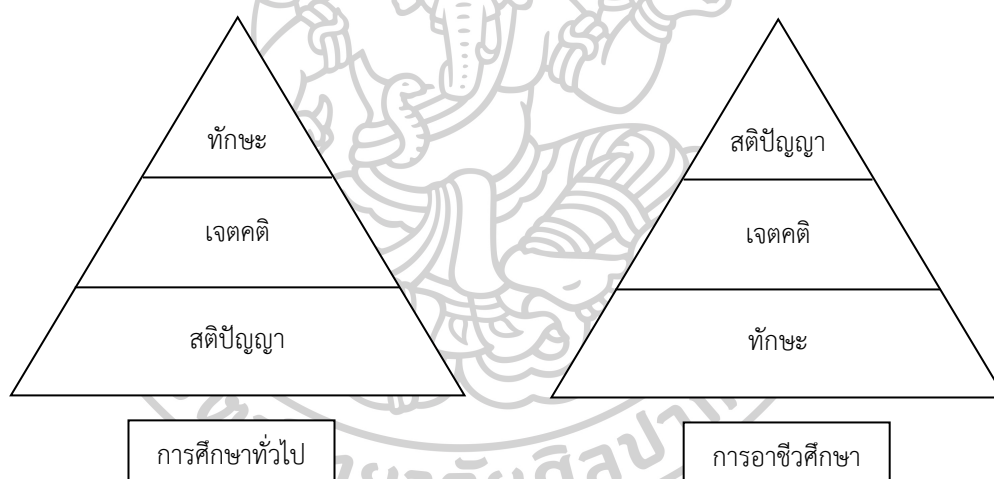
นรินทร์ ภัคดี (2550) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ในด้านการศึกษาที่จะช่วยให้บุคคลได้ค้นพบความสามารถของตนเองเพื่อใช้ในการทำงานและประกอบอาชีพ นอกจากนี้การอาชีวศึกษา หมายถึง การมุ่งผลิตกำลังคน

โดยมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา ทางด้านเทคนิคศึกษามีคุณภาพที่จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ กำลังคนที่ผลิตโดยการอาชีวศึกษามีหลายระดับ ดังนี้

- 1) กำลังคนระดับกึ่งฝีมือ
- 2) กำลังคนระดับช่างฝีมือ
- 3) กำลังคนระดับช่างเทคนิค และ
- 4) กำลังคนระดับช่างเทคนิคชั้นสูง

การอาชีวศึกษาจึงเป็นการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาทั่วไป ในแง่ที่ว่าเป็นการศึกษาเพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ โดยการจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพความสามารถ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รวมทั้งการสร้างอุปนิสัยที่ดีและจำเป็นในการทำงาน

การอาชีวศึกษาได้นำแนวความคิดของบลูม (Bloom, 1976) มาใช้และดัดแปลงตามลักษณะของการจัดอาชีวศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นไปในการพัฒนาอาชีพ ได้เน้นความสำคัญด้านทักษะมากกว่าด้านสติปัญญาและด้านเจตคติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความชำนาญด้านอาชีพ ทั้งด้านการผลิต การทำการตลาด การขาย โดยสามารถนำความรู้ด้านทฤษฎีและปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังจะพิจารณาได้จากกรุปสามเหลี่ยม ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงความแตกต่างของการศึกษาทั่วไปและการอาชีวศึกษา

ที่มา: ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542)

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542) กล่าวว่า โพรเซอร์ และควิกเลย์ (Prosser and Quigley) นักอาชีวศึกษาคนสำคัญ สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีวศึกษา 16 ข้อ โดยมุ่งเน้นการฝึกงานซ้ำ ๆ ที่เป็นการฝึกในโรงงานที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐานของอาชีพนั้นจนเป็นนิสัย ดังนี้

4.1 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างดี (Environmental Habit) ตามมาตรฐานงานที่วางไว้

4.2 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยของการคิด (Thinking Habit) ให้ได้มาตรฐาน

4.3 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยในการทำงาน (Working Habit) ให้ได้มาตรฐาน

ทั้ง 3 ข้อเป็นพื้นฐานอาชีพ (General Vocational Educations) ที่ผู้เรียนทุกคนต้องมีความสามารถให้ได้มาตรฐาน

4.4 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถ และความต้องการ (Ability and Need)

4.5 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด และความสนใจ (Aptitude and Interesting)

4.6 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อเราจัดการฝึกนิสัยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกซ้ำ ๆ (Repetitive Training) เพื่อให้เกิดทักษะอาชีพ (Vocational Skill) ที่เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง

4.7 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อสอนด้วยครูที่มีประสบการณ์สูงมาก ๆ (Experienced Instruction)

4.8 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อให้ผู้เรียนทำซ้ำ ๆ กัน จนเกิดทักษะถึงขั้นมาตรฐานอาชีพ (Employment Skilled Standard)

4.9 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามความต้องการของท้องตลาด (Training to Market Requirement)

4.10 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นต้องสร้างนิสัยการทำงานให้ผู้เรียนโดยการทำตามทฤษฎีการฝึกงาน (Theory of Job Training) คือ ต้องฝึกด้วยเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์จริงที่มีขนาด คุณภาพเท่ามาตรฐานของตลาดแรงงาน

4.11 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เนื้อหาวิชาต้องเขียนขึ้นด้วยผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวข้องและกำลังทำงานอยู่ในวงการนั้น (Origin of Content)

4.12 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเนื้อหาเฉพาะอาชีพนั้น (Specific Occupational Content) อย่างเชี่ยวชาญ

4.13 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งการบริการ (The Service Theory) คือ การให้บริการที่จะให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพนั้น โดยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences)

4.14 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของกลุ่มผู้เรียน (Working Theory of Group Characteristics) คือ การฝึกให้ตรงตามที่สังคมต้องการ และจัดให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ปฏิบัติงาน

4.15 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของการบริหารแบบยืดหยุ่น (The Theory of Elastic Administration) คือ การบริหารอาชีวศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงไปตามความต้องการของสังคม และให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

4.16 การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งค่าใช้จ่าย (The Cost Theory) และครุอาชีวศึกษาต้องไม่ยอมประนีประนอม (The Principle of Compromise) ในการที่จะลดต้นทุนการฝึก และใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุ ไม่ควรลดจำนวนการฝึกให้น้อยลงจนขาดมาตรฐานและคุณภาพ

5. หลักการจัดการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ

6. ภารกิจของการจัดการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า ภารกิจของการจัดการอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษามีภารกิจที่สำคัญ ได้แก่

6.1 การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ)

6.2 การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นการเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพ

7. ค่านิยมอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า ค่านิยมอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษา มีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

7.1 คุณธรรม (Moral) หมายถึง ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคมซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา เป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ

7.2 คุณภาพ (Quality) หมายถึง ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิการอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

7.3 ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง ความสามารถและทักษะในการจัดการ และการพัฒนางาน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น

7.4 ความเป็นมืออาชีพ (Professional) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในด้านวิชาชีพ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะในด้านวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ

8. วิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณธรรมคุณภาพสอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาประเทศ

9. พันธกิจของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษา มีพันธกิจที่สำคัญ ดังนี้

9.1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพสอดคล้อง กับความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ในระดับสากล

9.2 ขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย

9.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยอาศัย เครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

9.4 พัฒนางานวิจัยสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้เพื่อการ จัดอาชีวศึกษาและพัฒนาริวิชาชีพ

9.5 พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพด้วยวิธีที่หลากหลาย

10. วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

10.1 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณธรรม คุณภาพ และความเป็น มืออาชีพ

10.2 เพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย

10.3 เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

10.4 เพื่อพัฒนางานวิจัยสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา

10.5 เพื่อพัฒนาสมรรถนะครู และบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน วิชาชีพ

11. เป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา

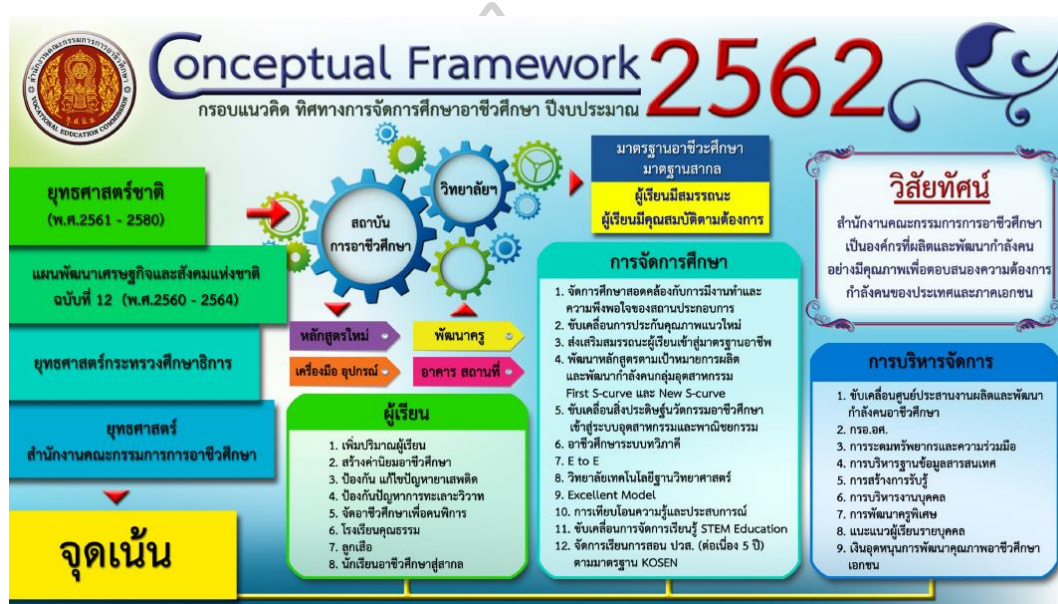
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณภาพอย่างน้อย 3 ด้าน

11.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้แก่คุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา

11.2 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติการ การทำงานร่วมกับผู้อื่นการใช้กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลขและการจัดการและการพัฒนางาน

11.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริงและความสามารถในการประยุกต์สู่ออาชีว

12. กรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ปี 2562

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ปี 2562

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2562)

จากกรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ปี 2562 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ปี 2562 เน้นที่ 1) ผู้เรียน 2) การจัดการศึกษา และ 3) การบริหารจัดการ

1. ผู้เรียน

1.1 เพิ่มปริมาณผู้เรียน

1.2 สร้างค่านิยมอาชีวศึกษา

1.3 ป้องกัน แก้ไขปัญหาเสถียรภาพ

- 1.4 ป้องกันปัญหาการทะเลาะวิวาท
- 1.5 จัดอาชีวศึกษาเพื่อคนพิการ
- 1.6 โรงเรียนคุณธรรม
- 1.7 ลูกเสือ
- 1.8 นักเรียนอาชีวศึกษาสู่สากล
2. การจัดการศึกษา
  - 2.1 จัดการศึกษาสอดคล้องกับการมีงานทำและความพึงพอใจของสถานประกอบการ
  - 2.2 ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพแนวใหม่
  - 2.3 ส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนเข้าสู่มาตรฐานอาชีพ
  - 2.4 พัฒนาหลักสูตรตามเป้าหมายการผลิต และพัฒนากำลังคนกลุ่มอุตสาหกรรม First S-curve และ New S-curve
  - 2.5 ขับเคลื่อนสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมอาชีวศึกษาเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม
  - 2.6 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
  - 2.7 E to E
  - 2.8 วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์
  - 2.9 Excellent Model
  - 2.10 การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
  - 2.11 ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ STEM Education
  - 2.12 จัดการเรียนการสอน ปวส. (ต่อเนื่อง 5 ปี) ตามมาตรฐาน KOSEN
3. การบริหารจัดการ
  - 3.1 ขับเคลื่อนศูนย์ประสานงานผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
  - 3.2 กรอ.อศ.
  - 3.3 การระดมทรัพยากรและความร่วมมือ
  - 3.4 การบริหารฐานข้อมูลสารสนเทศ
  - 3.5 การสร้างการรับรู้
  - 3.6 การบริหารงานบุคคล
  - 3.7 การพัฒนาครูพิเศษ
  - 3.8 แน่แนวผู้เรียนรายบุคคล
  - 3.9 เงินอุดหนุนการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579

1. กรอบแนวคิดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า จากการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายในการพัฒนาการอาชีวศึกษา สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560)

จากกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการอาชีวศึกษา ได้แก่ 1) การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านอาชีวศึกษา 5) การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านคุณภาพ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และค่านิยมอาชีวศึกษา ได้แก่ คุณธรรม คุณภาพ ความร่วมมือ และความเป็นมืออาชีพ

2. ยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของการพัฒนากำลังคนตามยุทธศาสตร์ชาติโดยกำหนดยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นพลเมืองเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์สันติวิธีส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

1.2 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่

1.3 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2. กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีจำนวน 5 กลยุทธ์ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นพลเมืองโดยเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยความสามัคคีสมานฉันท์สันติวิธีส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันโดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการและตัวชี้วัด ดังนี้

2.1.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.2 แผนงาน

1) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาด้านความเป็นพลเมืองในพหุวัฒนธรรม

2) การสร้างจิตสำนึกของผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3) การปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์สันติวิธี ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 4) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 5) การส่งเสริมการพัฒนากิจการลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- 6) การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

2.1.3 โครงการ

- 1) โครงการสร้างจิตสำนึกความรักสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 2) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา
- 3) โครงการสถานศึกษาคุณธรรม
- 4) โครงการลูกเสือช่อสะอาด
- 5) โครงการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์สันติวิธีส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- 6) โครงการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน
- 7) โครงการอื่น ๆ

2.1.4 ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกคนผ่านการอบรมลูกเสือ เนตรนารี
- 3) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- 4) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหรือป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบกลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาท การสร้างความรู้และภัยคุกคามรูปแบบใหม่สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรู้และได้รับการดูแลป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

2.2.2 แผนงาน

- 1) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจที่จะลดระดับความรุนแรงเมื่อเผชิญกับสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ
- 2) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 3) การพัฒนาระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 4) การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอาชีวศึกษา

2.2.3 โครงการ

- 1) โครงการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยความสามัคคี สมานฉันท์สันติวิธีส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- 2) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี
- 3) โครงการอื่น ๆ

2.2.4 ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี
- 2) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 3) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 4) ร้อยละของสถานศึกษาที่ปลอดภัยเสถียร และอบายมุข
- 5) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีเหตุทะเลาะวิวาท

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.3.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.3.2 แผนงาน

- 1) การสร้างและขยายโอกาสการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

3) การส่งเสริมให้สถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม

4) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3.3 โครงการ

1) โครงการสร้างจิตสำนึกความรักสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา
3) โครงการพัฒนาการอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

4) โครงการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

5) โครงการเงินอุดหนุนสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

6) โครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

7) โครงการเงินอุดหนุนนักเรียนเรียนดีมีความสามารถในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

8) โครงการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธีส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

9) โครงการอื่น ๆ

2.3.4 ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม

2) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัยสอดคล้องกับภูมิสังคม อัตลักษณ์ และความต้องการของชุมชน

3) ร้อยละของผู้เรียนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะอาชีพ มีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

4) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

5) สถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีระบบเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2.4 กลยุทธ์ที่ 4 ขับเคลื่อนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.4.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้รับการศึกษา และเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.4.2 แผนงาน

1) การจัดทำฐานข้อมูลความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

3) การส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการจัดการอาชีวศึกษาศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของคนทุกช่วงวัยให้สอดคล้องกับภูมิสังคม อัตลักษณ์ และความต้องการของชุมชน

4) การสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในการจัดการอาชีวศึกษา

2.4.3 โครงการ

1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2) โครงการสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

3) โครงการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

4) โครงการอื่น ๆ

2.4.4 ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มีการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม

2) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มีการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัยสอดคล้องกับภูมิสังคม อัตลักษณ์ และความต้องการของชุมชน

3) ร้อยละของผู้เรียนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ได้รับ การพัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะอาชีพ มีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

4) ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มีความร่วมมือ กับทุกภาคส่วนในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

2.5 กลยุทธ์ที่ 5 ขับเคลื่อนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมี เป้าหมาย แผนงาน โครงการและตัวชี้วัด ดังนี้

2.5.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษาพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.5.2 แผนงาน

1) การจัดทำฐานข้อมูลความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) การสร้างระบบสนับสนุนที่มีความยืดหยุ่นสูงเชิงบริหารจัดการและ วิชาการ

3) การส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านวิชาชีพ

4) การสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในการจัดการอาชีวศึกษา

2.5.3 โครงการ

1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) โครงการสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3) โครงการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับ ความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

4) โครงการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้กับคนในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก

5) โครงการพัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารจัดการและวิชาการ

6) โครงการอื่น ๆ

2.5.4 ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาเป้าหมายมีงานทำหลังจบ การศึกษา

2) ระดับความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

1.2 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและวิชาชีพของผู้เรียนอาชีวศึกษา

1.3 เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง

1.4 เพื่อพัฒนางานวิจัยสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา

2. กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศมีจำนวน 3 กลยุทธ์ ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศโดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.1.1 เป้าหมาย กำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

2.1.2 แผนงาน

1) การจัดทำฐานข้อมูลการผลิตและความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา
2) การส่งเสริมภาพลักษณ์ และปรับค่านิยมของผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา
3) การจัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายให้มีสมรรถนะที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้

4) การเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีสัดส่วนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศด้วยวิธีที่หลากหลาย

5) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ (อาทิ สะเต็มศึกษา ทวิศึกษา ทวิภาคี ทวิวุฒิ) เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างสรรค์นวัตกรรม

6) การพัฒนาระบบการแนะแนวด้านอาชีวศึกษา เพื่อสร้างทางเลือก การตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา และประกอบอาชีพในสาขาที่ตนถนัดและสนใจ

7) การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อยกระดับทักษะ การใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนอาชีวศึกษา

8) การส่งเสริมทักษะและสมรรถนะของผู้เรียนอาชีวศึกษาและกำลังแรงงาน โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริงอย่างครบวงจร การทำงานร่วมกัน และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง

9) การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอาชีวศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคี

10) การพัฒนาระบบการทดสอบ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ตาม มาตรฐานหลักสูตรการอาชีวศึกษา ระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเพื่อยกระดับ คุณวุฒิการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

2.1.3 โครงการ

1) โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ตามความต้องการของตลาดแรงงานและประเทศ

2) โครงการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้ตรงกับความต้องการ ของตลาดงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษารูปแบบอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีและทวิศึกษา

4) โครงการยกระดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนอาชีวศึกษา

5) โครงการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในโลก

ศตวรรษที่ 2

6) โครงการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

7) โครงการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน

8) โครงการพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาด้านอาชีพของสถานศึกษา และสถานประกอบการ

9) โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้วย คุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะ และความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

10) โครงการเงินอุดหนุนการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

11) โครงการความร่วมมือผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนองภาค การผลิตและบริการใน 10 อุตสาหกรรมหลักเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศเพื่ออนาคต

12) โครงการสานประชารัฐด้านยกระดับคุณภาพวิชาชีพ E2

13) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา

11) โครงการเงินอุดหนุนการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนนักศึกษา ที่ยากจน

15) โครงการเงินทุนเสริมสร้างประสบการณ์อาชีวศึกษาและสร้างรายได้ ระหว่างเรียน

16) โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้วย คุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะและความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

17) โครงการพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา
แบบออนไลน์สู่มาตรฐานสากล

18) โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน
ด้วยคุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะ และความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

19) โครงการยกระดับมาตรฐานกำลังคนอาชีวศึกษา และเทคโนโลยีระดับ
ปฏิบัติการ

20) โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการอาชีวศึกษา

21) โครงการเงินอุดหนุนทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี
หรือสายปฏิบัติการ

22) โครงการโรงเรียนคุณธรรม

23) โครงการเสริมสร้างคุณธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

24) โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อป้องกัน และปราบปรามทุจริตให้เข้มแข็ง
และมีประสิทธิภาพ

25) โครงการส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันการทุจริต

26) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนนักศึกษา

27) โครงการอาชีวะพัฒนา

28) โครงการพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน

29) โครงการกิจกรรมองค์การวิชาชีพความคิดสร้างสรรค์อำนวยการ
และอาชีพเฉพาะทาง

30) โครงการองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชนิพนธ์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

31) โครงการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

32) โครงการส่งเสริมทักษะวิชาชีพเพื่อเป็นมืออาชีพและความเป็นเลิศ
นักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อสร้างทุนปัญญาชาติ

33) โครงการอื่น ๆ

2.1.4 ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของสถานศึกษามีฐานข้อมูลการผลิต และความต้องการกำลังคน
อาชีวศึกษา

2) สัดส่วนของผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา

3) ร้อยละของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

4) ร้อยละของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

5) ร้อยละของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีสรรถนะตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

6) ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตาม มาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR)

7) จำนวนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายตรงตาม ข้อมูลความต้องการกำลังคน

8) อัตราการมีงานทำประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา (ไม่นับ ศึกษาต่อ) ภายในระยะเวลา 1 ปี

9) ร้อยละของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพ

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ และเป็นเลิศเฉพาะทาง โดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 เป้าหมาย การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ และเป็นเลิศเฉพาะทาง

2.2.2 แผนงาน

1) การส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาให้ผลิตและพัฒนากำลังคนตาม ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศเฉพาะทาง ที่มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล

2) การส่งเสริมการขับเคลื่อนระบบคุณวุฒิมาตรฐานอาชีพสู่การปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3) การส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนอาชีวศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

4) การปรับระบบการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกับ ระบบการศึกษาอื่น ๆ ได้

5) การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NOF) มาตรฐานอาชีพ วิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดงานและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

6) การส่งเสริมให้มีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาตามกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติ และการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนหรือประเทศต่าง ๆ ในการยกระดับฝีมือผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่ระดับสากล

7) พัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการ

8) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

2.2.3 โครงการ

- 1) โครงการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
- 2) โครงการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
- 3) โครงการพัฒนาความร่วมมืออาชีวศึกษาสู่มาตรฐานนานาชาติ
- 4) โครงการยกระดับการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านอาชีวศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 5) โครงการความร่วมมือกับสถาบันต้นัน บริติชเคาน์ซิล และ สสวท.
- 6) โครงการเสริมสร้างนวัตกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ และหุ่นยนต์อาชีวศึกษา
- 7) โครงการวิจัยประยุกต์ เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 8) โครงการส่งเสริมงานวิจัยพัฒนานโยบายและวิจัยองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 9) โครงการวิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 10) โครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์
- 11) โครงการส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง
- 12) โครงการอาชีวศึกษามาตรฐานสากล
- 13) โครงการความร่วมมือในการฝึกงานนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาในต่างประเทศ
- 14) โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาไทยของประเทศ
- 15) โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้วยคุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะและความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- 16) โครงการพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาแบบออนไลน์สู่มาตรฐานสากล
- 17) โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้วยคุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะ และความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- 18) โครงการพัฒนาความร่วมมืออาชีวศึกษาสู่มาตรฐานนานาชาติ
- 19) โครงการยกระดับการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านอาชีวศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 20) โครงการอาชีวศึกษามาตรฐานสากล
- 21) โครงการอื่น ๆ

2.2.4 ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของสถานศึกษาที่ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง
- 2) จำนวนหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
- 3) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย
- 4) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ หรือสะเต็มศึกษา
- 5) จำนวนสถานศึกษาที่ใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 6) ร้อยละของครูอาชีวศึกษาผ่านการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ
- 7) จำนวนของภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพที่จัดการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัดดังนี้

2.3.1 เป้าหมาย การวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิต และมูลค่าทางเศรษฐกิจ

2.3.2 แผนงาน

- 1) การส่งเสริมการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- 2) การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา

2.3.3 โครงการ

- 1) โครงการความร่วมมือกับสถาบันคีนัน บริติชเคาน์ซิล และ สสวท.
- 2) โครงการเสริมสร้างนวัตกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่และหุ่นยนต์อาชีวศึกษา
- 3) โครงการวิจัยประยุกต์ เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 4) โครงการส่งเสริมงานวิจัยพัฒนานโยบายและวิจัยองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 5) โครงการวิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

- 6) โครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์
- 7) โครงการส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง
- 8) โครงการอาชีวศึกษามาตรฐานสากล
- 9) โครงการความร่วมมือในการฝึกงานนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา

ในต่างประเทศ

- 10) โครงการพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาแบบออนไลน์สู่มาตรฐานสากล
- 11) โครงการอื่น ๆ

2.3.4 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนโครงการงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนและสังคม
- 2) จำนวนบุคลากรอาชีวศึกษาด้านการวิจัยและพัฒนา
- 3) จำนวนนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ที่ได้รับการจดสิทธิบัตร
- 4) จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป สมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศไทย 4.0

1.2 เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษา

1.3 เพื่อพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาที่หลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ

1.4 เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป สมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

2. กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีจำนวน 4 กลยุทธ์ ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพอย่างเต็มศักยภาพ โดย มีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.1.1 เป้าหมาย กำลังคนด้านการอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ประเทศ สู่ประเทศไทย 4.0

2.1.2 แผนงาน

- 1) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพตามศักยภาพของกำลังคนอาชีวศึกษา
- 2) การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย
- 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 4) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

2.1.3 โครงการ

- 1) โครงการฝึกอบรม Online TEPE
  - 2) โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพนวัตกรรมการสอนของครูอาชีวศึกษา
  - 3) โครงการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการ
  - 4) โครงการพัฒนาความสามารถทางภาษา ECHO English และทักษะ
- ในศตวรรษที่ 21
- 5) โครงการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะทาง (ไทยแลนด์ 4.0 S-Curve และ New S-Curve)
  - 6) โครงการพัฒนาอาชีวศึกษาสู่มาตรฐานสากล
  - 7) โครงการสร้างความยืดหยุ่นระบบอาชีวศึกษาพัฒนาระบบเทียบโอน
- ประสบการณ์
- 8) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัย และนวัตกรรมตามนโยบาย
- ไทยแลนด์ 4.0
- 9) โครงการขึ้นทะเบียนครูเจ้าของอาชีพครูภูมิปัญญา (เชื่อมโยงแก้ปัญหา ความขาดแคลนครู)
  - 10) โครงการสร้างการมีส่วนร่วมจัดอาชีวศึกษา (สานพลังประชารัฐ/ กรอ.อศ./อ.กรอ.อศ./สถานประกอบการและหน่วยงาน)
  - 11) โครงการพัฒนาสถานศึกษาภายใต้โครงการเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น
  - 12) โครงการอื่น ๆ

2.1.4 ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ
- 2) ระดับความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาให้มี ศักยภาพ โดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 เป้าหมาย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษามีศักยภาพในการ พัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา

2.2.2 แผนงาน

- 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 2) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาอาชีวศึกษา
- 3) การจัดหาสื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้
- 4) การสนับสนุนชมรมครูวิชาชีพและสมาคมวิชาชีพให้มีบทบาทในการ พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษา

2.2.3 โครงการ

- 1) โครงการผลิตพัฒนาเสริมสร้างคุณภาพชีวิตครูคณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา
- 2) โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน (พัฒนาครู)
- 3) โครงการประเมินสมรรถนะครูเพื่อการพัฒนา
- 4) โครงการฝึกอบรม Online TEPE
- 5) โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพนวัตกรรมการสอนของครูอาชีวศึกษา
- 6) โครงการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการ
- 7) โครงการพัฒนาความสามารถทางภาษา ECHO English และทักษะ ในศตวรรษที่ 21
- 8) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัยและนวัตกรรมตามนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0
- 9) โครงการพัฒนาอาชีวศึกษาสู่มาตรฐานสากล
- 10) โครงการพัฒนาชมรมครูวิชาชีพกับสมาคมวิชาชีพสู่มาตรฐานสากล
- 11) โครงการอื่น ๆ

2.2.4 ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนา ศักยภาพ
- 2) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีศักยภาพระดับสูง

3) ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่มีต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษา

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาที่ตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย แผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.3.1 เป้าหมาย หลักสูตรอาชีวศึกษามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ

2.3.2 แผนงาน

1) การสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาที่ตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

2) การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนา

3) การประเมินและพัฒนาศักยภาพผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนา

2.3.3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาตามความต้องการในการพัฒนาประเทศไทยแลนด์ 4.0

2) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัยและนวัตกรรมตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0

3) โครงการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะทาง (ไทยแลนด์ 40 S-Curve และ New S-Curve)

4) โครงการพัฒนาอาชีวศึกษาสู่มาตรฐานสากล

5) โครงการพัฒนาความสามารถทางภาษา ECHO English และทักษะ

ในศตวรรษที่ 21

6) โครงการพัฒนาสถานศึกษาภายใต้โครงการเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น

7) โครงการอื่น ๆ

2.3.4 ตัวชี้วัด

1) จำนวนหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา

2) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา

3) ระดับความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา

2.4 กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือในการเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย แผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.4.1 เป้าหมาย พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

2.4.2 แผนงาน

- 1) การสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในประเทศในการเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา
- 2) การสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา
- 3) การสร้างความร่วมมือกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศในการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาเฉพาะทาง

2.4.3 โครงการ

- 1) โครงการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการ
- 2) โครงการสร้างการมีส่วนร่วมจัดอาชีวศึกษา (สานพลังประชารัฐ/กรอ.อศ./อ.กรอ.อศ./สถานประกอบการ และหน่วยงาน)
- 3) โครงการพัฒนาสถานศึกษาภายใต้โครงการเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น
- 4) โครงการอื่น ๆ

2.4.4 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนสถานประกอบการที่ร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา
- 2) จำนวนโครงการความร่วมมือทั้งใน และต่างประเทศ
- 3) ระดับความพึงพอใจในการพัฒนาความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในการอาชีวศึกษา

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อเพิ่มโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติที่มีประสิทธิภาพ

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับการศึกษาได้รับการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมตามศักยภาพในสถานศึกษาที่มีมาตรฐานและคุณภาพทัดเทียมกัน

1.3 เพื่อให้มีระบบฐานข้อมูลกลางรายบุคคลของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 เพื่อให้มีระบบสารสนเทศทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันในการวางแผน การบริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลอาชีวศึกษา

2. กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านการอาชีวศึกษา มีจำนวน 2 กลยุทธ์ ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมในการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.1.1 เป้าหมาย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มทุกพื้นที่ และทุกระดับการศึกษาได้รับบริการทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ

2.1.2 แผนงาน

1) การสร้างโอกาสการเข้ารับบริการการศึกษาด้านอาชีวศึกษาครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

2) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่ทัดเทียมหรือใกล้เคียงกัน

3) การพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายรองรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

4) การจัดสรรอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ ทั้งปริมาณและคุณภาพ

5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและจัดหาครุภัณฑ์การศึกษาที่เหมาะสม ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

6) การสร้างความร่วมมือการจัดการศึกษาอาชีวศึกษากับทุกภาคส่วน

2.1.3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาระบบแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการ

2) โครงการสร้างค่านิยมในการเรียนการอาชีวศึกษา

3) โครงการ อศกช.

4) โครงการ ทวิศึกษา

5) โครงการอาชีวศึกษามัธยมตอนต้น (ปตอ.)

6) โครงการวิชาชีพแกนมัธยมศึกษา

7) โครงการอาชีวศึกษาสำหรับผู้ออกนอกระบบการศึกษา

8) โครงการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นสำหรับวัยแรงงาน

กลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมายพิเศษ สร้างงาน สร้างอาชีพต่อยอดอาชีพ

9) โครงการอาชีวศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ

10) โครงการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบเทียบโอนความรู้และ
ประสบการณ์

11) โครงการวิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา

12) โครงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ

13) โครงการอื่น ๆ

2.1.4 ตัวชี้วัด

1) สัดส่วนผู้เข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1)
เทียบกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2) ร้อยละของผู้เข้าเรียนหลักสูตรทวิศึกษาเทียบกับนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

3) ร้อยละของผู้เข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1
(ปวส. 1) เทียบกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 3)

4) อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้เรียนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือ
สายปฏิบัติการ

5) จำนวนหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพที่ได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับ
ความต้องการของผู้เรียน

6) จำนวนผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษที่ได้รับการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
หรือฝึกอบรมวิชาชีพ

7) จำนวนหลักสูตรและรูปแบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่ยืดหยุ่น
หลากหลาย ทุกระดับการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

8) มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย
ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศด้านการอาชีวศึกษาที่ครอบคลุม
ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันโดยมีเป้าหมาย แผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 เป้าหมาย ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ถูกต้อง
เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการอาชีวศึกษา การติดตามและประเมินผล

2.2.2 แผนงาน

1) การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานครอบคลุม
ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และมีความเป็นเอกภาพ

2) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการอาชีวศึกษาที่ครอบคลุม
ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2.3 โครงการ

- 1) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้เรียนอาชีวศึกษา
- 2) โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลของสถานศึกษา
- 3) โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษา
- 4) โครงการอื่น ๆ

2.2.4 ตัวชี้วัด

- 1) มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 2) มีระบบสารสนเทศที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษา การติดตามและประเมินผล
- 3) มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถให้บริการและใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานอื่นได้
- 4) ระดับความพึงพอใจของบุคคลและหน่วยงานในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล และสารสนเทศทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อสร้างจิตสำนึก ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมของผู้เรียนอาชีวศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 1.2 เพื่อส่งเสริมค่านิยมของผู้เรียนอาชีวศึกษาให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.3 เพื่อวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 1.4 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษานำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 3 กลยุทธ์ ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีจิตสำนึกทัศนคติค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยมีเป้าหมาย แผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.1.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษามีจิตสำนึกทัศนคติค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.1.2 แผนงาน

- 1) การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในการสร้างจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2) การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้ผู้เรียนอาชีวศึกษา มีจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาเกิดจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.1.3 โครงการ

- 1) โครงการธนาคารขยะในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
- 2) โครงการปลูกจิตสำนึกรักษาทรัพยากรป่าไม้
- 3) โครงการอาชีวะต้านยาเสพติด
- 4) โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (To Be Number One)
- 5) โครงการสร้างค่านิยมอาชีวศึกษา
- 6) โครงการซ่อมคอมพิวเตอร์โซล่าเซลล์
- 7) โครงการสถานศึกษาคุณธรรม
- 8) โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา
- 9) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
- 10) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษา ให้มีจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 11) โครงการอื่น ๆ

2.1.4 ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สร้างจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2) ร้อยละของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 4) ร้อยละของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาคุณธรรม

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 เป้าหมาย ผู้เรียนอาชีวศึกษาสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2 แผนงาน

1) การส่งเสริมการบริหารจัดการและจัดการการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "สถานศึกษาพอเพียง"

2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาสามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

3) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาให้สามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการดำรงชีวิต

2.2.3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาการอาชีวศึกษาตามแนวพระราชดำริ

2) โครงการสถานศึกษาตามรอยเบื้องพระยุคลบาท

3) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4) โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

5) โครงการอื่น ๆ

2.2.4 ตัวชี้วัด

1) จำนวนสถานศึกษาที่บริหารจัดการและจัดการการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "สถานศึกษาพอเพียง"

2) ร้อยละของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

3) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.3.1 เป้าหมาย การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.3.2 แผนงาน

1) การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2) การแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนด้านการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) การส่งเสริมการนำผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมเทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปใช้ประโยชน์

2.3.3 โครงการ

1) โครงการเสริมสร้างนวัตกรรมการพัฒนาเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่และหุ่นยนต์อาชีวศึกษา

2) โครงการวิจัยประยุกต์เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

4) โครงการส่งเสริมการจดสิทธิบัตรและลิขสิทธิ์ผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม

5) โครงการอื่น ๆ

2.3.4 ตัวชี้วัด

1) จำนวนงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2) จำนวนผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปใช้ประโยชน์

3) จำนวนหน่วยงานภายนอกที่ร่วมมือ หรือสนับสนุนสถานศึกษาในการ วิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้หลัก ธรรมาภิบาล

1.2 เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับ การพัฒนาประเทศ

1.3 เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

1.4 เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาทุกระดับการศึกษา

2. กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา มีจำนวน 4 กลยุทธ์ ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้ หลักธรรมาภิบาล โดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.1.1 เป้าหมาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหน่วยงานในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล

2.1.2 แผนงาน

1) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจของการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในส่วนกลาง สถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษา

2) การกำหนดมาตรการการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาตามประเภท ขนาด และสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือ และพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน

3) การส่งเสริมให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล

4) การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา

2.1.3 โครงการ

1) โครงการเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาด้วยนวัตกรรมทางการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพพื้นที่ ชุมชน

3) โครงการปรับปรุงพัฒนาแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา

4) โครงการปรับปรุงโครงสร้างบริหารราชการส่วนกลาง สถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษา

5) โครงการจัดกลุ่มสถานศึกษาตามประเภทขนาดสถานศึกษา และความเป็นเลิศเฉพาะทางของสถานศึกษา

6) โครงการพัฒนารูปแบบการบริหารงบประมาณที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

7) โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันอาชีวศึกษา

8) โครงการสร้างเสริมคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานการอาชีวศึกษา

9) โครงการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาพิเศษอย่างเร่งด่วน (ICU)

10) โครงการสานพลังประชารัฐด้านยกระดับคุณภาพวิชาชีพ (E2)

11) โครงการขยายและยกระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

12) โครงการอื่น ๆ

2.1.4 ตัวชี้วัด

- 1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล
- 2) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีมาตรการทางการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษา
- 3) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล

2.2 กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศโดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.2.1 เป้าหมาย นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาสอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ

2.2.2 แผนงาน

- 1) พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง รองรับกับการพัฒนาประเทศ
- 2) พัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ

2.2.3 โครงการ

- 1) โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการอาชีวศึกษา
- 2) โครงการการพัฒนาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะทางสู่มาตรฐานสากล
- 3) โครงการสร้างเสริมคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานการอาชีวศึกษา
- 4) โครงการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาพิเศษอย่างเร่งด่วน (CU)
- 5) โครงการความร่วมมือผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนองภาคการผลิตและบริการใน 10 อุตสาหกรรมหลักเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศเพื่ออนาคต
- 6) โครงการอื่น ๆ

2.2.4 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง รองรับกับการพัฒนาประเทศ
- 2) จำนวนนวัตกรรมด้านการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการ อาชีวศึกษา โดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.3.1 เป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษาและตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

2.3.2 แผนงาน แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

2.3.3 โครงการ

- 1) โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับสถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษา
- 2) โครงการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา)
- 3) โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาของประเทศไทย
- 4) โครงการความร่วมมือผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนองภาคการผลิตและบริการใน 10 อุตสาหกรรมหลักเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศเพื่ออนาคต
- 5) โครงการสานพลังประชารัฐด้านยกระดับคุณภาพวิชาชีพ (E2)
- 6) โครงการขยายและยกระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 7) โครงการอื่น ๆ

2.3.4 ตัวชี้วัด จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

2.4 กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาทุกระดับ การศึกษา โดยมีเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด ดังนี้

2.4.1 เป้าหมาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้พัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาทุกระดับ

2.4.2 แผนงาน

1) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

2) การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ที่มีประสิทธิภาพ

3) การส่งเสริมให้สถานศึกษาได้รับการยกระดับคุณภาพให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน

2.4.3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา แบบออนไลน์สู่มาตรฐานสากล (APACC)

2) โครงการส่งเสริมการปฏิรูปอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ด้วยคุณภาพและมาตรฐานให้มีสมรรถนะและความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

3) โครงการอื่น ๆ

2.4.4 ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในอยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก

2) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

3) ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการยกระดับคุณภาพให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนารายการอาชีวศึกษา ได้แก่ 1) การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านอาชีวศึกษา 5) การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านคุณภาพ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และค่านิยมอาชีวศึกษา ได้แก่ คุณธรรม คุณภาพ ความร่วมมือ และความเป็นมืออาชีพ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย 4.0

บวร เทศารินทร์ (2560) กล่าวว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังอยู่ในยุค "3.0" ซึ่งการพัฒนาประเทศเน้นไปทางอุตสาหกรรมหนักและการส่งออกเป็นหลัก รายได้ของประเทศไทยยังคงอยู่ในระดับกลางทำให้ประเทศไทยอยู่ในภาวะติดกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) มาเป็นระยะเวลานาน แม้จะมีพัฒนาการมาจากในอดีตจากยุคประเทศไทย 1.0 ซึ่งเน้นการเกษตรเป็นหลัก และยุคประเทศไทย 2.0 ที่เน้นการพัฒนาประเทศไปทางอุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมเบาเป็นส่วนมาก ดังนั้น ประเทศไทย 4.0 จึงมีความมุ่งมั่นที่จะปรับเปลี่ยนเป็น “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” (Value-Based Economy) โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น จึงควรมีการเปลี่ยนวิธีการทำที่มีลักษณะสำคัญคือ เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบันไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้นมีลักษณะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMES ที่เป็นอยู่เดิมและรัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startup บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

1. ความหมายของไทยแลนด์ 4.0

สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2560) กล่าวว่า ไทยแลนด์ 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้จัดระบบปรับทิศทางและสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้ ก่อนจะมาถึงประเทศไทย 4.0 ประเทศไทยก็ผ่านการพัฒนามาเป็นลำดับขั้นอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ “ประเทศไทย 1.0” การดำรงอยู่และพัฒนาประเทศเน้นการเกษตรเป็นหลักเช่นผลิตและขาย พืชไร่ พืชสวน หมู หมา กา ไข่ เป็นต้น “ประเทศไทย 2.0” นอกจากเกษตรกรรมแล้วก็เน้นไปทางอุตสาหกรรมแต่เป็นอุตสาหกรรมเบา เช่น การผลิตและขายรองเท้า เครื่องหนัง เครื่องตีมี เครื่องประดับ เครื่องเขียน กระเป๋า เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น “ประเทศไทย 3.0” ซึ่งเป็นยุคปัจจุบันเน้นหนักไปทางอุตสาหกรรมหนักและการส่งออก เช่น การผลิต และขายส่งออกเหล็กกล้ารถยนต์กลั่นน้ำมันแยกก๊าซธรรมชาติ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น ประเทศไทยในยุค 1.0 2.0 และ 3.0 รายได้ประเทศยังอยู่ในระดับปานกลาง

ซึ่งประเทศจะอยู่อย่างนี้ไม่ได้ ต้องรีบพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างประเทศ เพราะ Thailand 3.0 ที่เราเป็นกัน มาตลอดจนถึงทุกวันนี้ มันทำให้รายได้ประเทศอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เมื่อ 50 ปีก่อนช่วง พ.ศ. 2500 - 2536 เศรษฐกิจของไทยเรามีการเติบโตอย่างมากถึงระดับ 7 - 8% ต่อปีแต่หลังจาก พ.ศ. 2537 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน เศรษฐกิจไทยเติบโตขึ้นเพียง 3 - 4% ต่อปีเท่านั้นนอกจากนั้น ยังมีเรื่องของ ความเหลื่อมล้ำด้านความร่ำรวย ต่างหาก และสุดท้ายก็เรื่องของ ความไม่สมดุลในการพัฒนา ซึ่งรัฐบาลต้องหันมาใส่ใจ เร่งพัฒนาปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวข้ามจาก Thailand 3.0 ไปสู่ Thailand 4.0 ให้ได้ใน 3 - 4 ปีนี้ จึงเป็นเหตุให้นำไปสู่ยุคที่ 4 เรียกว่า "ประเทศไทย 4.0" กำหนดแนวทางพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศเศรษฐกิจใหม่ (New Engines of Growth) ประเทศและประชากรมีรายได้สูงโดยวางเป้าหมายให้เกิดผลการพัฒนาภายใน 5 - 6 ปีนี้ คล้าย ๆ กับการวางภาพอนาคตทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนของประเทศที่พัฒนา เช่น สหรัฐอเมริกา "A Nation of Makers" อังกฤษ "Design of Innovation" อินเดีย "Made in India" หรือประเทศเกาหลีใต้ ที่วางโมเดลเศรษฐกิจในชื่อ "Creative Economy"

2. Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2560) กล่าวว่า Thailand 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำ พาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อม ๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้วางไว้ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) ขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ” การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) เน้นการปรับเปลี่ยนใน 4 ทิศทาง คือ

1. จากการพึ่งพาเศรษฐกิจโลกสู่การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ
2. จากการเน้นการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์สู่การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม
3. จากการเน้นเงินทุนและทุนทางกายภาพสู่การเน้นทุนมนุษย์และเทคโนโลยี
4. จากการกระจุกของความมั่งคั่งและโอกาสสู่การกระจายของความมั่งคั่งและโอกาส

การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) มี 3 ระดับ คือ การเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศ (จากชุมชนสู่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด) การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภูมิภาค (อาเซียน) และการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

2.1 สิ่งที่คนไทยคาดว่าจะได้รับจาก Thailand 4.0

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559) กล่าวว่า สิ่งที่คนไทยคาดว่าจะได้รับจาก Thailand 4.0 คือ

1. อยู่ใน “สังคมไทย 4.0” ที่เป็นสังคมที่มีความหวัง (Hope) เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และเป็นสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) เป็นสังคมที่มีความพอเพียงโดยมีคนไทยคนชั้นกลางเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดความเท่าเทียมในสังคม ความเหลื่อมล้ำอยู่ในระดับต่ำ มีสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี
2. เป็น “คนไทย 4.0” ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพดี ได้รับสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมตลอดทุกช่วงชีวิต เป็นคนทันโลก ทันเทคโนโลยี สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจและสามารถมีส่วนร่วมกับนานาชาติเพื่อทำให้โลกดีขึ้นน่าอยู่ขึ้น
3. เป็น “เกษตรกร 4.0” ที่หลุดพ้นจากกับดักความยากจน โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmers) มีการบริหารจัดการที่ดีมีต้นทุนการผลิตต่ำ สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูป
4. เป็น “SME 4.0” ที่สามารถสร้างหรือใช้นวัตกรรมในการสร้างมูลค่าในสินค้าและบริการ มีความสามารถทางการค้าขาย สามารถเข้าถึงตลาดในประเทศตลาดอาเซียนและตลาดโลก ทำให้มีรายได้สูงขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีอนาคตที่สดใส
5. เกิด “อุตสาหกรรม 4.0” ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ มีห่วงโซ่อุปทานที่ทรงพลังและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก
6. เกิด “กลุ่มจังหวัดและจังหวัด 4.0” ที่มีการกระจายความเจริญทั่วประเทศ เศรษฐกิจขยายตัวสามารถทำงานในถิ่นฐานบ้านเกิดได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ เนื่องจากมีช่องทางโอกาสและงานที่ดีกระจายอยู่ในทุกกลุ่มจังหวัดและจังหวัดทั่วประเทศ

2.2 กลไกขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์ (2559) กล่าวว่า กลไกขับเคลื่อน (Engines of Growth) ชุดใหม่ ประกอบด้วย

1. **Productive Growth Engine** เป้าหมายสำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (High Income Country) ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ กลไกดังกล่าว ประกอบไปด้วย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ การบริหารจัดการสมัยใหม่ และการสร้างคลัสเตอร์ทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาโมเดลธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม กิจกรรมร่วมทุนรัฐและเอกชนในโครงการขนาดใหญ่ รวมถึงการบ่มเพาะธุรกิจด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการตอบโจทย์ความพยายามในการก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ที่ไทยกำลังเผชิญอยู่

2. Inclusive Growth Engine เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น โดยกลไกนี้ ประกอบด้วย การสร้างคลัสเตอร์เศรษฐกิจระดับกลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากในชุมชน การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมในมิติต่าง ๆ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ การส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็ง และสามารถ แข่งขันได้ในเวทีโลก การสร้างงานใหม่ ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้างทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และการจ่ายภาษีให้แก่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แบบมีเงื่อนไข (Negative Income Tax) เพื่อแก้ไขกับดักความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3. Green Growth Engine การสร้างความมั่งคั่งของไทยในอนาคต จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบโจทย์การหลุดออกจากกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนาระหว่างคนกับสภาพแวดล้อม โดยกลไกนี้ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน การปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุน (Cost Advantage) เป็นหลัก มาสู่การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ (Lost Advantage) หัวใจสำคัญอยู่ที่การพัฒนากระบวนการผลิตให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อันจะเกิดประโยชน์กับประเทศและประชาคมโลกด้วยในเวลาเดียวกัน

ทั้ง 3 กลไกขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 ถือเป็นปฏิรูปประเทศไทยไปสู่ความมั่งคั่งอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ซึ่งถือเป็นเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจจากการพึ่งพาการลงทุนต่างประเทศ มีการลงทุนการวิจัยและพัฒนาตัวเองน้อยมาก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาคน สร้างการวิจัยและพัฒนา โครงสร้างเศรษฐกิจ ให้ไทยสามารถอยู่ได้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรัฐบาลต้องกล้าพอที่จะถอดกับดักจากการดึงเงินลงทุนต่างประเทศ เอาเทคโนโลยีของต่างชาติมา และต้องยืนอยู่บนขาตัวเองในระดับหนึ่ง

3. เป้าหมาย Thailand 4.0

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559) กล่าวว่า Thailand 4.0 กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน 4 มิติ ดังนี้

1. ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็น "ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า" (Value - Based Economy) ที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์

- พ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลางโดยมีรายได้ต่อหัวประชากรที่เพิ่มขึ้น จาก 5,410 ดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2557 เป็น 15,000 ดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2575

- อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากระดับร้อยละ 34 เป็นร้อยละ 5 - 6 ตามศักยภาพที่ควรจะเป็นของประเทศภายใน 5 ปี

- การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) จากร้อยละ 1.3 ในปี พ.ศ. 2556 เป็นมากกว่าร้อยละ 5 ต่อปีอย่างต่อเนื่องภายใน 10 ปี

- ผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Trading & Service Nation ในระดับภูมิภาค ภายใน 10 ปี

- ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางตลาดทุนของ ASEAN ภายใน 10 ปี

- มี 5 บริษัทข้ามชาติระดับโลกสัญชาติไทย ภายใน 10 ปี

- มีความง่ายในการประกอบธุรกิจอยู่ใน 10 ลำดับแรกของโลก ภายใน 10 ปี

- เพิ่มระดับการวิจัยและพัฒนา จากร้อยละ 0.25 GDP ในปี พ.ศ. 2553 เป็นร้อยละ 4.0 (เทียบเท่าประเทศเกาหลีใต้)

- สร้างโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาให้แข็งแกร่งภายใน 5 ปี เพื่อปรับเปลี่ยนสัดส่วนการพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองต่อการพึ่งพาทคโนโลยีจากภายนอก จาก 10:90 ในปัจจุบัน เป็น 30:70 ภายใน 10 ปี และปรับขึ้นเป็น 60:40 ภายใน 20 ปี

2. ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม เป็น "สังคมที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง" (Inclusive Society) ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และพื้นฐานความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคม ให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง

- ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (วัดผลจาก Gini Coefficient) จาก 0.465 ในปี พ.ศ. 2556 เป็น 0.2 - 0.4 ตามมาตรฐาน OECD ภายในปี พ.ศ. 2575

- ปรับเปลี่ยนสู่ระบบสวัสดิการสังคมอย่างสมบูรณ์ ภายใน 20 ปี

- เปลี่ยนเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer จำนวน 20,000 ครัวเรือนภายใน 5 ปี และ 100,000 ครัวเรือน ภายใน 10 ปี

- ยกกระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMES) ให้เป็น Smart SME จำนวน 100,000 สถานประกอบการ ภายใน 5 ปี และเพิ่มเป็น 500,000 ราย ภายใน 10 ปี

- พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและต่อยอดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และสามารถเข้าสู่ตลาดได้ตามแนวทางประชารัฐจำนวน 20,000 ราย ภายใน 5 ปี และเพิ่มเป็น 100,000 ราย ภายใน 10 ปี

3. การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น "มนุษย์ที่สมบูรณ์ ในศตวรรษที่ 21" ควบคู่ไปกับการเป็น "คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง"

- PISA score จากลำดับที่ 47 จาก 76 ประเทศเป็น 1 ใน 20 ประเทศแรก ภายใน 20 ปี

- ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HD) จาก 0.722 (ในปี พ.ศ. 2556) หรืออันดับที่ 89 เป็น 0.80 (กลุ่ม Very High Human Development) หรือ 50 อันดับแรก ภายใน 10 ปี

- ยกระดับคุณภาพฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาของประเทศ จำนวน 500,000 คน ภายใน 5 ปี

- มหาวิทยาลัยไทยติด 100 อันดับแรกของโลก จำนวน 5 สถาบัน ภายใน 20 ปี

- นักวิทยาศาสตร์ไทยได้รับรางวัล Noble Prize อย่างน้อย 1 ท่านภายใน 20 ปี

4. การรักษาสິงแวดล้อม มี "ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศ" ควบคู่ไปกับการเป็น "สังคมคาร์บอนต่ำ" อย่างเต็มรูปแบบ

- มี 10 เมืองที่น่าอยู่ของโลก ภายใน 5 ปี

- มี 5 เมืองอัจฉริยะ เต็มรูปแบบ ภายใน 10 ปี

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ในอดีตประเทศไทยมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เริ่มต้นจาก Thailand 1.0 ที่เน้นเกษตรกรรม สู่ Thailand 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา พัฒนาสู่ Thailand 3.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และก้าวสู่ Thailand 4.0 เป็นโมเดลที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อมกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ ประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยเริ่มจากการเสริมสร้างให้เกิดการเจริญเติบโตในตัวคน (Growth for People) ผ่านการสร้างสังคมแห่งโอกาส เพื่อเติมเต็มศักยภาพ กลายเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโต (People for Growth) จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เป้าหมายและระบบการบริหารจัดการ การเรียนรู้ กระบวนทัศน์และทักษะครู หลักสูตรการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอน ตลอดจนระบบนิเวศของการเรียนรู้ เป้าหมาย Thailand 4.0 ครอบคลุมใน 4 มิติ ดังนี้ 1) ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็น "ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า" (Value -Based Economy) ที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ 2) ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม เป็น "สังคมที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง" (Inclusive Society) ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และฟื้นความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคม ให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง 3) การยกระดับคุณค่ามนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น "มนุษย์ที่สมบูรณ์ ในศตวรรษที่ 21" ควบคู่ไปกับการเป็น "คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง" และ 4) การรักษาสິงแวดล้อม มี "ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศ" ควบคู่ไปกับการเป็น "สังคมคาร์บอนต่ำ" อย่างเต็มรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579

ราชกิจจานุเบกษา (2560) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้ไว้ ณ วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 โดยหมวด 1 มาตรา 5 กำหนด “ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบปี” และในบทเฉพาะกาล (4) “ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยให้ใช้ร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558 จัดทำขึ้นมาใช้เป็นหลักในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้นดังกล่าว”

1. วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

สำนักเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ประเทศคือ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ "ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน" โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและ

ความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2. ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

สำนักเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2650) กล่าวว่า เป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มียุทธศาสตร์ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุขเน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชนมุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ความสุขของประชากรไทย 2) ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศ (๓) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง 4) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และ 5) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมืองโดย 1) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็งมีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา 2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ 3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาลเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ 4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นโดย 1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน 2) การติดตามเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ 3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย 1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้พร้อมกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ 3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติภูมิภาคและโลกอย่างยั่งยืน โดย 1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ 2) การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ 3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย 1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม ฝ่าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม 2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้อำนาจต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ 3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการได้แก่ 1) "ต่อยอดอดีต" โดยมองกลับไปที่เราความสำเร็จ อุตสาหกรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ 2) "ปรับปัจจุบัน" เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้อีกต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ 3) "สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต" ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและ

การลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ 2) ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน 3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ 4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต ทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย 1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2) เกษตรปลอดภัย 3) เกษตรชีวภาพ 4) เกษตรแปรรูป และ 5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย 1) อุตสาหกรรมชีวภาพ 2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร 3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ 4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และ 5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย 1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ 3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย 4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ 5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมืองรวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย 1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ 2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ 5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย 1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ 2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน 3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด 4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ 5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

2.3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อคออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรมนักคิดผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตสุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย 1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว 2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา 4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ 6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ 7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย 1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ 2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 3) ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ 4) ช่วงวัยผู้สูงอายุส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย 1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท "ครู" ให้เป็นครูยุคใหม่ 3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท 4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต 5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก 6) การวางพื้นฐาน

ระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ 7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย 1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัวระบบสถานศึกษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย 2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ 3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย 1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ 2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ 3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี 4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ 5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย 1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย 2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ 4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการศึกษาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย 1) การส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ 3) การส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ 4) การพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

2.4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนโดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัวชุมชน และสังคมให้นานที่สุดโดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐ ระหว่างกลุ่มประชากร 2) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน 3) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัด ในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และ 4) คุณภาพชีวิตของ ประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1. การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย 1) ปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจฐานราก 2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค 3) กระจายการถือครองที่ดินและ การเข้าถึงทรัพยากร 4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและ ความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน 5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและ เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม 7) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือ กลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง 7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ 8) สร้างความเป็นธรรม ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย 1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค 2) กำหนดแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ 3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิต และสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยาย ตัวของเมืองในอนาคต 4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวาง ระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด 5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูล ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ 7) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย 1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้ง กันและมีคุณธรรมโดยสนับสนุนการรวมตัวและตั้งพลังของภาคส่วนต่าง ๆ 2) การรองรับสังคมสูงวัย อย่างมีคุณภาพ 3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน 4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม 5) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ 6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง โดย 1) ส่งเสริมการปรับตัวกิจกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถ ในการจัดการวางแผนชีวิตสุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ 2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง 3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตย ชุมชน และ 4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

2.5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเส้นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง๓ด้านอันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) สภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู 3) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกมูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย 1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด 3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ 4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย 1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล 2) ปรับปรุงฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ 3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบและมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และ 4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย 1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และ 4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมืองชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย 1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมืองชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงฟื้นฟูอนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ

อย่างเป็นเอกภาพ 2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน 3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล 4) สงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิต พื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน 5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ 6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย

1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ 2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล 3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ 5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพราคาและการเข้าถึงอาหาร

6. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย

1) ส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย 2) พัฒนาเครื่องมือ กลไก และระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม 3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ 4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

2.6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก "ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม" โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัยยัสต์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับ

การทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้นกฎหมายต้องมีความชัดเจนมีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากลมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ สาธารณะของภาครัฐ 2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ 3) ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบและ 4) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการ อย่างสะดวกรวดเร็วโปร่งใส โดย 1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ 2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และ เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย 1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็น กลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ 2) ระบบการเงินการคลังประเทศ สนับสนุนการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ และ 3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กลงเหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย 1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม 2) ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ 3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชน ท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย โดย 1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับ บริบทการพัฒนาประเทศ และ 2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่งยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูงมุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย 1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ 2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชนมีคุณธรรมและ มีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย 1) ประชาชน และภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ 2) บุคลากรภาครัฐยึด มั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต 3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ มีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้ และ 4) การบริหารจัดการการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
โดย 1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง 2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ 3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย 1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตยเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม 2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง 3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน 4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกแบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และ 5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ และบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ 20 ปี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี (2560) กล่าวว่า ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์

ด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคมทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการขนส่ง ของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น

1. กรอบวิสัยทัศน์แผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2560) กล่าวว่า จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ ของแผนพัฒนาฯ ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์การระหว่างประเทศกำหนดขึ้น เช่น การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนาได้บูรณาการนโยบายหรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ และไทยแลนด์ 4.0

2. วัตถุประสงค์การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2560) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีดังนี้

1. เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ
3. เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็งมีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืนสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ
4. เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
5. เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันทสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา
6. เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค
7. เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือ

3. เป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2560) กล่าวว่า เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้กำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย

1. คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

2. ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานราก มีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรการประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 15

3. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัลมีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และเป็นสังคมผู้ประกอบการผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิตและบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำโดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปีและมีปัจจัยสนับสนุนอาทิระบบโลจิสติกส์พลังงานและการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่เอื้อต่อการขยายตัวของภาคการผลิตและบริการ

4. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำโดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ภายในปี 2563 เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติมีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นและรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

5. มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัด และการลักลอบขนส่งสินค้าและค่านิยมลดลงมีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศเกิดความเชื่อมโยงการขนส่ง โลจิสติกส์ห่วงโซ่มูลค่าเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาคภูมิภาคและโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนและการส่งออกของไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และอาเซียนสูงขึ้น

6. มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชน ดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการปัญหาคอร์รัปชันลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้นโดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำโดยสถาบันการจัดการนานาชาติและอันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีทั้งหมด 10 ยุทธศาสตร์ โดยมี 6 ยุทธศาสตร์ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และอีก 4 ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนดังนี้

4.1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำการพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนมากไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมซึ่งส่งผลต่อวิถีชีวิตค่านิยมทัศนคติและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไป จึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้นคนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญประกอบด้วย

1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยจิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมความมีระเบียบวินัยและจิตสาธารณะ

2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าอาทิ ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาทักษะทางสมองและทางสังคมที่เหมาะสม เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

3) ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอาทิ ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีการจัดทรัพยากรร่วมกันให้มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสมปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต

4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสมกับวัยปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและภาษีในการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพ

6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย อาทิ ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง อาทิ กำหนดมาตรการดูแลครอบครัวที่เปราะบาง และส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้

4.2 ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้สังคมไทยก้าวหน้าไปหลายด้าน แต่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมไทยมีความคืบหน้าทั้งเรื่องความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐ รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ดังนั้นการพัฒนาในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องมุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1) การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบางประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ อาทิ ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้การดูแลนักเรียนที่ครอบครัวยากจนตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือนสนับสนุนค่าเดินทางไปยังสถานศึกษา ให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง

2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษาสาธารณสุขและสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึงอาทิบริหารจัดการการให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ผ่านการพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยทั้งในระดับจังหวัดภาค และระดับประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน อาทิ สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน การปรับองค์กรการเงินของชุมชนให้ทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินในระดับหมู่บ้าน/ตำบลที่ทำหน้าที่ทั้งการให้กู้ยืมและการออม และจัดตั้งโครงข่ายการเงินฐานรากโดยมีธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นแม่ข่าย

4.3 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบเซา และข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้า

การพัฒนา 5 ปีต่อจากนี้ไป จึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพและมีเสถียรภาพ ภาคส่งออกมีการพัฒนาจนสามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ผลิตภาพการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้นการลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมาจากความร่วมมือกันมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น นอกจากนี้ยังเน้นให้เศรษฐกิจรายสาขามีการเติบโตอย่างเข้มแข็ง ภาคการเกษตรเน้นเกษตรกรรมยั่งยืน และให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้และแข่งขันได้มากขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ภาคการเงินมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม ทั้งในด้านการคลัง อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดแผนงานโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การบริหาร และการตรวจสอบกระบวนการงบประมาณ และด้านการเงิน อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงิน และสถาบันการเงินทั้งในตลาดเงินและตลาดทุนให้สามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรมบริการและการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศโดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง วางอนาคตรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรม เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน

4.4 ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบันสภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นจุดอ่อนสำคัญต่อการรักษาฐานการผลิตและการให้บริการ รวมทั้งการดำรงชีวิตของคนไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ความเสี่ยงในการขาดแคลนทรัพยากรน้ำในอนาคต ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมืองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น และข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทวีความเข้มข้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต

ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไปจึงมุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ การเพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัย

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

- 1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคงสมดุลและยั่งยืน
- 3) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม
- 4) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 5) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 6) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ
- 7) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

4.5 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง และยั่งยืน

กระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของประเทศไทยในหลายมิติ ทั้งภัยคุกคามภายนอก

ในเรื่องการขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย และภัยคุกคามภายในประเทศ ได้แก่ ความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ของคนในชาติ การสร้างสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการคุกคามทางเศรษฐกิจ โดยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไป จึงเน้นในเรื่องการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ สังคมมีความสมานฉันท์ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาความมั่นคง ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ มีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ และแผนงานด้านความมั่นคงมีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

- 1) การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ
- 2) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ
- 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ
- 4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยในเขตทะเล
- 5) การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

4.6 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นขาดความโปร่งใส ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทย

การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นในเรื่องการลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ รวมทั้งประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น และการลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้มิได้กระทำความผิด

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้ความโปร่งใส ทันสมัยคล่องตัวมีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

2) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ เพื่อให้การจัดสรรและการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ

3) เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจได้รับบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และอำนวยความสะดวกตรงตามความต้องการ

4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

5) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใสและยุติธรรมและ

6) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

4.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ที่ผ่านมาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศประสบปัญหาด้านความต่อเนื่องในการดำเนินการ และปัญหาเชิงปริมาณ คุณภาพ และการบริหารจัดการ การให้บริการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทำให้มีข้อจำกัดในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพการพัฒนาในระยะต่อไปจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดความเข้มของการใช้พลังงานและลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ การพัฒนาระบบขนส่งทางรางและทางน้ำ เพิ่มปริมาณการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง และขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาค การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์และการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านพลังงานเพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย และลดการพึ่งพาทักษะธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และการพัฒนาด้านสาธารณสุข (น้ำประปา)

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง อาทิ พัฒนาระบบรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศพัฒนาโครงข่ายถนน พัฒนาระบบขนส่งทางอากาศ และพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำ

2) การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง

3) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ อาทิ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากล และพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการอำนวยความสะดวกทางการค้า

4) พัฒนาด้านพลังงาน อาทิ จัดหาพลังงานให้เพียงพอและสร้างความมั่นคงในการผลิตพลังงาน เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ การผลิต และการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด

5) พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล อาทิ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ

6) พัฒนาระบบน้ำประปา อาทิ พัฒนาระบบน้ำประปาให้ครอบคลุมและทั่วถึง และการบริหารจัดการการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างนวัตกรรม

4.8 ยุทธศาสตร์การพัฒนาวินยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพจากปัจจัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และการนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากต่างประเทศมากกว่าการสะสมองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง ทำให้ส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงตกอยู่กับประเทศผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยี อีกทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเทศสู่สังคมนวัตกรรมได้

การพัฒนาจึงเน้นในเรื่องการเพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการเพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และเชิงสังคม อาทิ ลงทุนวิจัย และพัฒนากลุ่มเทคโนโลยีที่ประเทศไทยมีศักยภาพพัฒนาได้เอง และกลุ่มเทคโนโลยีที่นำสู่การพัฒนาแบบก้าวกระโดดลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี อาทิ ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีบทบาทหลักด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจที่ผสมการใช้เทคโนโลยี ให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย

3) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และ นวัตกรรมด้านบุคลากรวิจัย อาทิ การเร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทั้งความรู้ และความเข้าใจในเทคโนโลยี

4.9 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและ ภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่ และการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัด ในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ ประกอบกับการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองจะเป็น โอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชนโดยการพัฒนาเมืองให้เป็นเมือง น่าอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้ำค่าการลงทุน รวมทั้งลดแรงกดดันจากการกระจุกตัวของ การพัฒนาในกรุงเทพฯและภาคกลางไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนยังเป็นโอกาสในการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเชื่อมโยงการค้าการลงทุน ในภูมิภาคของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและ มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น การเพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่ สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และการเพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

1) การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึงพัฒนา ภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค่มูลค่าสูง พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้หลุดพ้นจาก ความยากจนสู่เป้าหมายการพึ่งตนเอง พัฒนาภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำพัฒนาภาคใต้เป็นฐาน การสร้างรายได้ที่หลากหลาย

2) การพัฒนาเมือง อาทิ พัฒนาสภาพแวดล้อม เมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็น เมืองน่าอยู่ ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีบูรณาการภายใต้การมีส่วนร่วมของส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง

3) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ อาทิ พัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุลมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ

ศักยภาพของพื้นที่ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และเกิดผลที่เป็นรูปธรรม

4.10 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลักคิดเสรีเปิดเสรีและเปิดโอกาส โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และอื่น ๆ กับมิตรประเทศ และเป็นการขับเคลื่อนต่อเนื่องจากการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้างและเป็นธรรมดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการแสวงหาตลาดใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือ เพื่อการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค และภูมิภาครวมทั้งประเทศนอกภูมิภาค

ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ การเพิ่มระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาค และภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาคอาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้ และประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญ ทั้งในทุกระดับ

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

- 1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศและแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย
- 2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์ และโทรคมนาคม ในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC และ JDS และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์
- 3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการและการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค
- 4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย
- 5) เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน
- 6) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและนานาชาติ
- 7) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์
- 8) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงในทุกด้านที่เกี่ยวกับเรื่องความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

9) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ

10) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์หลัก และ 4 ยุทธศาสตร์สนับสนุน ดังนี้ 1) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ 2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม 3) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน 4) ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน 6) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย 7) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ 8) ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม 9) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และ 10) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579

1. ความจำเป็นในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2030 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดัก

ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคนดี ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 - 2559 พบว่า ไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป

1. ด้านโอกาสทางการศึกษา รัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมากส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังไม่เข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคันอยู่บ้าง นอกจากนี้ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีอยู่จำนวนมาก จึงต้องเร่งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. ด้านคุณภาพการศึกษา ผลการพัฒนาอย่างไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย ส่วนประเด็นคุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้คุณภาพของกำลังแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษามีสัดส่วนน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษา ทำให้มีการขาดแคลนแรงงานระดับกลาง ส่วนแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ไม่ตรงกับ

ความต้องการของตลาดงาน และยังมีสมรรถนะหรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ทำให้มีผู้ว่างงานอยู่จำนวนมาก จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน และกำลังแรงงานที่มีทักษะ และคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน เพื่อวางเป้าหมายการจัดการศึกษา ทั้งเพื่อการผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดงานและการพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น

3. ด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุงเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีอยู่จำนวนมาก เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและลดภาระงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษาซึ่งได้รับค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่ใช้จ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครูค่อนข้างน้อย การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดและสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

2. แนวคิดการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

3. วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ จึงได้กำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี

มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ

1. เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

1.1 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic's)

1.2 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2. เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6 - 14 ปี ทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2 ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น

2.3 ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนน เฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment: PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปีสูงขึ้น เป็นต้น

2.4 ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษา ที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครู และบุคลากร ทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

2.5 ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศด้านการศึกษาศึกษาขั้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญ ศึกษา และ จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ ๒๐๐ อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

4. ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และ แนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมาย ดังนี้

1.1 คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น การจัดกิจกรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลัก ของชาติและการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การจัดการเรียนการสอน/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) และส่งเสริม การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นต้น

1.2 คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่ พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปเพิ่มขึ้น สถานศึกษาจัดการศึกษา

สำหรับกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว เพิ่มขึ้น และสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษที่จัดอยู่ในมาตรการจูงใจ มีระบบเงินเดือนค่าตอบแทนที่สูงกว่า ระบบปกติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

1.3 คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคติทะเลาะวิวาทลดลง เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่พิเศษ ทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

2.1 กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และสัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์ กำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละของสถาบันการศึกษาจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี/สหกิจศึกษา/หลักสูตรโรงเรียนในโรงงานตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น จำนวนหลักสูตรของสถานศึกษาที่จัด

การศึกษาทวิวุฒิ (Dual Degree) เพิ่มขึ้น จำนวนสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตร สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเพิ่มขึ้น และมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถาน ประกอบการ สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนเงินลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน เมื่อเทียบกับภาครัฐเพิ่มขึ้น สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศเพิ่มขึ้น โครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 10,000 คน เพิ่มขึ้น นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้จดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น และผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

3.1 ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปที่จัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรกเกิด - 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ผู้สูงวัยที่ได้รับการบริการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น และมีสาขาและวิชาชีพที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยได้รับการส่งเสริมให้ทำงานและถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น และสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น แหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น สื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ และได้รับการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.5 ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามประชากรวัยเรียนที่ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการศึกษา และผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน เป็นต้น

3.6 ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการใช้ครู แผนการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560 - 2569) จำแนกตามสาขาวิชา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้น มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เอื้อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่นและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครู เป็นต้น

3.7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพิ่มขึ้น และระดับความพึงพอใจของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัด

เวลาและสถานที่ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และมีแผนงานและโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
มีเป้าหมาย ดังนี้

4.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ดัชนีความเสมอภาคของอัตราการเข้าเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามฐานะทางเศรษฐกิจและพื้นที่ลดลง ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระหว่างพื้นที่/ภาคการศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษลดลง เป็นต้น

4.2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น

4.3 ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 13 หลักที่สามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา และมีระบบสารสนเทศด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถอ้างอิงได้ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้ และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

5.1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู/บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของ

การดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความเป็นคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น และสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5.2 หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา/สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น และสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม ความเป็นคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ และพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายดังนี้

6.1 โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัวชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

6.2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก/สถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานของผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น เป็นต้น

6.3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนองค์กร สมาคม มูลนิธิ หรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และสัดส่วนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายเมื่อเทียบกับรัฐ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงขึ้น เป็นต้น

6.4 กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มี กฎหมาย กฎ ระเบียบ และระบบการจัดสรรเงินเพื่อการศึกษาที่เอื้อและสนองตอบคุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหาที่แท้จริงของประเทศ มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณผ่านด้านอุปสงค์และอุปทานในสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นต้น

6.5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และสถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา คือ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โครงการพัฒนาระบบจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา และโครงการทดลองนำร่องระบบการจัดสรรเงินผ่านด้านอุปสงค์และอุปทาน เป็นต้น

เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า ระเบียบวิธีวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นเทคนิคการวิจัยอนาคต เป็นการผสมผสานจุดดี และจุดด้อยของเทคนิควิธีวิจัย

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2551) กล่าวว่า เป็นเทคนิคการวิจัย อนาคตที่พัฒนารูปแบบการวิจัยมาจากเทคนิคการวิจัยอนาคตสองเทคนิค คือ เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) และเทคนิคเดลฟาย (Delphi) โดยการผสมผสานทั้งสอง และปรับให้มีความยืดหยุ่นในระเบียบวิธีวิจัย เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่หลากหลายรูปแบบ

1. ขั้นตอนการทำวิจัยแบบ EDFR

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า ขั้นตอนการวิจัยด้วยกระบวนการวิจัยแบบ EDFR โดยสรุปขั้นตอนสำคัญได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง การเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนั้นมีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจาก ผู้เชี่ยวชาญอาจมองไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยลักษณะนี้ หรืออาจจะไม่มีเวลาให้ผู้วิจัยได้เต็มที่ ผู้วิจัยจำเป็นต้องติดต่อผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว อธิบายถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัยเวลาที่ต้องใช้ โดยประมาณและประโยชน์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์ (EDFR รอบที่หนึ่ง) ผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์ที่จะสนองตอบ ต่อจุดมุ่งหมาย เวลา งบประมาณ และสถานการณ์ของการวิจัยได้ คือ อาจยึดตามรูปแบบของ EFR โดยเริ่มจาก Optimistic-Realistic (O-R) Pessimistic-Realistic (P-R) และ Most Probable Realistic (M-R) ซึ่งเป็นการเลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับทำเดลฟาย

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนการทำเดลฟาย (EDFR รอบที่สอง สาม)

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนการเขียนอนาคตภาพ

2. การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญถือเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิจัยอนาคตแบบ EDFR เนื่องจาก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มตัวอย่างเพราะมีความเชื่อว่าผู้เชี่ยวชาญคือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในเรื่องที่ศึกษามีความสามารถมองหรือคาดการณ์อนาคตได้ชัดเจน ถูกต้องมากกว่าบุคคลทั่วไป บุคคลที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นคือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้มีอำนาจในการตัดสินใจทั้งทางตรงและทางอ้อม อาจจะเป็นนักการเมืองที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการตัดสินใจของหน่วยงานนั้น ๆ รวมถึงกลุ่มนักวิชาการผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ

3. เกณฑ์ที่ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยหากผู้วิจัยรู้ว่าใครเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา หรือผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป สามารถเจาะจงเลือกผู้เชี่ยวชาญได้ทันที โดยจำนวนผู้เชี่ยวชาญ ยังมีจำนวนมากจะได้ความคิดเห็นใหม่ ๆ และได้คำตอบที่มีน้ำหนักความน่าเชื่อถือมาก

ยิ่งขึ้น โดยทั่วไปไม่มีการกำหนดแน่นอน จำนวนผู้เชี่ยวชาญขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่ม จากรายงาน การวิจัยของแมคมิลเลน (Macmillan, 1971, อ้างถึงในเกษม บุญอ่อน, 2522) พบว่า จำนวนผู้เชี่ยวชาญ มีผลต่อความคลาดเคลื่อนของคำตอบ หากผู้เชี่ยวชาญมีจำนวนตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปค่าความคลาดเคลื่อน จะมีน้อยที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญ และการลดลงของความคลาดเคลื่อน

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1 - 5	1.20 - 0.70	0.5
5 - 9	0.70 - 0.58	0.12
9 - 13	0.58 - 0.54	0.04
13 - 17	0.54 - 0.50	0.04
17 - 21	0.50 - 0.48	0.02
21 - 25	0.48 - 0.46	0.02
25 - 29	0.46 - 0.44	0.02

ที่มา: เกษม บุญอ่อน (2522)

จำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละรอบนั้นควรให้คงที่ แต่ด้วยเทคนิค EDFR มีความยืดหยุ่น ได้ โดยยอมรับสภาพความเป็นจริงที่ว่าผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถอยู่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้เราได้เสมอ ฉะนั้น จึงไม่จำเป็นที่จำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละรอบจะต้องเท่ากัน แต่ในรอบแรกนั้นควรมีจำนวนมาก รอบที่สองอาจลดลงได้บ้างเพียงเล็กน้อย และในรอบที่ 3 เป็นรอบที่ช่วยในการยืนยันผลการวิจัย ถ้าหากได้ผู้เชี่ยวชาญเพิ่มขึ้นในรอบที่สามนี่จะเป็นการดี และมีการเปลี่ยนแปลงผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูล ได้เช่นกัน

4. การสัมภาษณ์แบบ EDFR

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า การสัมภาษณ์แบบ EDFR อาจประยุกต์ การสัมภาษณ์แบบ EFR มาใช้ได้ซึ่งการสัมภาษณ์แบบ EFR ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น และจินตนาการภาพในมุมมองของผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้ง 3 ภาพอนาคต (Scenario) คือ ดี (optimistic) ร้าย (pessimist) และเป็นไปได้มากที่สุด (most probably) โดยไม่มีการปิดกั้น หรือมีขอบตีกรอบ ความคิดของผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์จะเริ่มถามที่มุมมองภาพอนาคตในแง่ดี (optimistic) ก่อน จนกระทั่งได้มุมมองที่สมบูรณ์ จึงขยับไปถามมุมมองภาพอนาคตในแง่ร้าย (pessimistic) และเมื่อ เสร็จสิ้นสมบูรณ์ภาพสุดท้ายที่ถามคือภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด (most probably) ผู้สัมภาษณ์ จะต้องมีการทบทวนคำถาม และทบทวนมุมมองกับผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นระยะ ๆ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง และเข้าใจตรงกันในภาพอนาคตแต่ละภาพและแต่ละมุมมอง

5. การสร้างแบบสอบถาม

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า หลังจากวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแล้วทำการเขียนแนวโน้มนำแบบสอบถามซึ่งภาษาที่ใช้สำคัญคือสั้นกะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย โดยพยายามคงความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญไว้ให้มากที่สุด ควรใช้ภาษาที่เป็นกลาง หลีกเลี่ยงภาษาที่สื่อถึงทัศนคติ หรือความลำเอียงของผู้วิจัยลงไป

6. การเขียนรายงานการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวว่า การเขียนรายงานการวิจัยอนาคตแบบ EDFR มีความยืดหยุ่นพอสมควร โดยผู้วิจัยอาจเลือกเขียนรายงานออกเป็นภาพ ๆ เป็นอนาคต 3 ภาพคือ อนาคตทางบวก ลบ แล้วตามด้วยภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด หรือการเขียนรายงานอาจขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ถ้าผู้วิจัยต้องการที่จะเข้าถึงแนวโน้มนำที่เป็นไปได้ก่อนข้างสูงเราอาจกำหนดค่า media ในกรณีที่เป็นแบบสอบถามเป็นแบบ rating scale ระดับ โดยกำหนดค่า median ระดับมากคือ 3.5 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการนำแนวโน้มนำมารายงานแล้วดูความสอดคล้องของคำตอบ โดยพิจารณาจาก interquartile range (Q3 - Q1) ไม่เกิน 1.5 หรือ mode media ไม่เกิน 1 ซึ่งหลักการนี้อาจมีความยืดหยุ่นได้อีกไม่จำเป็นต้องยึดค่าสถิติตามนี้เสมอไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

วิชญา อุปลา (2552) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน ของวิทยาลัยในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติในระดับมาก โดยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร ด้านความสามารถในการปรับตัวของวิทยาลัย และด้านการบริหารงานสู่ความเป็นเลิศตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการบริหารงานของวิทยาลัย พบว่า เพศ ระดับการศึกษา เงินเดือน และสวัสดิการที่ได้รับแตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิผลของการบริหารงานของวิทยาลัยแตกต่างกัน ส่วนอายุ สภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิผลของการบริหารงานของวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน ผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงานกับประสิทธิผลการบริหารงานของวิทยาลัย พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน

บุญเลิศ ธีระตระกูล (2553) ศึกษาเรื่อง แนวโน้มความต้องการแรงงานในช่วงปี 2553 - 2557 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการแรงงานในภาคบริการจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าความต้องการแรงงานในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน แต่การขยายตัวมีอัตราที่ถดถอยถ้าเทียบกับปีที่ผ่าน ๆ มา ทั้งนี้ในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2557

ความต้องการแรงงานในภาคบริการจะมีมากกว่าความต้องการแรงงานในภาคเกษตรกรรมถึง 1.5 ล้านคน หากพิจารณาสัดส่วนของความต้องการแรงงานในแต่ละภาคการผลิตเทียบกับแรงงานทั้งหมด พบว่า สัดส่วนของความต้องการแรงงานในภาคบริการต่อความต้องการแรงงานทั้งหมดมีค่าเพิ่มขึ้น ส่วนสัดส่วนของความต้องการแรงงานทั้งในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ต่อความต้องการแรงงานทั้งหมดจะมีค่าลดลงกรณีดังกล่าวสอดคล้องกับโครงสร้างแรงงานของประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่โครงสร้างแรงงานเน้นหนักไปทางด้านบริการ ซึ่งสิ่งที่ควรพิจารณาต่อจากนี้คือจะต้องทำการปรับคุณภาพของแรงงานให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างแรงงานที่เน้นหนักไปทางด้านใช้ความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น เช่น ทักษะภาษาต่างประเทศคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ดวงนภา มกรานุกฤษ (2554) ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554 - พ.ศ.2564) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาอนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554 - พ.ศ. 2564) ด้วยกระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ผลการวิจัยพบว่า การอาชีวศึกษาไทยภายในอีก 10 ปีข้างหน้าจะต้องเผชิญกับ แนวโน้มสำคัญมากมาย ไม่ว่าจะเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ การแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ และ เขตการค้าเสรี (Free Trade Area) ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ที่จะเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2015 นี้ โดยจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประเทศสมาชิก ดังนั้น ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมคนให้พร้อมด้วยการอาชีวศึกษา รัฐบาลควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง กำหนดให้เป็นนโยบายแห่งชาติ รวมไปถึงกำหนดบทบาทของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง การจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการปฏิบัติและร่วมมือกับสถานประกอบการในการรับนักศึกษาฝึกงาน ให้โอกาสนักศึกษาได้สัมผัสกับอาชีพจริง มีการพัฒนาวางแผนการเรียนในระบบทวิภาคีอย่างถูกต้อง เข้าใจ ชัดเจนและจริงจัง ครูผู้สอนมีความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีจิตวิญญาณ จรรยาบรรณความเป็นครู สามารถถ่ายทอดเรื่องยาก ๆ ให้เป็นเรื่องที่เข้าใจง่ายได้ และที่สำคัญ ครูสามารถพัฒนาความรู้และพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และเนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพสำคัญในการสร้างคน ดังนั้นครูควรที่จะรักและภูมิใจในอาชีพ และครูควรที่จะได้รับผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีตามความสามารถ นอกจากนี้ผลการศึกษานโยบาย การอาชีวศึกษาในไทยภายใน 10 ปีข้างหน้าทั้ง 8 ด้าน ควรมีแนวโน้มในการพัฒนาดังต่อไปนี้

- 1) ด้านคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางทักษะวิชาชีพ มีความรู้ ทักษะชีวิต นิสัยอุตสาหกรรม และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรต้องสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีความหลากหลายทั้งในและนอกระบบทวิภาคี เทียบโอนประสบการณ์ และระบบทางไกล วิธีการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นตามเทคโนโลยี ผู้เรียน สถานประกอบการ รวมไปถึงบริบทที่เปลี่ยนแปลง
- 3) ด้านครูผู้สอนต้องรู้ศักยภาพ

ของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีประสบการณ์วิชาชีพ เก่งปฏิบัติ รู้ลักษณะงานและอาชีพในสาขาวิชา ที่สอนอย่างแท้จริง สามารถผลิตตำราเอง 4) ด้านความร่วมมือ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับสถานประกอบการ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค 5) ด้านมาตรฐาน ต้องมีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพที่จะเป็นบันได ความก้าวหน้าในแต่ละสาขาอาชีพให้มีความสอดคล้องของค่าจ้างและทักษะฝีมือ 6) ด้านการสนับสนุน ของรัฐบาล รัฐต้องให้ความสำคัญการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง มีนโยบายที่แน่นอนชัดเจน 7) ด้านค่านิยม ในการเรียนอาชีวศึกษา สื่อมวลชน รัฐบาล สถานประกอบการต้องร่วมกันสร้างและผลักดันให้เกิด ค่านิยมการเรียนอาชีวศึกษา 8) ด้านการบริหารจัดการต้องมีความเป็นอิสระและต้องมีการจัดตั้ง สถาบันอาชีวศึกษาในการผลิตระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ จะเห็นได้ว่าความ เชื่อมโยงร่วมมือกันในทุกภาคส่วนและทุกด้านที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และต่อเนื่องจะส่งผลให้อาชีพ ของการอาชีวศึกษาไทยเกิดการพัฒนากำลังแรงงานของชาติให้มีฝีมือ คุณภาพ สามารถสนองตอบ ความต้องการของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศสามารถแข่งขันได้ แม้จะมีการขยายเขต การค้าเสรีในระดับใดก็ตาม และภาพของการอาชีวศึกษาไทยจะมีความชัดเจนและพึงประสงค์ได้ ไม่เพียงแต่ในทศวรรษนี้เท่านั้น แต่จะเป็นการปูพื้นฐานของการพัฒนา และยังก่อให้เกิดการพัฒนา คุณภาพชีวิต คุณภาพครอบครัว คุณภาพสังคม และคุณภาพของคนไทยทั้งประเทศ

นพดล สุตันตวิชัยกุล (2554) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยี ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความ พร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย 3 ระดับ คือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนในด้านหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ในการสนับสนุนการเรียนการสอนและห้องปฏิบัติการอยู่ในระดับมากตั้งแต่ร้อยละ 34.90 ถึงร้อยละ 53.00 ส่วนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ จะไม่มีความพร้อมหรือไม่เปิดสอนในด้านดังกล่าว จำนวนมาก ตั้งแต่ร้อยละ 78.70 ถึงร้อยละ 86.30 ซึ่งใกล้เคียงกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พิเศษ (พิเศษ) โครงการอาชีวศึกษาเพื่อการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.) คือร้อยละ 73.10 ยกเว้นหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น 6 - 225 ชั่วโมง หรือ 1 ปี 1350 ชั่วโมง จะมีความพร้อม อยู่ในระดับมากตั้งแต่ร้อยละ 28.90 - 40.60 ส่วนความพร้อมในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ ของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยทั้งในด้านการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของประชาคมอาเซียน การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อกลาง และการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตได้ตั้งแต่ ร้อยละ 31.30 - 63.69 หรือแม้แต่ บุคลากรครู อาจารย์ก็ยังมีความพร้อมส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ทั้งในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์และผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตั้งแต่ร้อยละ 34.10 - 68.30 นอกจากนั้นความพร้อมในระดับน้อยของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ยังขยายผลไปสู่ประเด็นความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ต การจัดให้มีหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา การพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคตให้เป็นห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ และความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ เป็นแรงงาน ผู้ชำนาญการตั้งแต่ร้อยละ 47.40 - 57.40

นิโลบล ปางลีลาศ (2554) ศึกษาเรื่อง การเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพเข้าสู่ตลาด อาเซียนอย่างเสรี: โอกาสและผลกระทบต่อไทย ผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันประเทศไทยไม่ได้เป็นผู้ส่งออกบริการวิชาชีพจำนวนมากที่สุดในอาเซียน แต่การเปิดเสรีการค้าบริการในอาเซียน ภายใต้ข้อตกลงตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบวิชาชีพทั้งสถาปนิก และวิศวกรของไทย สามารถเข้าไปทำงานในประเทศอื่นในภูมิภาคอาเซียนได้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือ ประกอบวิชาชีพทั้งสถาปนิกและวิศวกรยังขาดทักษะ ด้านภาษาต่างประเทศและด้านการติดต่อสื่อสาร รวมถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อต้องมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมต้องมีการสื่อสารและติดต่อประสานงานกัน ทั้งในส่วนของผู้ร่วมงานในบริษัทที่ให้บริการทางสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมลูกค้ารวมถึงหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชนในกลุ่มประเทศอาเซียน

ลาวัญญ์ คำชาย (2554) ศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ของ นักเรียน นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้ใช้บริการ ปัญหาที่นักศึกษาพบในระดับปานกลาง คือ นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับ บริการต่าง ๆ ในห้องสมุด รองลงมาคือนักศึกษาไม่กล้าถามหรือ ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ บรรณารักษ์ สำหรับปัญหาที่พบในระดับน้อยคือเครื่องมือที่ใช้สืบค้น สารสนเทศใช้ยากเกินไป

วรชัย ลิขิตายน (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษา เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาสำหรับวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาเพื่อคุณภาพและมาตรฐาน การอาชีวศึกษาสำหรับวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ ผลการวิจัยพบว่า บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย โดยแผนยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนา ขึ้นผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในเกณฑ์ดีและเห็นสอดคล้องกันว่า มีคุณภาพได้มาตรฐาน และ เมื่อนำมาดำเนินการก็สามารถใช้แก้ปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อคุณภาพและมาตรฐาน การอาชีวศึกษาสำหรับวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ ในด้านต่าง ๆ มีผลสัมฤทธิ์ตาม เกณฑ์ประเมินมาตรฐานงานประกันคุณภาพภายในเพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับดีและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการบริหารงานของสถานศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

สุภัทร ชูประดิษฐ์ (2554) ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาทวิภาคีของสถานศึกษา อาชีวศึกษา รูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพบริบทการจัดการศึกษาทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา และความคาดหวังของสถานประกอบการเพื่อ ส่งเสริมทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยความร่วมมือแบบทวิภาคีเพื่อส่งเสริมทักษะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษาอาชีวศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยความร่วมมือแบบทวิภาคีเพื่อส่งเสริมทักษะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ทั้ง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสถานศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู/อาจารย์ที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาทวิภาคี และนักศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคีประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ฝ่ายสถานประกอบการ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ทรัพยากร มนุษย์ หรือเจ้าของสถานประกอบการ และครู ฝึกทวิภาคีในสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตาม ระยะเวลาการวิจัยทั้ง 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ทวิภาคีและบุคลากรทางการศึกษาในสถาน ประกอบการประกอบด้วย ครูฝึก ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือเจ้าของสถาน ประกอบการ นักศึกษาอาชีวศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ระยะที่ 2 ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและสถานประกอบการ จำนวน 40 คน ระยะที่ 3 ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและสถานประกอบการ และนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หมวดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพ บริบท ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต หมวดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการสร้าง รูปแบบ ได้แก่ แผนการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, แบบ สทนากลุ่ม, แบบสังเกตและแบบบันทึก หมวดที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ คู่มือการใช้แผนการ ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาฝ่ายสถานศึกษา และสถานประกอบการเพื่อพัฒนาทักษะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา หมวดที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินรูปแบบ ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การ อ้างอิงจากฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้ การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์และสังเกตสภาพบริบทการจัดการศึกษาทวิภาคี ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา และความ คาดหวังของสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งรัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน จำนวน 10 แห่ง จัดการศึกษาเพื่อฝึกทักษะใน 2 รูปแบบหลักคือ เน้นระบบโรงเรียน (Schooling Model) และเน้นการทำงานในสถานประกอบการ (Working Model) เพื่อเตรียมทักษะ

ที่พึงประสงค์ 3 ด้านคือ ทักษะด้านความรู้ (Cognitive Skills) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) และทักษะด้านพฤติกรรม (Behavioral Skills) อย่างไรก็ตามพบปัญหาอุปสรรคสำคัญหลายประการ ได้แก่ ความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ขาดสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง ในขณะที่ภาคสถานประกอบการกลับให้ความเห็นว่า สถานศึกษายังขาดการเชื่อมโยงในระดับน้อยมากกับสถาน ประกอบ ยังกังมีเพียงการส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งข้อคิดเห็นของบุคลากรทั้งสองฝ่ายสรุปตรงกันว่ายังขาดความเป็นหุ้นส่วนต่อ กัน (Partnership) ซึ่งแตกต่างจากปรัชญารากฐานของโมเดลต้นแบบของสหพันธรัฐเยอรมนีที่ประเทศไทยนำมาประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน 2) ผลการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยความร่วมมือแบบทวิภาคี พบว่า การแสวงหาความร่วมมือจากแหล่งก่อเกิดทักษะที่พึงประสงค์คือสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงโลกของการเรียนในสถานศึกษา และโลกของการทำงานจริงในสถานประกอบการ ทำให้ได้คู่มือการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำไปทดลองใช้ได้จริง 3) ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยความร่วมมือแบบทวิภาคีเพื่อส่งเสริมทักษะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษา อาชีวศึกษาในสถานศึกษาและสถานประกอบการ 1 แห่ง พบว่า การประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อติดตามผลรูปแบบ นั้น พบว่าผลความก้าวหน้าหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้ การให้ความสำคัญ กับการพัฒนาการเรียนรู้โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคลากรทางการศึกษาฝ่ายสถานศึกษาและสถานประกอบการ ถือเป็นกุญแจ สำคัญของความสำเร็จในการเตรียมแรงงานที่มีคุณภาพให้แก่ตลาดแรงงาน

กลุ่มยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีปัญหาความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการแรงงานและอุปทานแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีจุดเริ่มต้นมาจากภาคการศึกษา ทำให้ต้องมีการหาแนวทางในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อลดช่องว่างของความไม่สมดุล ลดต้นทุนการผลิต และการสูญเสียทรัพยากรในการวางแผนการศึกษาให้กับสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาผลิตนักเรียนนักศึกษาในสาขาวิชาที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค โดยเน้นการลดผู้เรียนในบางสาขาและระดับการศึกษา โดยเฉพาะในสาขาทางด้านสังคมศาสตร์ และเพิ่มผู้เรียนในสาขาที่เป็นที่ต้องการและขาดแคลนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางการกำหนดหลักสูตรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยต้องเน้นหลักสูตรที่ตอบสนองทั้งเศรษฐกิจหลักของประเทศและเศรษฐกิจของท้องถิ่น หรืออาจจะมีการเปิดสาขาใหม่ที่สะท้อนถึงความต้องการในอนาคต การตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการหรือภาคเศรษฐกิจไม่ได้ขึ้นอยู่กับด้านปริมาณเท่านั้นแต่ต้องคำนึงถึง

คุณภาพด้วย สถาบันการศึกษาจึงควรเร่งดำเนินการเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งระดับปวช. และ ปวส. มีสมรรถนะสอดคล้องกับ การทำงาน และมีความสามารถในสาขาอาชีพสูงทั้งด้านความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนมีทัศนคติ ที่พึงประสงค์ในตลาดแรงงาน การเรียนการสอนต้องเน้นการปฏิบัติเป็นสัดส่วนที่สูงเนื่องจากต้องไป ประกอบวิชาชีพ ไม่ใช่ศึกษามาเพื่อเรียนต่อ ซึ่งปกติก็มีสัดส่วนที่น้อยอยู่แล้ว ดังนั้นควรมีมาตรการ หลักให้ผู้สำเร็จ ปวช. และ ปวส. เข้าสู่ตลาดแรงงานให้ได้มากที่สุด เช่น การส่งเสริมมาตรการเรียน อาชีวศึกษาพร้อมมีงานทำผ่านระบบทวิภาคีหรือการเรียนพร้อมกับการทำงานในสถานประกอบการ ซึ่งจำเป็นที่สถาบันศึกษากับสถานประกอบการต้องมีความร่วมมือกันเป็นอย่างดี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ศึกษาเรื่อง รายงานการติดตามและ ประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ติดตามและประเมินผล การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีใน 4 มิติได้แก่ มิตินโยบาย มิติกลไกสนับสนุนและกำกับดูแล จากภาครัฐ มิติการจัดการในระดับสถานศึกษา และมิติความร่วมมือโดยสถานประกอบการภาคเอกชน 2) วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) เสนอแนะบทบาท แนวทาง การดำเนินงาน เครื่องมือกลไกสนับสนุนของภาคส่วนต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนการจัดการ อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีให้บรรลุผลตามเป้าหมาย และ 4) เสนอแนะแนวทางการติดตามประเมินผลการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่อไปในอนาคต วิธีดำเนินการวิจัย กำหนดรูปแบบการติดตามและประเมินผลที่ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปไว้ 3 รูปแบบ 1) รูปแบบการติดตามประเมินผลตามระบบงบประมาณ 2) รูปแบบ การติดตามประเมินผลแบบซิปโมเดล (CIPP Model) 3) รูปแบบการติดตามประเมินผลด้วยหลัก เหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework) ในส่วนของข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามและประเมินผล นั้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลสถิติซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ต้องสืบค้น รวบรวม และอาจต้อง ขอความร่วมมือในการเผยแพร่ข้อมูลสถิติการ ดำเนินงานระบบทวิภาคีจากสถานศึกษาอาชีวศึกษา 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบทวิภาคี 3) ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นข้อมูลที่ได้จากการได้เห็นและสัมผัสการดำเนินงานจริง กรอบการติดตามและประเมินผล กรอบการติดตามและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นกรอบที่กำหนดไว้เพื่อดำเนินการติดตามและ ประเมินผล ว่าจะประกอบไปด้วยเรื่องอะไรบ้าง ในมิติและระดับต่าง ๆ 1) การติดตามและประเมินผลในระดับผลลัพธ์ (Outcome) 2) การติดตามและ ประเมินผลในระดับผลผลิต (Output) 3) การติดตามและประเมินผลในระดับกระบวนการ (Process) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปัจจัย สาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีทั้งสิ้น 7 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร พื้นที่ตั้งของสถานศึกษาอาชีวศึกษา (ใน/นอกเขตเมือง) รูปแบบของทวิภาคี(โมเดล A/B/C) ประเภทของสถานศึกษาอาชีวศึกษา (เทคนิค/สารพัดช่าง/การอาชีพ/เกษตร/อาชีวะ/อื่น ๆ)

สาขาวิชา มาตรการแรงจูงใจภาครัฐและสิทธิประโยชน์ทางภาษี และการสนับสนุนเชิงนโยบาย ส่วนผลกระทบ (Effects) ที่เกิดขึ้นและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทั้งในส่วนของปัจจัยนำเข้า (Input) ส่วนกระบวนการ (Process) และส่วนผลผลิต (Output) นั้น มีดังต่อไปนี้ คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับความร่วมมือกับสถานประกอบการ ต้นทุนและงบประมาณสำหรับจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ความยากง่าย/ซับซ้อนในการบริหารจัดการ

2) สรุปภาพรวมผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จากการศึกษาทฤษฎีหลักการ แนวทางการดำเนินงานในต่างประเทศ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการเก็บข้อมูลภาคสนาม สามารถวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญ 1) ระบบทวิภาคีเป็นระบบที่ดีเป็นทางออกของการยกระดับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพื่อ ประกอบอาชีพมากขึ้นได้จริง 2) ในเชิงหลักการ อาจกล่าวได้ว่า “ระบบทวิภาคีเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการอาชีวศึกษาโดยธรรมชาติ” 3) ในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และมาตรฐานของการจัดการอาชีวศึกษาใช้หลักเกณฑ์กลาง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินการในทางปฏิบัติ 4) ความร่วมมือกับสถานประกอบการนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากต่อระบบทวิภาคี 5) ปัญหาจากผู้ประกอบการ 6) งบประมาณที่จัดสรรสำหรับการจัดการการศึกษาระบบทวิภาคีขาดแคลนและไม่เพียงพอ 7) การจัดทำแผนการฝึกอาชีพถือเป็นส่วนสำคัญในระบบทวิภาคี 8) ในบางสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีความเสี่ยงต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้น เช่น สาขาวิชาไฟฟ้า นักเรียน นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการฝึกและควบคุมอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายและความเสียหายในสถานประกอบการ 9) สถานที่ตั้งของสถานศึกษาที่ห่างไกลจากสถานประกอบการ 10) การศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับต่างประเทศนั้นมีความน่าสนใจ และสามารถพัฒนาความสามารถนักเรียนนักศึกษาได้ ส่วนกลางควรให้ความช่วยเหลือเรื่องเงินทุนการศึกษา 11) ความสำเร็จในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีนั้นจะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน 12) พฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาที่มีสิ่งเร้า เช่น ยาเสพติด ชู้สาว ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบงานได้อย่างเต็มที่ 13)ทัศนคติของผู้ปกครองที่เชื่อว่านักเรียนนักศึกษาที่เรียนระบบทวิภาคีนั้นเป็นกลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวยากจน

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางเป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ สถานประกอบการ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาควรมีการสร้าง ความเข้าใจในการจัดการให้มากขึ้น ครูขาดเทคนิคการสอน และแรงจูงใจการขาดความเข้าใจอย่างเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการประเมินผล

การเรียนรายวิชาที่ฝึกอาชีพในสถานประกอบการและปัญหาค่านิยมทัศนคติและติดตามผลการเรียน การสอนสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านบุคลากรผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ขาดความตระหนักผู้สำเร็จการศึกษามุ่งศึกษาต่อมากกว่าเข้าสู่ตลาดแรงงาน ครูนิเทศมีภาระงานมาก และครูฝึกในสถานประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผล 2) ด้านสถานที่ ได้แก่ สถานประกอบการที่ตรงสาขางานมีจำนวนจำกัด สถานศึกษาขาดทรัพยากรในการจัดอาชีวศึกษา สถานศึกษาไม่มีสถานประกอบการที่รองรับ และ 3) ด้านการจัดการ ได้แก่ การจัดทำหลักสูตร พบว่า มีปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาเรื่อง การจัดทำแผนการสอน และการประเมินผลกรณีศึกษาคณิตศาสตร์ พบว่า มีปัญหาเรื่องการประสานงาน การส่งเสริมการนิเทศการวัดและประเมินผลมีปัญหาในด้านส่งเสริมการวัดและประเมินผล การประชาสัมพันธ์ พบว่า มีปัญหาในด้านส่งเสริมการประชาสัมพันธ์

นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2561) ศึกษาเรื่อง การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะของครูอาชีวศึกษาให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยการวิจัยในชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะให้ครูอาชีวศึกษาพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง 2) วิเคราะห์รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะให้ครูอาชีวศึกษาพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง 3) เสนอแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะให้ครูอาชีวศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ 4) ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะให้ครูอาชีวศึกษาพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากงาน ประจำสู่การวิจัยในชั้นเรียน ได้รูปแบบชื่อว่า “OCC-EDU Model” มีองค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) O-Occupation (การสร้างอาชีพ) การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ผู้เรียน มีการปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจมากกว่าที่จะเรียนรู้ด้านวิชาการ โดยเฉพาะทฤษฎี 2) C-Change (การเปลี่ยนแปลง) การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ที่ชัดเจน และความรู้จากตัวตน หรือประสบการณ์ 3) C-Co-operation (ความร่วมมือร่วมใจ) การจัดการ เรียนรู้ให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาจะต้องมีความร่วมมือทั้งครูอาชีวศึกษา และผู้เรียนในการเรียนรู้ร่วมกัน 4) Effort-E (ความอดุสาหะ) ครูต้องมีความอดุสาหะ มีความมุ่งมั่นและความพึงพอใจต่อวิชาชีพครู สูงสุด มีความรับผิดชอบ เสียสละ และต้องเข้าใจจิตใจผู้เรียนว่าไม่เหมือนเด็กสามัญที่มีความพร้อม 5) Driving Forces – D (แรงขับ/พลังภายใน) คนที่มีวิถีเป็นครูจะต้องมีพลังภายใน มีแรงจูงใจที่จะต้อง พุ่มเทให้กับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และ 6) Universal - U (ความเป็นสากล) การพัฒนา การศึกษาเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อสร้างสู่มาตรฐานสากล และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีทักษะการเรียนรู้ในสังคม โลกของสังคมโลกาภิวัตน์

แวนดา พูลสวัสดิ์ และคณะ (2561) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพของการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีแปซิฟิกตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึง 2559 2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญของการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีแปซิฟิก ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึง 2559 3) ศึกษาภาพอนาคตของการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 และ 4) การบริหารจัดการของวิทยาลัยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 เป็นการยกระดับความสามารถของสถานศึกษาโดยการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard) ตามมุมมองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิผล ด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนาโดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย แผนงานกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ตามกรอบยุทธศาสตร์นั้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การบริหารแบบสมดุลจะช่วยให้ผู้บริหารรับรู้ถึงสภาพปัญหา ที่เป็นจุดอ่อน ความไม่ชัดเจน รวมทั้งสภาพที่เป็นจุดแข็งจุดเด่นของการบริหารจัดการที่ผ่านมา และช่วยในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการได้อย่างชัดเจนโดยใช้หลักการบริหารแบบ POLC เพื่อการวางกรอบทิศทางการปฏิบัติ และควบคุมคุณภาพโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA หรือที่ได้พัฒนาเป็นวงจร PDSA

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) 2) ศึกษาผังการกระจายการจัดการเรียนการสอน (Program Mapping) สายอาชีพใน 4 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์ของสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำแนกตามภูมิภาค 3) ศึกษาความต้องการใช้กำลังคนระดับอาชีวศึกษาและตำแหน่งงานหลักของตลาดแรงงาน ใน 4 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์ตามทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) 4) ศึกษาอนาคตภาพของการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาใน 4 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยี สารสนเทศ และโลจิสติกส์ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) และ 5) ศึกษาข้อเสนอแนะบทบาทของสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในการผลิตและพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาใน 4 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์ให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และทิศทางการพัฒนาประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า

(พ.ศ. 2561 - 2565) วิธีดำเนินการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังตารางข้างต้น แบ่งขั้นตอนหลักของการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวินิจฉัย ศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 - 3 คือ 1) ศึกษาทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย ใน 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) 2) ศึกษาผังการกระจายการจัดการเรียนการสอน (Program Mapping) ใน 4 กลุ่มอาชีพ คือ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์ของสถานศึกษา ประเภทอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจำแนกตามภูมิภาค และ 3) ศึกษาความต้องการของ ตลาดแรงงานที่มีต่อตำแหน่งงานตามทิศทางการพัฒนาประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) ใน 4 กลุ่มอาชีพ คือ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์ ขั้นตอนที่ 2 การคาดคะเน เป็นการศึกษานาقدภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาใน 4 กลุ่มอาชีพ คือ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และโลจิสติกส์ตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมข้อเสนอแนะ เป็นการศึกษาค้นหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาใน 4 กลุ่มอาชีพ คือ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศ และ โลจิสติกส์ตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) ผลการศึกษาพบว่า บทสรุปอนาคตภาพของการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนา ประเทศ 1) บทสรุป ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) กลุ่มอาชีพด้านการก่อสร้าง เป็นกลุ่มอาชีพที่สนับสนุนการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นฐานรากของกลุ่มอาชีพอื่น ส่วนกลุ่ม อาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อาจเรียกได้ว่าเป็นกลุ่มอาชีพที่สนับสนุนกระบวนการ ดำเนินงานของกลุ่มอาชีพอื่น ดังนั้นกลุ่มอาชีพด้านการก่อสร้าง และกลุ่มอาชีพด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร จึงเป็นกลุ่มอาชีพที่มีทิศทางการเติบโตควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศไทย ใน 5 ปีข้างหน้า มากเป็นอันดับต้น ๆ ในส่วนกลุ่มอาชีพด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ก็มีทิศทางการ เติบโตเพื่อตอบสนองทิศทางของแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) 2) บทสรุปผังการกระจายการจัดการเรียนการสอน (หลักสูตร) ใน 4 กลุ่มอาชีพ ของสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้ง ภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย 2.1) การจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพคมนาคม ทุกภูมิภาคเน้นการจัดการเรียนการสอนด้านยานยนต์ส่วน ด้านโครงข่ายทางราง อากาศยาน และทางเรือ ยังมีการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย 2.2) การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพก่อสร้าง ทุกภูมิภาคเน้นการจัดการเรียน การสอนด้านก่อสร้างและโยธา มาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือสำรวจในส่วนที่จัดการเรียนการสอน ในระดับน้อยหรืออาจเรียกว่าขาดแคลนคือ ด้านสำรวจ สถาปัตยกรรม และการออกแบบภายในอาคาร 2.3) การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ทุกภูมิภาคเน้นการจัดการเรียน การสอนด้านคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รองลงมาคือด้านโทรคมนาคม ในส่วนที่จัดการเรียนการสอนในระดับน้อย หรืออาจเรียกว่าขาดแคลน คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขางานคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ โปรแกรมเมอร์ มัลติมีเดีย ระบบเครือข่าย แอนิเมชัน และซอฟต์แวร์ระบบสมองกลฝังตัวให้มากขึ้น 2.4) การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มอาชีพโลจิสติกส์ ในทุกภูมิภาคยังมีการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย หรืออาจเรียกว่าขาด แคลน ส่วนที่จัดการเรียนการสอนอยู่เน้นด้านโลจิสติกส์ทั่วไป 3) บทสรุปความต้องการใช้กำลังคน ระดับอาชีวศึกษาและตำแหน่งงานหลักของตลาดแรงงาน ใน 4 กลุ่มอาชีพ ตามทิศทางการพัฒนา ของประเทศไทยใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561 - 2565) 3.1) กลุ่มอาชีพที่ต้องการใช้กำลังคนระดับ อาชีวศึกษามากที่สุด ลำดับแรก คือ การก่อสร้าง อีกทั้งมีตำแหน่งงานหลักทั้งใน ระดับปฏิบัติการและ หัวหน้างาน 3.2) กลุ่มอาชีพที่ต้องการใช้กำลังคนระดับอาชีวศึกษา ลำดับสอง คือ ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีตำแหน่งงานหลักในระดับปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มัลติมีเดีย กราฟิก ระบบเครือข่าย และการสื่อสารทั้งแบบมีสาย และไร้สาย 3.3) กลุ่มอาชีพที่ ต้องการใช้กำลังคนระดับอาชีวศึกษา ลำดับสาม มี 2 กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มอาชีพด้านคมนาคม ส่วนใหญ่ตำแหน่งงานหลักจะเกี่ยวข้องกับรถยนต์ และกลุ่มอาชีพด้านโลจิสติกส์ส่วนใหญ่ตำแหน่งงาน หลักจะอยู่ในระดับปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ทั่วไป 4) บทสรุปอนาคตภาพของการผลิตและ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาใน 4 กลุ่มอาชีพ คือ คมนาคม ก่อสร้าง เทคโนโลยี สารสนเทศ และ โลจิสติกส์ 4.1) อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ลำดับที่หนึ่ง คือ ให้ความสำคัญต่อการผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านก่อสร้างทั้งระดับปวช. และปวส. ทั้ง 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ ก่อสร้าง และสถาปัตยกรรม 4.2) อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ลำดับ สอง คือ ให้ความสำคัญต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งระดับปวช. และปวส. ใน 2 กลุ่ม คือ โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ 4.3) อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ลำดับสาม คือ ให้ความสำคัญต่อการผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษา ระดับปวช. และ ปวส. ใน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคมนาคม และกลุ่มโลจิสติกส์

กษेत्रु गिंखनख (2562) ศึกษารูเรื่อง รูแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการ อาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเขียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูแบบ เครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเขียงราย และ 2) ประเมินการใช้รูแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวน ชายแดน จังหวัดเขียงราย ผลการวิจัยพบว่า รูแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเขียงราย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณภาพ ของผู้บริหารการศึกษา 2) คุณภาพของครูผู้สอน 3) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Johnson & Hignite (2000) ศึกษาเรื่อง การทำให้เป็นอนาคตมากที่สุดโดยให้วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยพัฒนาไปสู่อนาคตด้วยความเชื่อมั่นมองไปข้างหน้าและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกันทุกภารกิจของมหาวิทยาลัย

รามซารูป (Ramsaroop, 2001) ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของการอาชีวศึกษาที่เป็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของตรินิแดดและโตเบโก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาการอาชีวศึกษาที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของตรินิแดดและโตเบโก ภายใน 3 - 5 ปี ผลการวิจัยพบว่า มี 8 ปัจจัยเป็นตัวกำหนดในการพัฒนาเศรษฐกิจของตรินิแดดและโตเบโก ประกอบด้วย ปัจจัยการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษาของการอาชีวศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตรที่สูงขึ้นของการอาชีวศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของหลักสูตร ปัจจัยด้านความครอบคลุมของหลักสูตร ปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อม ความก้าวหน้าในอาชีพ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษาและความต้องการหลักสูตร และปัจจัยความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการเรียนระบบอาชีวศึกษา ซึ่งแต่ละปัจจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงจุดสำคัญของการอาชีวศึกษาที่สัมพันธ์กับกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลต่อการเริ่มต้นในการพัฒนาเศรษฐกิจ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยแรก คือ ปัจจัยด้านการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษาของการอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15 ของความแปรปรวนที่สามารถอธิบายปัจจัยได้ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านคุณภาพหลักสูตรการอาชีวศึกษา และปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐานของการอาชีวศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ 0.80 และ 0.89 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

Johnson (2007) ศึกษาเรื่อง การกลับมาที่ยิ่งใหญ่: การวิเคราะห์เปรียบเทียบของการกระทำที่วิกฤตในมหาวิทยาลัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ การค้นหาสิ่งที่มีผลกระทบของการเป็นผู้เรียนในมหาวิทยาลัยที่ขาดประสบการณ์โดยมองถึงอนาคตที่สามารถวัดได้ คำถามการวิจัย จะให้ความสนใจกับผู้บริหารในมหาวิทยาลัยคุณลักษณะเฉพาะกลยุทธ์การบริหารวิกฤติที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม ระหว่างผู้บริหารที่มีประสบการณ์ และผู้บริหารที่ขาดประสบการณ์พบว่าการบริหารที่มีการเปรียบเทียบจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันและเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับมหาวิทยาลัยนักศึกษาและคนงาน รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียผู้นำในอนาคตควรมีการติดต่อสื่อสารและรับรู้ความต้องการของบุคคลทุกฝ่าย

ปาร์คเกอร์ (Parker, 2008) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับมัธยมในรัฐมิสซิสซิปปี การศึกษาค้นคว้านี้ได้รับการออกแบบเพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้หลักสูตรอาชีวศึกษาประสบความสำเร็จ ผู้มีส่วนร่วมประกอบด้วย ครู นักเรียนที่อยู่ในหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับมัธยมในรัฐมิสซิสซิปปี ผลการวิจัยพบว่า ประสบความสำเร็จมากที่สุด จากคะแนนการทดสอบ C-PAS ของการฝึกงานแต่ละที่ ประกอบด้วย สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขาวิชาธุรกิจและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการตลาด และสาขาวิชาสหเวชศาสตร์

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของประเทศไทย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 การวิจัยอนาคตภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า บริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน มีส่วนที่สอดคล้องและยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เห็นได้ว่าการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพโดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา โดยมีกรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการอาชีวศึกษาเน้นที่ผู้เรียน การจัดการศึกษา และการบริหารจัดการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวินิจฉัยให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็น การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงการจัดการอาชีวศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้ตามแผนที่วางไว้ ผู้เรียนขาดทักษะที่จำเป็น ทักษะด้านภาษา การสื่อสาร ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนอาจจะยังขาดประสบการณ์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงมุมมองและแนวคิดของครูผู้สอนที่ปัจจุบันยังคงเน้นการสอนโดยครูเป็นหลักมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน การขยายโอกาสเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันอาจจะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และยังไม่สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์ในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตารางที่ 2 สรุปแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด/ทฤษฎี	ประเด็นที่ใช้ในการวิจัย
1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กำลังคน	กระบวนการในการพัฒนาและส่งเสริมให้ บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจมี ทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและ พฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการ ทำงานที่ดีขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา	การศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพซึ่ง ประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ โดยมุ่งเน้น ให้ผู้ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมได้มี สมรรถภาพในการทำงาน เพื่อเป็นการเตรียม บุคคลให้มีความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพใน อนาคต
3. แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579	การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้าน วิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับ เทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษา วิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทาง ทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนา ผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทาง ปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบ อาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพ อิสระ

ตารางที่ 2 สรุปแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

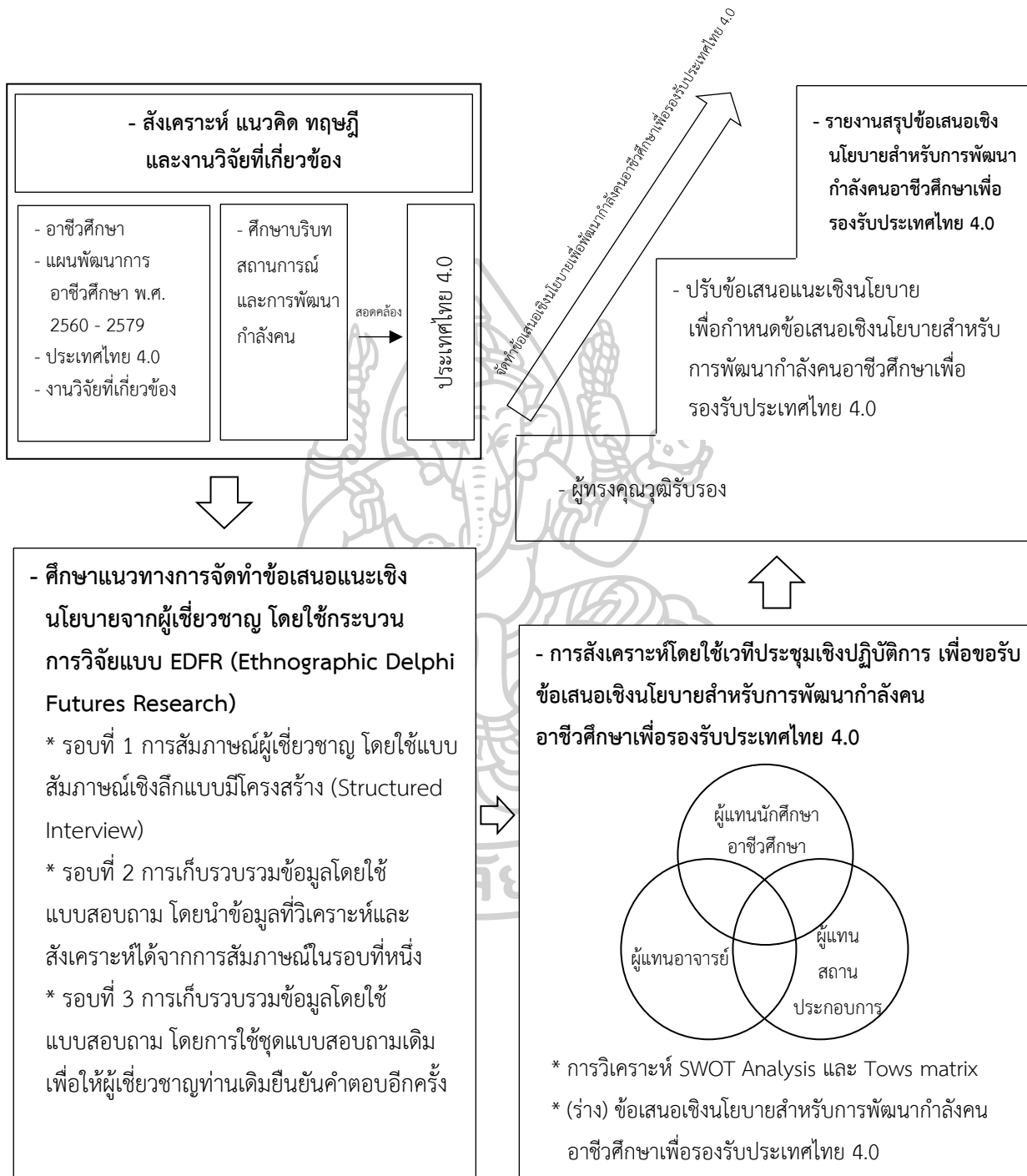
แนวคิด/ทฤษฎี	ประเด็นที่ใช้ในการวิจัย
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย 4.0	Thailand 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำ พา ประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศ รายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับ ดักความไม่สมดุล พร้อม ๆ กับเปลี่ยนผ่าน ประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่งที่มีความ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
5. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนา ที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมี ความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิต สาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ ออคอม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ
6. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้าน คุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทาง การศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำการพัฒนา ความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาด งาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่ สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่าง เหมาะสมซึ่งส่งผลต่อวิกฤตด้านนิยามทัศนคติและ พฤติกรรมในการดำเนินชีวิต

ตารางที่ 2 สรุปแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

แนวคิด/ทฤษฎี	ประเด็นที่ใช้ในการวิจัย
7. แผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะ 20 ปี	<p>การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ</p>

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เป็นการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) จำนวน 3 รอบ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 3) เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และ 4) เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบการวิจัยดังต่อไปนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทสถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน

1. วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2. การศึกษาเอกสาร เพื่อประมวลองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยการสำรวจและศึกษาเอกสารรายงานวิจัย ในประเทศต่าง ๆ โดยศึกษาจากองค์กรหรือสถาบันที่ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ทั้งจากองค์กรการศึกษาและองค์กรระดับประเทศ จากการสืบค้นสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บไซต์ต่าง ๆ ข้อมูลที่สืบค้น มีทั้งเอกสารประเภทสิ่งพิมพ์กับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ทั้งจากต่างประเทศและภายในประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการ

3.1 การศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนา กำลังอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เกี่ยวข้อง โดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา เพื่อเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานในรูปแบบเอกสารผลงานวิชาการ หนังสือ ตำรา และข้อมูลจาก Internet ผ่าน Website ต่าง ๆ

3.2 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ผลงานวิชาการ หนังสือ ตำรา และข้อมูลจาก Internet ผ่าน Website ต่าง ๆ

4. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อรวบรวมและสรุป ประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนาพูดคุย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin, 1974)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษามาจากแบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักความเป็นเหตุผล อาศัยการตีความ (Interpretation) จากเนื้อหาข้อมูล ในเอกสาร เพื่อสรุปเป็นประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนากำลังอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตารางที่ 3 สรุปขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้	กิจกรรม วิธีดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0	- ผลงานวิชาการ หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้อง	- หนังสือ เอกสาร วารสาร และ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	- ศึกษาเอกสาร ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศ ไทย 4.0	- ข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหา ของการพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

1. **วัตถุประสงค์** เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2. วิธีดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) จำนวน 3 รอบ กับผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยการทำ EDFR รอบที่ 1 จะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงภาพอนาคตทางพึงประสงค์ (Optimistic Realistic Scenario) ภาพอนาคตทางที่ไม่พึงประสงค์ (Pessimistic Realistic Scenario) ภาพอนาคตที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญคิดในหลายแง่มุมภายใต้บริบทประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นการมองในแง่บวกก่อน จึงพิจารณาในแง่ลบและสร้างความเป็นไปได้มากที่สุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อเขียนแนวโน้มในแบบสอบถามและสร้างเครื่องมือ จากนั้นเป็นการทำ EDFR รอบที่ 2, 3 โดยการนำแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้จากเก็บข้อมูลในรอบที่ 1 ไปสร้างแบบสอบถาม นำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เพื่อทำการจำแนกข้อมูลหาฉันทมติ (Consensus) ในคำตอบที่ได้จากการทำ EDFR รอบที่ 2, 3 นี้ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedbacks) โดยหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่ม ผวนกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาคำตอบใหม่เพื่อยืนยันคำตอบสุดท้ายของตนเอง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานข้อค้นพบภาพในอนาคตของปัญหาการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอก 2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านที่กำหนดไว้ และ 3) มีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา จำนวน 6 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจและประเทศไทย 4.0 จำนวน 1 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา จำนวน 4 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานประกอบการ จำนวน 3 คน
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน
6. ผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน จำนวน 1 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งมีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาจากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์อื่น ๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยแบบสอบถามแบ่งได้เป็น 3 รอบดังนี้

รอบที่ 1 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Opened End) ซึ่งเป็นการถามอย่างกว้าง ๆ ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัย เพื่อต้องการเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษารองรับประเทศไทย 4.0 โดยมีคำถาม 5 ประเด็นดังนี้

- 1) บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0
- 2) ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา) 3) ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) 4) ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ) และ 5) ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ

รอบที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็นแบบสอบถามพัฒนาจากคำตอบของแบบสอบถามในรอบที่ 1 โดยการรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันออก หลังจากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 ส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมอีกครั้งหนึ่ง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้อง ภาษา ตลอดจนความแตกต่างตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญออกความคิดเห็นในลักษณะของการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อ รวมทั้งระบุเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยลงในช่องว่างท้ายข้อความ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามรอบนี้ ส่วนใหญ่จะหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม หรือพิสัยระหว่างควอไทล์ หรือค่า IR (Interquartile Range) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ช่วงคะแนน โดยให้ค่าน้ำหนักความเป็นไปได้ของแนวโน้มเหตุการณ์แต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ชื่อ-สกุล เพศ อายุ การศึกษา สาขา ประสบการณ์การทำงาน ความเชี่ยวชาญ อาชีพ และตำแหน่ง/ความรับผิดชอบ

ตอนที่ 2 แนวโน้มสภาพบริบทในอนาคตของอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้แก่ บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0

ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด ด้านสถาบันการศึกษา ด้านสถานประกอบการ ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มัธยฐาน		ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น
4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การหาค่าอันทามติจากพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

ผู้วิจัยคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 1 กับควอไทล์ที่ 3 ถ้าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของแนวโน้มใดมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวโน้มนั้นสอดคล้องกัน (Consensus) ถ้าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวโน้มนั้นไม่สอดคล้องกัน

ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน

การตีความหมาย ผู้วิจัยกำหนดว่า ถ้าค่าของความแตกต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับฐานนิยม มีค่าไม่เกิน 1.00 จะถือว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน

การพิจารณาความสอดคล้อง

ข้อความใดที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 และค่าแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานไม่เกิน 1.00 ข้อความนั้นมีความสอดคล้อง ในกรณีที่ข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 แต่ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานเกิน 1.00 หรือกลับกัน จะถือว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้อง

การพิจารณาทิศทางของแนวโน้ม

การกำหนดว่าแนวโน้มไหนเป็นอนาคตที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ มีเกณฑ์ดังนี้
แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 80 ขึ้นไป เห็นสอดคล้องกันว่าเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ แสดงว่า แนวโน้มนั้นเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 80 ขึ้นไป เห็นสอดคล้องกันว่าเป็นอนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์ แสดงว่า แนวโน้มนั้นเป็นอนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญน้อยกว่าร้อยละ 80 เห็นว่าเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ หรืออนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์ แสดงว่า แนวโน้มนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันและไม่สามารถสรุปได้ว่าเป็นอนาคตภาพใด

รอบที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า เป็นการพัฒนาคำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ถ้าพบว่าค่า IR มีค่าน้อย แสดงว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญค่อนข้างสอดคล้องกัน สามารถสรุปความได้ แต่ถ้าค่า IR มีค่ามาก แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดค่อนข้างจัดกระจาย ยังไม่สามารถสรุปความใด ๆ ได้ จะต้องสร้างแบบสอบถามฉบับใหม่เป็นรอบที่ 3 โดยมีข้อคำถามเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ค่า IR และเขียนเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญคนเดิมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรอบที่หนึ่ง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรอบที่สองและรอบที่สาม ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามความคิดเห็นทั้งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญ

6. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1 การศึกษาข้อมูลเอกสารตำราต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

6.2 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลของแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ทำการตรวจสอบก็คือผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยจำนวน 5 คนเป็นผู้ตรวจสอบ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (Subject Matter Specialists) โดยการใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือทั้ง 5 คนทำการพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543: 117)

มีความเหมาะสมสอดคล้อง	ให้	+1	คะแนน
ไม่สอดคล้อง	ให้	-1	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	0	คะแนน

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยพิจารณาเลือกประเด็นที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันสามารถนำไปใช้ได้

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ในข้อใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 คำถามข้อนั้นก็มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย แต่ถ้าค่าถามข้อใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 คำถามข้อนั้นจะถูกตัดออกไป

6.3 ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนาพูดคุย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin, 1974)

6.4 ผลการตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษารองรับประเทศไทย 4.0 และแบบสอบถามประมาณค่า โดยมีคำถาม 5 ประเด็นดังนี้ 1) บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 2) ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา) 3) ด้านสถานการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) 4) ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ) และ 5) ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ โดยขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพและความสอดคล้องในด้านประเด็นเนื้อหา สาระ และองค์ประกอบของแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Objective Congruency Index) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และเมื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว หลังจากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

1. บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0

1.1 มิติในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 มีค่า IOC = 1

1.2 รูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 มีค่า IOC = 1

2. ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)
- 2.1 ทักษะที่จำเป็น มีค่า IOC = 1
  - 2.2 ความรู้ความสามารถ มีค่า IOC = 1
  - 2.3 เทคโนโลยี และนวัตกรรม มีค่า IOC = 1
  - 2.4 ความเชี่ยวชาญ/ชำนาญ/วิชาชีพ มีค่า IOC = 1
  - 2.5 ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร มีค่า IOC = 1
3. ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)
- 3.1 หลักสูตร
    - มาตรฐานหลักสูตร มีค่า IOC = 1
    - รูปแบบการเรียนการสอน (เน้นปฏิบัติ/เน้นโครงงาน/บูรณาการ) มีค่า IOC = 1
    - ระบบทวิภาคี/สหกิจ/เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน มีค่า IOC = 1
  - 3.2 ครูผู้สอน
    - คุณลักษณะของครู มีค่า IOC = 0.8
    - มาตรฐาน/ประสบการณ์/วิชาชีพ มีค่า IOC = 0.8
    - จิตวิญญาณ/มุมมอง/แนวคิดของครูผู้สอน มีค่า IOC = 0.8
    - การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้สอน เพื่อรองรับบริบท และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีค่า IOC = 1
  - 3.3 การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน
    - สื่อการเรียนการสอน มีค่า IOC = 0.6
    - ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่า IOC = 0.6
4. ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)
- 4.1 คุณลักษณะของผู้จบการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษา มีค่า IOC = 0.8
  - 4.2 ทักษะที่จำเป็นต้องมี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา มีค่า IOC = 1
5. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ
- 5.1 การส่งเสริมด้านงบประมาณ มีค่า IOC = 0.6
  - 5.2 การขยายโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา มีค่า IOC = 0.8

5.3 การประกันคุณภาพการศึกษา มีค่า IOC = 1

5.4 ค่านิยมอาชีวศึกษา (คุณธรรม, คุณภาพ, ความร่วมมือ, ความเป็นมืออาชีพ) มีค่า IOC = 1

5.5 การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ (เครื่องมือ อุปกรณ์) มีค่า IOC = 0.6

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลรอบที่ 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักความเป็นเหตุเป็นผล อาศัยการตีความ (Interpretation) จากเนื้อหาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เพื่อนำบทสรุปมาเป็นประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามในรอบที่สองและสามต่อไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน และในส่วนของข้อมูลรอบที่สองและรอบที่สามนั้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Center tendency) ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้เปรียบเทียบคำตอบในรอบที่ผ่านมากับความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยเพิ่มช่องการให้เหตุผลในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญต้องการยืนยันคำตอบเดิมในรอบที่ผ่านมา โดยแบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญจะทราบว่าตนมีความแตกต่างจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดหรือไม่ หากต้องการยืนยันคำตอบหรือเปลี่ยนคำตอบให้แสดงเหตุผลประกอบ

หลังจากเก็บข้อมูลสามรอบแล้วผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่จะมาเป็นกรอบความคิดในการอภิปรายผล โดยคัดเลือกข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าควรนำมาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย

ตารางที่ 4 สรุปขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้	กิจกรรม วิธีดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0	- ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน	- แบบสัมภาษณ์ เชิงลึกแบบมี โครงสร้าง - แบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า	- ผู้วิจัยพัฒนา ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศไทย 4.0 โดย กระบวนการวิจัย แบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) จำนวน 3 รอบ	- แนวทางการ จัดทำ ข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายจาก ผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

1. วัตถุประสงค์ เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2. วิธีดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยนำข้อสรุปแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญจากการศึกษาบริบท สถานการณ์ การพัฒนากำลังคน และการเก็บข้อมูล EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มาสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 ผู้วิจัยจัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย การจัดกิจกรรมเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) Tows matrix และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2.3 จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 วิเคราะห์ร่วมกับแบบสัมภาษณ์จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools)

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย ผู้แทนนักศึกษาอาชีวศึกษา อาจารย์ และสถานประกอบการ จำนวน 27 คน หรือข้อมูลอ้อมตัว โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้เป็นแนวทางในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

5. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 27 คน หรือข้อมูลอ้อมตัว ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนาพูดคุย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin, 1974)

นำแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปใช้ในการเก็บข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) Tows matrix และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เพื่อจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย
สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้	กิจกรรม วิธีดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
3) เพื่อสังเคราะห์องค์ ความรู้ในการจัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศ ไทย 4.0	- ผู้แทนนักศึกษา อาชีวศึกษา อาจารย์ และ สถาน ประกอบการ จำนวน 27 คน หรือข้อมูลอ้อมตัว	- แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้ เป็นแนวทางใน การสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) Tows matrix และ ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0	- ผู้วิจัยจัดเวที สนทนากลุ่มย่อย การจัดกิจกรรม เวทีประชุมเชิง ปฏิบัติการ ใช้ สำหรับ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ใน การสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) Tows matrix และ ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0 - จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0	- SWOT Analysis และ (ร่าง) ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

1. **วัตถุประสงค์** เพื่อจัดทำรายงานข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2. วิธีดำเนินการ

2.1 นำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อรับรองและปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2.2 ทำการปรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2.3 รายงานสรุปข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านการจัดการศึกษา ด้านประเทศไทย 4.0 เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 6 คน โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบประเมินเพื่อรับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

5. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

แบบประเมินเพื่อรับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนาพูดคุย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin, 1974)

นำแบบประเมินเพื่อรับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปใช้ในการเก็บข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำ รายงานข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตารางที่ 6 สรุปขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้	กิจกรรม วิธีดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
4. เพื่อจัดทำรายงาน ข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศ ไทย 4.0	- ผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน	- แบบประเมินเพื่อ รับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0	- ผู้วิจัยทำการ สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ รับรองและ ปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0 - จัดทำรายงาน สรุปข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับ การพัฒนา กำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0	- รายงานข้อเสนอ เชิงนโยบาย สำหรับการ พัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศ ไทย 4.0

ตารางที่ 7 แสดงวิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน	ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการ จัดทำข้อเสนอแนะเชิง นโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ	ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอ เชิงนโยบายสำหรับการ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0	ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับ การพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0
<p>- การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการ พัฒนากำลังคน ผู้วิจัยทำ การรวบรวมข้อมูลจาก การทบทวนวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้อง การศึกษา เอกสาร (Document Study) โดยการรวบรวม จากบทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รวมถึง หนังสือและเอกสารที่ เกี่ยวข้องกับผู้วิจัย ทำการศึกษาเอกสาร</p>	<p>- ผู้วิจัยพัฒนาข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับการพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อ รองรับประเทศไทย 4.0 โดยใช้กระบวนการวิจัย แบบ EDR (Ethnographic Delphi Futures Research) จำนวน 3 รอบ กำหนด กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน โดยการเลือกผู้ ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) * รอบที่ 1 การ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน โดยใช้ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) * รอบที่ 2 การเก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม โดยนำ ข้อมูลที่วิเคราะห์และ สังเคราะห์ได้จากการ สัมภาษณ์ในรอบที่หนึ่งมา สร้างเป็นแบบสอบถาม</p>	<p>- จัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย การจัดกิจกรรมเวที ประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้ สำหรับแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น ในการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) Tows matrix และข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับการ พัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0 - จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับการ พัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0</p>	<p>- จัดทำรายงานข้อเสนอเชิง นโยบายสำหรับการ พัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0</p>

ตารางที่ 7 แสดงวิธีการดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน	ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการ จัดทำข้อเสนอแนะเชิง นโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ	ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอ เชิงนโยบายสำหรับการ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0	ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับ การพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0
	<p>และนำไปใช้กับ ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม</p> <p>* รอบที่ 3 การเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยการใช้ชุดแบบสอบถาม เดิม แต่เพิ่มตำแหน่งของ คำถามฐาน ค่า IR และ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญท่าน เดิมนำไปตอบอีกครั้ง</p>		

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เป็นการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) จำนวน 3 รอบ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 3) เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และ 4) เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

ผลวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนของอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้วยวิธีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างสำหรับจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จากการศึกษาพบว่า

การพัฒนากำลังคน ถือเป็นปัจจัยสำคัญและมีคุณค่าสูงสุดสู่ความสำเร็จของทุกองค์การมากกว่าทรัพยากรใด ๆ เพราะว่าการจะเจริญก้าวหน้าไปได้มากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับบุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นสำคัญ หากหน่วยงานใดมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีจำนวนที่เพียงพอ ก็จะทำให้สามารถทำงานได้บรรลุผลและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์ความรู้ของคนในองค์การจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ให้สูงขึ้น และสิ่งที่ทำ

ให้มนุษย์เป็นผู้ที่สามารถคิดค้นและสร้างสิ่งใหม่ ๆ ได้อยู่เสมอ องค์ความรู้ที่สะสมอยู่ในสมองคน จะถูกดึงออกมาอยู่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้น

ในการพัฒนากำลังคนนั้น สิ่งสำคัญคือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในองค์การ (Organizational Effectiveness) โดยองค์การจะต้องดำเนินการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, 2546)

1. สสนองความต้องการทางสังคม (Society Requirements) หน่วยงานบริหารทรัพยากร มนุษย์ขององค์การต้องการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมให้เข้ามามีส่วนร่วมงานกับองค์การ ซึ่งนับเป็นการสร้างงานให้กับสมาชิกของสังคมและต้องให้ผลตอบแทนอย่างยุติธรรมตลอดจนพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ทักษะและความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นพลเมือง ที่ดีของสังคม

2. สสนองความคาดหวังด้านการบริหาร (Management's Expectation) หน่วยงาน บริหารทรัพยากรมนุษย์ต้องสร้างความมั่นใจให้องค์กรว่าจะมีบุคลากรที่มีความรู้ทักษะและความสามารถ ในระดับและปริมาณที่เหมาะสมร่วมงานกับองค์กรอยู่ตลอดเวลา โดยบุคคลเหล่านี้จะมีความจงรักภักดี และทุ่มเทความสมรรถในการทำงานให้กับองค์กรอย่างเต็มที่

3. สสนองความต้องการของพนักงาน (Employee's Needs) หน่วยงานบริหารทรัพยากร มนุษย์ต้องตระหนักเสมอว่าคนไม่ใช่เครื่องจักรแต่เป็นสิ่งมีชีวิตจิตใจมีความรู้สึกดังนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่คิดจะดำเนินการควรเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพนักงาน โดยมุ่งพัฒนาความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน และเสริมสร้างการทำงานอย่างมีความสุข

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ (จันทร์ศรี ลีลาชีนาเวศ, 2561)

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับชาติ มุ่งพัฒนาคนในภาพรวมเพื่อให้สามารถดำรงตน อยู่ในสังคมได้ เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ มีผลิตภาพสูงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนา จึงคำนึงถึงการพัฒนาด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านแรงงาน และการย้ายถิ่น

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับองค์การ มุ่งพัฒนาคนให้เกิดความเชี่ยวชาญ ที่สามารถทำงานให้แก่องค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงและพร้อมรับการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต การพัฒนาระดับนี้จึงจะเป็นเรื่องของการบูรณาการระหว่าง การพัฒนาบุคคล การพัฒนา อาชีพ และการพัฒนาองค์การ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาจากการเรียนรู้ของบุคคลไปสู่ที่มการเรียนรู้และ องค์กรแห่งการเรียนรู้ไปพร้อมกัน องค์กรจึงจะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในการแข่งขันระดับ โลกาภิวัตน์ได้

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับบุคคล มุ่งพัฒนาบุคลากรให้ตระหนักถึง ความจำเป็นในการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพในการทำงาน ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว องค์กร สังคม และประเทศชาติ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรแต่เดิมเป็นเรื่องของการพัฒนาภายนอก คือ มุ่งพัฒนาที่ความรู้ ทักษะ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานให้ดีขึ้น แต่การพัฒนาแนวใหม่ กลับให้ความสำคัญกับการพัฒนาจากองค์ประกอบภายในสู่ภายนอก (Inside Organization Development Approach) คือ หากต้องการให้การพัฒนาบุคลากรได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่มุ่งหวัง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงขับภายในตัวบุคคล เช่น ทศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ และอุปนิสัย เป็นการพัฒนาจากจิตใจเพื่อให้บุคลากรปรับเปลี่ยนวิธีคิด ค่านิยม ความเชื่อ รู้จักค้นคว้าศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างถาวรและเกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป (จันทร์ศรี ลีลาชีนาเวศ, 2561)

อาชีวศึกษา คือการศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งเน้นให้ผู้ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมได้มีสมรรถภาพ ในการทำงาน เพื่อเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งการ อาชีวศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอันมาก การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีอยู่คู่กับ มนุษย์ตั้งแต่เกิดมนุษย์ในโลก การจัดการศึกษาในสมัยก่อนมุ่งเน้นเพื่อการดำรงชีวิตอย่างแท้จริง แต่มาในสมัยปัจจุบันการอาชีวศึกษามุ่งเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริงโดยสร้างคนเพื่อสร้างงาน และสร้างงานเพื่อสร้างเศรษฐกิจอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของ ประเทศชาติ (นรินทร์ ภักดี, 2550)

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและ ภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ โดยภารกิจของ การจัดการอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษามีภารกิจที่สำคัญ ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

1. การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ)

2. การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นการเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพ

นอกจากนี้การจัดการอาชีวศึกษา มีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ

4 ประการ ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

1. คุณธรรม (Moral) หมายถึง ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา เป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. คุณภาพ (Quality) หมายถึง ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิการอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

3. ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง ความสามารถและทักษะในการจัดการและการพัฒนางาน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. ความเป็นมืออาชีพ (Professional) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถในด้านวิชาชีพ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะในด้านวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ประเทศไทย 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า "มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้จัดระบบปรับทิศทางและสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้ ปัจจุบันประเทศไทยยังอยู่ในยุค 3.0 ซึ่งการพัฒนาประเทศเน้นไปทางอุตสาหกรรมหนักและการส่งออกเป็นหลัก รายได้ของประเทศไทยยังคงอยู่ในระดับกลางทำให้ประเทศไทยอยู่ในภาวะติดกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) มาเป็นระยะเวลานาน แม้จะมีพัฒนาการมาจากในอดีตจากยุคประเทศไทย 1.0 ซึ่งเน้นการเกษตรเป็นหลัก และยุคประเทศไทย 2.0 ที่เน้นการพัฒนาประเทศไปทางอุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมเบาเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทย 3.0 เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหนัก ดังนั้น ประเทศไทย 4.0 จึงมีความมุ่งมั่นที่จะปรับเปลี่ยนเป็น "เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม" (Value-Based Economy) โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า "โภคภัณฑ์" ไปสู่สินค้าเชิง "นวัตกรรม" เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น จึงควรมีการเปลี่ยนวิธีการทำที่มีลักษณะสำคัญ คือ เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบันไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้นมีลักษณะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMES ที่เป็นอยู่เดิมและรัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startup บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560)

Thailand 4.0 ถือเป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อม ๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้วางไว้ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) ขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ” การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) เน้นการปรับเปลี่ยนใน 4 ทิศทาง คือ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2560)

1. จากการพึ่งพาเศรษฐกิจโลกสู่การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ
2. จากการเน้นการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์สู่การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม
3. จากการเน้นเงินทุนและทุนทางกายภาพสู่การเน้นทุนมนุษย์และเทคโนโลยี
4. จากการกระจุกของความมั่งคั่งและโอกาสสู่การกระจายของความมั่งคั่งและโอกาส

การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) มี 3 ระดับ คือ การเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศ (จากชุมชนสู่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด) การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภูมิภาค (อาเซียน) และการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

กลไกขับเคลื่อน (Engines of Growth) ประเทศไทย 4.0 ชุดใหม่ ประกอบด้วย (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์, 2559)

1. Productive Growth Engine เป้าหมายสำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (High Income Country) ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ กลไกดังกล่าว ประกอบไปด้วย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ การบริหารจัดการสมัยใหม่ และการสร้างคลัสเตอร์ทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาโมเดลธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม กิจกรรมร่วมทุนรัฐและเอกชนในโครงการขนาดใหญ่ รวมถึงการบ่มเพาะธุรกิจด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการตอบโจทย์ความพยายามในการก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ที่ไทยกำลังเผชิญอยู่

2. Inclusive Growth Engine เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น โดยกลไกนี้ ประกอบด้วย การสร้างคลัสเตอร์เศรษฐกิจระดับกลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากในชุมชน การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมในมิติต่าง ๆ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ การส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก การสร้างงานใหม่ ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้างทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับพลวัต

การเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และการจ่ายภาษีให้แก่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแบบมีเงื่อนไข (Negative Income Tax) เพื่อแก้ไขกับटकความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3. Green Growth Engine การสร้างความมั่งคั่งของไทยในอนาคต จะต้องคำนึงถึง การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบโจทย์การหลุดออกจากกับटकความ ไม่สมดุลของการพัฒนาระหว่างคนกับสภาพแวดล้อม โดยกลไกนี้ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการใช้ พลังงานทดแทน การปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุน (Cost Advantage) เป็นหลัก มาสู่การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ (Lost Advantage) หัวใจสำคัญอยู่ที่การพัฒนากระบวนการผลิตให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อันจะเกิด ประโยชน์กับประเทศและประชาคมโลกด้วยในเวลาเดียวกัน

ทั้ง 3 กลไกขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 ถือเป็นการปฏิรูปประเทศไทยไปสู่ความมั่งคั่ง อย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้หลุดพ้นจากกับटकประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ซึ่งถือเป็นเปลี่ยนโมเดล เศรษฐกิจจากการพึ่งพาการลงทุนต่างประเทศ มีการลงทุนการวิจัยและพัฒนาตัวเองน้อยมากโดย มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาคน สร้างการวิจัยและพัฒนา โครงสร้างเศรษฐกิจ ให้ไทยสามารถอยู่ได้ ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรัฐบาลต้องกล้าพอที่จะถอดกับटकจากการดึงเงินลงทุนต่างประเทศ เอาเทคโนโลยี ของต่างชาติมา และต้องยืนอยู่บนขาตัวเองในระดับหนึ่ง

ในส่วนของเป้าหมาย Thailand 4.0 กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน 4 มิติ ดังนี้ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559)

1. ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็น "ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า" (Value -Based Economy) ที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์

2. ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม เป็น "สังคมที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง" (Inclusive Society) ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และ พื้นความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคม ให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง

3. การยกระดับคุณค่ามนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น "มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษ ที่ 21" ควบคู่ไปกับการเป็น "คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง"

4. การรักษาสีสิ่งแวดล้อม มี "ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศ" ควบคู่ ไปกับการเป็น "สังคมคาร์บอนต่ำ" อย่างเต็มรูปแบบ

บริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน มีส่วนที่สอดคล้องและยังไม่ สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยจะเห็นได้ว่าการจัดการ อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพโดยมีความสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการ

อาชีวศึกษา โดยมีกรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการอาชีวศึกษาเน้นที่ผู้เรียน การจัดการศึกษา และการบริหารจัดการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็นการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงการจัดการอาชีวศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้ตามแผนที่วางไว้ การจัดการอาชีวศึกษายังมีช่องว่างในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในส่วนของผู้เรียนเองที่อาจจะยังขาดทักษะที่จำเป็น ทักษะด้านภาษา การสื่อสาร ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ในส่วนของครูผู้สอนอาจจะยังขาด ประสบการณ์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงมุมมองและแนวคิดของครูผู้สอนที่ปัจจุบันยังคงเน้น การสอนโดยครูเป็นหลักมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการจัดการเรียน การสอน สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ยังไม่เพียงพอและ ทันสมัยเท่าทันเทคโนโลยีโลกภายนอกที่เปลี่ยนไป รวมทั้งค่านิยมการเรียนต่อในปัจจุบัน ซึ่งมีค่านิยม ในการเรียนสายสามัญมากกว่าการเรียนต่อในสายอาชีวศึกษา อีกด้านหนึ่งที่สำคัญคือการสนับสนุน จากภาครัฐ ทั้งการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน การขยายโอกาสเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทาง การศึกษา ซึ่งในปัจจุบันอาจจะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และยังไม่สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์ในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

2.1 แนวโน้มสภาพบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในอนาคต เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มสภาพบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในอนาคต เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ในด้าน 1) ด้านบริบท สถานการณ์ ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 2) ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด 3) ด้านสถาบันการศึกษา 4) ด้านสถานประกอบการ และ 5) ด้านอื่น ๆ ด้วยวิธีการวิจัยอนาคต (Future Research Methodology) โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านประเทศไทย 4.0 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา 5) ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานประกอบการ 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา และ 7) ผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเป็นการมองอนาคตของการดำเนินนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแบบสอบถาม เพื่อสอบถามถึงอนาคตภาพ

ในอนาคตที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อเป็นการศึกษาภาพอนาคตของการพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาต่อการกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0 ซึ่งผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ ประเทศไทย 4.0

1.1 มิติในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับ สถานการณ์ประเทศไทย 4.0

ปัจจุบันองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีและปรับตัวได้ดี การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ได้มาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา อีกทั้งการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย หลักสูตรอาชีวศึกษามีการพัฒนาเพิ่มขึ้น อย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ และความพึงพอใจของ ผู้สำเร็จการศึกษาและสถานประกอบการอาชีวศึกษาที่มีต่อหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา

“การที่จะบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 นั้น มีองค์ประกอบหลายประการ ประการแรก ความรู้ความเข้าใจของผู้เขียนหลักสูตรในประเด็นประเทศไทย 4.0 ต้องมีความเข้าใจถึงแก่นแท้ของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของประเทศที่พัฒนาแล้ว ประการที่สอง คุณลักษณะ ของผู้เขียนหลักสูตรต้องก้าวทันเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา รวมถึงสภาพสังคม ในปัจจุบันและอนาคต ต้องไม่ปิดกั้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้เรียนในอนาคต ประการที่สาม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้บริหารในยุคปัจจุบัน ส่วนใหญ่อยู่ใน Generation Baby Boomer ซึ่งเป็นยุคที่ปิดกั้นความคิดริเริ่มใหม่ ๆ แต่จะใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีตในการบริหาร สถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องเหมาะสมกับประเทศไทย 4.0”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“หลักสูตรการจัดการศึกษา ต้องเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะของการเรียนเร็ว และจบเร็ว แต่มีสมรรถนะที่เพียงพอที่จะเข้าสู่งานอาชีพได้ เพราะยังมีอาชีพที่ต้องการคนแบบเร่งด่วน ในขณะที่คนที่จบการศึกษามาจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจจะจบปริญญาตรี จบปริญญาโทไปแล้ว แต่ยังไม่ตรงกับงานที่มี เพราะฉะนั้นควรเอากลุ่มคนเหล่านี้เข้ามา Retrain ใหม่ หรือมาต่อยอดด้วยวิชาชีพเฉพาะทาง แล้วก็ส่งเข้างานได้เลย ก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดี ในขณะเดียวกันก็ทำหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรปกติต่อเนื่องไปด้วย อีกประเด็นหนึ่งที่คิดว่าในเชิงนโยบาย ที่ใช้ในการเตรียมคนคือทำอะไรที่จะให้คนรุ่นใหม่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานต่อการประกอบอาชีพ ต้องเชื่อว่าการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เป็นการสร้างคนที่ดีกว่าการเรียนรู้โดยไม่ได้ปฏิบัติเลย เพราะฉะนั้นหลักสูตรน่าจะออกมาในหลักสูตร 3 สมรรถนะ ที่เน้นการเรียนรู้จริงจากงานจริง มีสมรรถนะที่สามารถวัดได้ สามารถรับรองได้ว่าเมื่อจบแล้ว สามารถทำงานได้ทันที”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

“บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคนในปัจจุบันของกลุ่มอาชีวศึกษา การที่จะผลักดันให้ไปถึงยุคสมัย 4.0 ประเด็นของการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพถือเป็นสิ่งสำคัญมาก ฉะนั้นครูผู้สอนจึงเป็นตัวแปรหลักในการพัฒนา จึงควรเริ่มตั้งแต่การพัฒนาครูผู้สอน อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพรองรับกับการใช้งานในยุคประเทศไทย 4.0”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5)

“การออกแบบหลักสูตรที่ผ่านมาในอดีตเป็นการออกแบบจากสิ่งที่ผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเป็นผู้กำหนด แต่ในยุคเปลี่ยนผ่านการออกแบบหลักสูตรที่ดีต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการทั้งของภาครัฐและเอกชนรวมทั้งตัวผู้เรียนด้วย อันจะทำให้เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับของตลาด”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

1.2 รูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0

ปัจจุบันมีผู้เรียนสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อเทียบกับผู้จบการศึกษามัธยม อยู่ที่ 36-38% ในขณะที่แรงงานสายอาชีวศึกษามีความต้องการเพิ่มขึ้นและมีความหลากหลาย

แต่ขาดแคลนในเชิงคุณภาพและปริมาณ พบปัญหาเรื่องสมรรถนะและทัศนคติบางอย่างที่สืบเนื่องมาจากการศึกษาในอดีต อีกทั้งสภาพการณ์ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้านทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะนำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ

“ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาควรมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่มีความหลากหลาย อีกทั้งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยความรู้ทางด้านทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะนำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ เพื่อที่จะสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในยุคประเทศไทย 4.0”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4)

“ผู้ที่ประสบความสำเร็จต้องมีแนวทางการเรียนรู้ที่ไม่ยึดติดกับกรอบของความรู้ แต่ต้องเปิดกว้างทางความคิด ขยายขอบเขตในรูปแบบและวิธีการในการศึกษาหาความรู้ เพื่อมองหาโอกาสและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการพัฒนาตนเอง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17)

“ในยุคนี้สมัยนี้ การเรียนในห้องเรียนและการลงมือปฏิบัติเพียงอย่างเดียวผมคิดว่าไม่เพียงพอ ในขณะเดียวกันผู้เรียนควรชวนหาความรู้และประสบการณ์นอกห้องเรียน เพราะในปัจจุบันโลกออนไลน์สามารถเข้าถึงได้อย่างแพร่หลาย จึงทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งส่งผลให้ผู้เรียนในยุคนี้ประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว เห็นได้จากตัวอย่างบุคคลต่าง ๆ มากมายในปัจจุบัน”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 ปัจจุบันองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ได้มาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา อีกทั้งการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ

สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย หลักสูตรอาชีวศึกษามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยการจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้านทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะนำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ

2. ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด

2.1 ทักษะที่จำเป็น

แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่นโยบายประเทศไทย 4.0 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และทักษะการบริหารอื่น ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทักษะด้านภาษา เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานทุกประเภท หากผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางด้านภาษาดี และสามารถใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำงานปัจจุบัน เป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นที่นายจ้างจะใช้ในการพิจารณารับเข้าทำงาน

“คงปฏิเสธไม่ได้ว่าในยุคปัจจุบันทักษะที่จำเป็นทางด้านภาษา ถือเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานทุกประเภท หากผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางด้านภาษาดี และสามารถใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม จะเป็นการเปิดโอกาส เปิดโลกทัศน์การทำงานได้ในระดับแนวหน้า หรืออาจเรียกได้ว่า ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาจะเป็นผู้ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากขึ้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14)

“การเรียนภาษาอังกฤษเป็นปัญหา คือไม่มีวิธีการ Implement แล้วถ้าเกิดว่าในอาชีวะที่ครูเฉพาะทางมาก เป็นการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับด้านวิชาชีพของเขา โดยเฉพาะ จะหาครูที่มีทักษะเก่งภาษาอังกฤษมาสอน มีความท้าทาย ซึ่งตรงนี้คิดว่ามันน่าจะมีการจัดการมากกว่า เช่น สถาบันอาชีวศึกษาอาจจะไม่ได้จัดการสอนเดี่ยว ๆ อาจจัดร่วมกับมหาวิทยาลัยใกล้เคียง เพื่อให้มีทรัพยากรทางมนุษย์ มีคนเก่ง ๆ เข้ามาช่วยสอนได้ ซึ่งต้องไปเกี่ยวข้องกับเรื่องนโยบายว่าพออาชีวะก็คืออาชีวะ มหาวิทยาลัยก็คือมหาวิทยาลัย กคน. ก็จะมีอยู่ได้อีกสักกัณฑ์ การศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ได้อีกสักกัณฑ์ มันแยกส่วนกัน ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ มีทรัพยากรหลายอย่างที่เขาอาจจะมาใช้ร่วมกันได้”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11)

“ทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่ขาดได้ คือ ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำงานปัจจุบัน และเป็นเหมือนทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นที่นายจ้างจะใช้ในการพิจารณารับเข้าทำงาน”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

2.2 ความรู้ความสามารถ

ปัจจุบันสถานประกอบการมีการขาดแคลนแรงงานกำลังคน คุณภาพของแรงงานไม่เพียงพอที่สถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน โดยสถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิดให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง หากผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถเรียนรู้ตลอดเวลาส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

“การที่นักศึกษาจะจบออกมาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ความสามารถ คือ การรู้จัก รู้จริง จนถึงการเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน เช่น ด้านภาษา ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านเทคโนโลยี หรือด้านต่าง ๆ ที่นักศึกษาแต่ละคนเรียนมา เพราะการที่นักศึกษามีความรู้ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญนั้น จะเหมือนทรัพยากรที่มีคุณค่าแก่องค์กรหรือสถานประกอบการที่นักศึกษาได้เข้าไปทำงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยพัฒนาองค์กรนั้นให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13)

2.3 เทคโนโลยี และนวัตกรรม

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ แต่สภาพการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเมือง สังคม เทคโนโลยี และนวัตกรรม ทำให้ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการทำงาน ควรมีการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะทางด้านเกษตรกรรม (Encoding for Farm) ทางด้านกลุ่มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีก็เช่นเดียวกันที่จะต้องเอาเทคโนโลยีเข้าไปใส่เข้าไปเพื่อให้เกิดนวัตกรรมทางด้านเกษตรให้มากขึ้น

“โลกปัจจุบันนี้มีการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการทำงาน เพียงแต่ว่าเราจะทำอย่างไรให้นวัตกรรมนั้น เป็นนวัตกรรมของการพัฒนาประเทศ ได้อย่างแท้จริง แล้วก็ไปต่อยอด โดยเฉพาะทางด้านเกษตรกรรม ทางด้านกลุ่มวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีก็เช่นเดียวกันที่จะต้องเอาเทคโนโลยีเข้าไป ใส่เข้าไปเพื่อให้เกิดนวัตกรรม ทางด้านเกษตรให้มากขึ้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17)

2.4 ความเชี่ยวชาญ/ชำนาญ/วิชาชีพ

การผลิตทรัพยากรกำลังคนอาชีวศึกษาของประเทศมีความจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญเป็นหลัก โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เนื่องจากการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมบำรุงต้องอาศัยความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ประสบการณ์ อีกทั้ง สถานประกอบการส่วนใหญ่รับคนเข้าทำงานที่มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ มีทักษะที่เชื่อถือได้ แม่นยำ เพื่อให้ผลงานออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ต้นทุนต่ำ สามารถแข่งขันได้

“ความรู้พื้นฐานทั่วไป ในปัจจุบันที่ผู้เรียนได้รับเป็นเพียงปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้ผู้เรียนมีงานทำ แต่ยังไม่สามารถไปปรับใช้ให้เกิดความสำเร็จที่สูงขึ้นได้ เนื่องจากในยุคปัจจุบันมีสถานประกอบการมากมาย ที่มีสถาบันการศึกษาในการรับผู้เรียน และสอนให้ผู้เรียนมีความรู้เฉพาะทาง ซึ่งตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ อีกทั้งยังเป็นที่ยินยอมของผู้เรียนเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ สถานศึกษาอย่างอาชีวศึกษาต้องเร่งพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเฉพาะแต่ละด้าน เพื่อเป็นการเกื้อหนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานได้”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4)

2.5 ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร

ปัจจุบันภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เนื่องด้วยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ถูกเขียนและแปลเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาต่าง ๆ ผู้ที่มีความรู้ด้านภาษา สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อสถานการณ์

“การสื่อสารด้านภาษาในยุคสังคมไร้พรมแดน ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญของผู้เรียนที่จะเป็นตัวแปรทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการทำงาน หรือความก้าวหน้าในตำแหน่งงานที่สูงขึ้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5)

การเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 การเจรจาต่อรองและประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะทักษะความรู้สอดคล้องนโยบายประเทศไทย 4.0 ด้านทักษะประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คณิตศาสตร์และการคำนวณ การสื่อสาร การบริหารจัดการ การตลาด และความสามารถเฉพาะในวิชาชีพ ซึ่งผู้เรียนในยุคปัจจุบันยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะการสื่อสารในลักษณะของการทำงาน การอธิบาย การตอบคำถามเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

“ทักษะการสื่อสารถือเป็นสิ่งจำเป็นมาก ไม่เพียงแต่การพูด แต่ยังรวมถึงการเป็นผู้ฟังที่ดี การอ่าน และการเขียน ซึ่งเด็กไทยในยุคปัจจุบันยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะการสื่อสารในลักษณะของการทำงาน การอธิบาย การตอบคำถามเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ประเทศไทย 4.0 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และทักษะการบริหารอื่น ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทักษะด้านภาษา เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานทุกประเภท หากผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางด้านภาษาดี และสามารถใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งสถานประกอบการส่วนใหญ่รับคนเข้าทำงานที่มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ มีทักษะที่เชื่อถือได้ แน่นยำ เพื่อให้ผลงานออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ต้นทุนต่ำ สามารถแข่งขันได้ ดังนั้น สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะ ความคิดให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง หากผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เรียนรู้ตลอดเวลาส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

3. ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)

หลักสูตร

3.1 มาตรฐานหลักสูตร

หลักสูตรการอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังผู้เรียนแต่ละระดับ ให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระ เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น มุ่งเน้นสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพและความชำนาญเฉพาะด้านของสถานประกอบการ

“ในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญ อันจะนำไปสู่การสร้างงาน สร้างอาชีพในอนาคตนั้น หลักสูตรที่มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะจำเพาะทางความรู้ของผู้เรียน ฉะนั้น การออกแบบและจัดทำหลักสูตรไม่เพียงแต่ต้องมีความเป็นมาตรฐาน ยังต้องสอดคล้องกับบริบทของสังคม ตลาดแรงงาน และความต้องการของตลาด”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11)

หลักสูตรการอาชีวศึกษาควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดยเน้นการปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง โดยจัดเป็นหลักสูตรเปิด เน้นการบูรณาการหลักสูตร และเนื้อหาการเรียนรู้อิงพื้นฐานสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทางทฤษฎีและมีทักษะจากการฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และสามารถพัฒนาเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต พิจารณาถึงกรอบคุณวุฒิในระดับสากลในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อให้เอื้อต่อการทำงานในต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทักษะเชิงภาษาที่จำเป็นต่อความต้องการของสถานประกอบการ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น การพัฒนาทักษะเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านกลไกการเรียนการสอน การจัดทำโครงการ เช่น ระบบ e-learning เป็นต้น

“หากจะกล่าวถึงหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับการสร้างกำลังคนด้านอาชีวะนั้น ผมคิดว่า หลักสูตรไม่ควรยึดติด ตายตัว แต่ควรปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ทั้งนี้ รูปแบบของหลักสูตรไม่ควรมีคำจำกัดความที่กว้างเกินไป แต่ควรให้คำจำกัดความเฉพาะในเชิงลึก กล่าวคือ สอนให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองจนเกิดเป็นทักษะและความเชี่ยวชาญที่สามารถนำไปประกอบวิชาชีพได้ในอนาคต”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11)

“หลักสูตรการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาควรเน้นทักษะเฉพาะทาง และทักษะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ยกตัวอย่างเช่น ปัจจุบันหลักสูตรการอาชีวศึกษาในประเทศไทย จะมีรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นภาษาไทย ควรปรับหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยอาจจะปรับให้มีการนำภาษาที่ 2 และ ภาษาที่ 3 มาใช้ ทั้งนี้ ความคิดเห็นของผมนักน่าจะสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หลาย ๆ ท่าน ในเรื่องภาษาสากลมีความจำเป็นเป็นอย่างมากในอนาคต”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16)

3.2 รูปแบบการเรียนการสอน (เน้นปฏิบัติ/เน้นโครงงาน/บูรณาการ)

เมื่อประเทศไทย 4.0 ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน สถาบันอาชีวศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวให้ทันยุคสมัย ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากในวงการศึกษ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ควรมีเทคนิค วิธีการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ การจัด กิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก จัดกิจกรรมแบบบูรณาการผสมผสานเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม เน้นการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม

“ด้วยวิวัฒนาการของสังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ รูปแบบการเรียนการสอนในห้องเรียนอาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน รวมถึง ความต้องการของตลาด ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ความรู้และปัจจัยความสำเร็จในการทำงาน ในโลกปัจจุบันไม่อยู่เพียงในห้องเรียน สามารถหาความรู้ได้เองจากเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งอาจจะเป็นองค์ความรู้ที่กว้างและหลากหลาย อีกทั้งผู้เรียนสามารถหาความรู้ได้ตลอดเวลา ฉะนั้น หากจะปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสม ผมคิดว่าควรนำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้กับรูปแบบการเรียนการสอนในอนาคต”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“รูปแบบการเรียนการสอนของสถาบันอาชีวศึกษาในอนาคต จะต้อง ไม่เพียงแต่อยู่ภายในห้องเรียน แต่ควรจะต้องมีการบูรณาการความรู้ ระหว่างผู้เรียน สถาน ประกอบการ รวมไปถึงรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียน กับผู้เรียนในปัจจุบัน อีกทั้งการเรียนควรเน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี รวมถึงการไปทำความ ร่วมมือกับสถานประกอบการ ส่งเขาไปอยู่ฝึกงานอย่างจริงจัง ใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม ให้เขาได้ฝึกทดลองทำ จนเป็นผู้เชี่ยวชาญจริง ๆ ตามมาตรฐานหลักสูตรทั้งหมด”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13)

“รูปแบบการเรียนการสอนที่ดีต้องมีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนควบคู่กับการฝึกภาคปฏิบัติ หรือเป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ลองฝึกทดลองถูกกับการทำงานจริง ครูผู้สอนอาจสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสถานการณ์จำลอง หรือกรณีศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักการนำเอาองค์ความรู้ที่มีมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และการวางแผนการดำเนินงานเชิงรุกในอนาคต ซึ่งจะเป็นบทเรียนสำคัญให้กับผู้เรียนได้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหา การทำงานเป็นทีม การบูรณาการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ดังกล่าว”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

รูปแบบการเรียนการสอนควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการมอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่าการสอนในห้องเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์มากขึ้น การฝึกงานสามารถทำให้ผู้เรียนมีแนวคิด วิธีคิด ในการปฏิบัติงานได้ เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการต่อยอดให้เกิดธุรกิจเป็นของตนเองได้

“การเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติจริง ผสมผสานการเรียนมีการทำแบบฝึกหัด การมอบหมายงาน การเรียนรู้ในห้องเรียนมากกว่าการสอนในห้องเรียน ถ้าสอนแบบเดิม ๆ ผู้เรียนจะไม่มีทักษะหรือวิธีคิดแบบใหม่ ๆ ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14)

3.3 ระบบทวิภาคี/สหกิจ/เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน

รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน ควรมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยต้องมีการเปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบายประเทศไทย 4.0 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศทุกด้าน

“การเรียนในห้องเรียนในสถานศึกษาเป็นเพียงรูปแบบการเรียนการสอนภายในห้องเรียนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน การที่ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ปัจจัยหนึ่งที่ขาดไม่ได้ คือ ประสบการณ์ ซึ่งในขณะที่ผู้เรียนศึกษาอยู่ในสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงานจากสถานประกอบการจริง ซึ่งไม่เพียงแต่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำมาปรับใช้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของ

ตนเองแล้ว รูปแบบของสหกิจ ทวิภาคี หรือการฝึกงานต่าง ๆ ยังจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสนใจ และความรักในสายอาชีพที่ตนเองกำลังศึกษา”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

สถาบันอาชีวศึกษาควรร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาครูอาชีวศึกษา ได้เรียนรู้และวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานประกอบการไปถ่ายทอดประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จนเกิดความเชี่ยวชาญและความชำนาญ อีกทั้งควรมีการพัฒนากระบวนการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ภาคเอกชนเข้าใจและเห็นประโยชน์ที่ได้รับ และให้ความร่วมมือในด้านการวางแผน พัฒนา และดำเนินการจัดฝึกร่วมกันทั้งผู้เรียน ครูผู้สอน บุคลากรจากสถานประกอบการ โดยตรง โดยตระหนักถึงผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการผลิตและพัฒนากำลังคนที่จะเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศและรองรับประเทศไทย 4.0

“สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีความเข้มแข็ง นั่นคือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในปัจจุบันมีระบบทวิภาคี การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสหกิจ ถือเป็นความสัมพันธ์อันดีที่ทำให้เกิดการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา ที่มีรูปแบบให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการจริง อีกทั้งมีพี่เลี้ยงที่อยู่ในสายงานจริง คือ เจ้าหน้าที่พนักงานของสถานประกอบการ โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการตรวจเยี่ยมและการนิเทศก์งานของผู้เรียน”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5)

“เป้าหมายสูงสุดในการผลิตและพัฒนากำลังคน คือ การที่ได้คนที่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้ ฉะนั้น ความร่วมมือระหว่างสถาบันกับหน่วยงานทวิภาคี หรือสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจย่อมมีความต้องการที่จะได้คนที่สามารถทำงานได้จริง และเมื่อรับคนเหล่านี้เข้ามาไม่ต้องเสียเวลาในการสอนงาน หรือการฝึกปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศและรองรับประเทศไทย 4.0”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4)

ครูผู้สอน

3.4 คุณลักษณะของครู

บุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ คือ ครูผู้สอน โดยเฉพาะครูอาชีพศึกษา ครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญ เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพ การศึกษา คุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพครูผู้สอน แต่ปัจจุบันการศึกษาไทยที่ผ่านมามีปัญหา ครูผู้สอนขาดการคิดวิเคราะห์ ขาดการสร้างสรรคผลงานวิชาการ/นวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ขาดการเสริมสร้างสมรรถนะ ประสบการณ์ด้านประเทศไทย 4.0 ดังนั้น ครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนา ตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี และพร้อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม

“ต้องยอมรับว่าการเรียนการสอนในประเทศไทย เด็กไทยหรือผู้เรียน ไม่ได้เก่งการค้นคว้าด้วยตัวเอง ฉะนั้น ผู้ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ หมายถึง ครูผู้สอนนั้น จึงมี บทบาทสำคัญเป็นอย่างมากที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ที่ผ่านมา การศึกษาในประเทศไทย กำหนดคุณลักษณะของครูผู้สอนจากคุณวุฒิของการศึกษาเป็นหลัก ฉะนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่จึงมีคุณลักษณะตรงตามคุณวุฒิ ซึ่งสามารถทำการเรียนการสอนได้ แต่ยังขาดประสบการณ์ หรือเรียกง่าย ๆ ว่า ชั่วโมงบินที่เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสอน จึงทำให้ การถ่ายทอดความรู้เป็นได้เพียงทฤษฎีที่เขียนอยู่ในหนังสือหรือตำรา หากเป็นไปได้สถาบัน การศึกษาอย่างสถาบันอาชีวศึกษาแห่งใดมีความสามารถที่นำครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ หรือ มีเครือข่ายนำผู้ที่ปฏิบัติงานจริงตามสถานประกอบการเข้ามาเป็นผู้เข้าร่วมถ่ายทอดวิชา ความรู้ก็จะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์เพิ่มเติม”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17)

“คุณลักษณะครู ต้องเป็นครูที่ชอบที่จะเรียนรู้ พร้อมเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม เพราะองค์ความรู้เดิมสามารถหายไปได้ และก็ต้อง ยอมรับด้วยว่าถ้าองค์ความรู้ใดที่มันใช้ไม่ได้แล้ว ก็ต้องยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลง ไปสอนองค์ ความรู้ใหม่ อันนี้เป็นลักษณะของครูยุคใหม่ที่จะต้องก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13)

“คุณลักษณะของครู นอกจากจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางของตนเอง เชี่ยวชาญ ครูเองยังต้องสามารถสอน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ จริยธรรม และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับคนอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตสาธารณะ รวมถึงการทำงานในลักษณะของทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือเรียกอีกอย่างว่า ผู้เรียนต้องเก่งทั้งงาน และเก่งทั้งคน สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

3.5 มาตรฐาน/ประสบการณ์/วิชาชีพ

การผลิตครูอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ทางด้านอาชีวศึกษาเป็นอย่างมาก สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนและกำหนดให้มีการพัฒนาครูอาชีวศึกษาด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาครูอาชีวศึกษาสำหรับสถานศึกษา ให้ครูอาชีวศึกษาได้พัฒนาตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญ และความชำนาญในด้านนั้น ๆ สร้างประสบการณ์ในการทำงาน เนื่องจากการปฏิบัติงานจริงมีความสำคัญมากต่อการเรียนการสอน เพราะจะส่งผลสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ครูอาชีวศึกษาจะต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“การจัดกระบวนการเรียนรู้ทางด้านอาชีวศึกษานั้นจำเป็นต้องพัฒนาครูผู้สอน โดยสถาบันต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองทั้งในทางทฤษฎีและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูอาชีวศึกษาจะต้องมีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติ จนเกิดความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทางวิชาชีพนั้น ๆ เพราะเมื่อครูผู้สอนมีความรู้ความเชี่ยวชาญ จะสามารถถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้เป็นอย่างดี”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13)

หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนครูผู้สอน โดยการจัดฝึกอบรม ฝึกงาน รวมถึงสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวทันเทคโนโลยี เรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยครูผู้สอนต้องเป็นบุคคลที่พร้อมที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา พร้อมเปลี่ยนแปลงและยึดติดกับองค์ความรู้เดิม ๆ

“ครูผู้สอนเป็นปัญหาหลัก เพราะว่าพอโลกมันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ถ้าครูผู้สอนเป็นแบบเดิม คือหยุดนิ่งต่อการเรียนรู้ ก็จะไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพราะฉะนั้นต้องมีหน่วยงานหนึ่งที่คอย Training ครูให้ก้าวทัน รวมถึงส่งครูไปฝึกงาน ทำความร่วมมือกับต่างประเทศ ที่จะต้องฝึกครูให้ไปเรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เทคโนโลยีที่มันเป็นขั้นสูง ที่อนาคตจะเป็นเทคโนโลยีหลักของประเทศ เพราะฉะนั้นคุณลักษณะครู ต้องเป็นครูที่ชอบที่จะเรียนรู้ พร้อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม เพราะองค์ความรู้เดิมสามารถหายไปได้ แล้วก็ต้องยอมรับด้วยว่าถ้าองค์ความรู้ที่มันใช้ไม่ได้ แล้ว ก็ต้องยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลง ไปสอนองค์ความรู้ใหม่”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

3.6 จิตวิญญาณ/มุมมอง/แนวคิดของครูผู้สอน

ครูผู้สอนมีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนทุก ๆ ด้าน ทั้งศาสตร์และศิลป์ ครูผู้สอนจะต้องมีศาสตร์ คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักการ ทฤษฎี วิธีการและแนวทางปฏิบัติ สามารถพัฒนาความรู้ใหม่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ครูผู้สอนจะต้องมีศิลป์ คือ ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้ กล่อมเกล่าจิตใจ มีความประพฤติ คุณลักษณะ บุคลิกภาพ และคุณธรรมที่เป็นแบบอย่างได้

“จากอดีตที่พูดถึงครูผู้สอนว่าเปรียบเสมือนเรือจ้าง ซึ่งไม่ใช่แค่ส่งผู้เรียนขึ้นฝั่ง แต่หน้าที่ของครูคือ การถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกศิษย์ โดยความรู้ไม่ใช่เป็นเพียงความรู้ในตำราเพื่อให้ศิษย์เป็นคนที่เก่ง แต่เป็นความรู้ในการใช้ชีวิตให้เป็นคนที่ดีในสังคมได้ โดยอาชีพครูนั้นต้องอาศัยจิตวิญญาณ มีความรัก ความเมตตา และเป็นแบบอย่างที่ดีที่พร้อมจะช่วยเหลือ ส่งมอบ ถ่ายทอด ให้กับลูกศิษย์เป็นสำคัญ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13)

ครูผู้สอนควรมีหลักการ ทศนคติ วิธีคิดและกระบวนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ ความสนใจในการเรียน อีกทั้งครูผู้สอนควรมีความรัก ความศรัทธาในการเป็นครู เป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ สามารถทำงานได้อย่างมีระบบ และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

“ครูในยุคปัจจุบันไม่ใช่เพียงแต่ถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์เพียงอย่างเดียว แต่ต้องเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีในกับลูกศิษย์ รวมทั้งครูจะต้องมีความรักและศรัทธาในอาชีพ และมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“ซึ่งการพัฒนาครูผู้สอนในยุคปัจจุบัน ควรเน้นการสร้างจิตวิญญาณใน
การทำงานของครูผู้สอนที่จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีระบบธรรมาภิบาล ยึดหลักความ
คุ้มค่า ความโปร่งใส ความมีส่วนร่วม ความยุติธรรม และหลักนิติธรรม ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ”
(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4)

3.7 การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้สอน เพื่อรองรับบริบท และสถานการณ์
ที่เปลี่ยนไป

การศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเองอย่าง
ต่อเนื่อง เผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง ครูผู้สอน
จึงจำเป็นต้องมีทักษะในการเรียนรู้และปรับตัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงไป
เนื่องจาก ครูผู้สอนมีหน้าที่และบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่ง
การเรียนรู้ ให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี ดังนั้น สถาบันอาชีวศึกษาต้องให้ความสำคัญ กำหนด
แนวทางและวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริง และอำนวยความสะดวกต่อ
การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนอย่างแท้จริง

“บริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปมีผลต่อการจัดระบบการศึกษา ฉะนั้น
ในฐานะครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง และปรับตัวเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่
เปลี่ยนแปลง ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ กล่าวคือ ครูผู้สอนต้องมีมุมมองที่จะเห็นถึงการเปลี่ยนแปลง
ในอนาคต มีการวางแผนทั้งในด้านการพัฒนาตนเอง การถ่ายทอดองค์ความรู้ในมุมวิชาการ
และภาคปฏิบัติ ซึ่งถือได้ว่า เป็นการพัฒนาตนเองและการปรับปรุงการทำงานของตนเองอย่าง
สม่ำเสมอ ในขณะเดียวกัน ในฐานะครูผู้สอนก็จำเป็นต้องพร้อมตอบรับหรือแก้ไขสถานการณ์
เบื้องต้นในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและจำเป็นเร่งด่วน จนเรียกได้ว่า ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่
เป็นครูผู้สอน ต้องสามารถทำงานได้ในทุก ๆ บริบท ทุก ๆ สถานการณ์ โดยมองเป้าหมายของ
การพัฒนาและสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน

3.8 สื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้
มีทักษะ และมีความสามารถในวิชาชีพนั้น ๆ อย่างแท้จริง การเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเน้นไปทาง
ปฏิบัติ ดังนั้นวิธีการสอนส่วนใหญ่เป็นการสอนให้มีประสบการณ์โดยตรง และในภาคทฤษฎี ควรมีการ

จัดสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งสถาบันอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดสร้างสรรค์สื่อใหม่ ๆ อีกทั้งจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

“สิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนนั้นคือ สื่อ โดยสื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นควรมีความหลากหลาย และมีความคิดสร้างสรรค์ และมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตสื่อการเรียนการสอน อันจะทำให้สื่อมีความน่าสนใจสำหรับผู้เรียน และสื่อที่ดีควรสามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน อันจะนำมาสู่การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรต้องมีการสร้างสื่อจากประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ เพื่อเป้าหมายสำคัญคือ ช่วยให้การเรียนการสอนก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6)

3.9 ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ

“ประเด็นความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดการเรียนการสอน ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ เป็นหน้าที่สำคัญสำหรับสถาบันรวมถึงครูผู้สอนที่จะต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งห้องที่ใช้ในการปฏิบัติการให้เพียงพอ เหมาะสมกับหลักสูตรและจำนวนของผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรการอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังผู้เรียนแต่ละระดับให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดยเน้นการปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง อีกทั้งรูปแบบการเรียนการสอนควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการ

มอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่าการสอนในห้องเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์มากขึ้น การฝึกงานสามารถทำให้ผู้เรียนมีแนวคิด วิธีคิด ในการปฏิบัติงานได้ เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการต่อยอดให้เกิดธุรกิจเป็นของตนเองได้ และเพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนมากขึ้น ครูผู้สอน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี และพร้อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม

4. ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)

4.1 คุณลักษณะของผู้จบการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษา

การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเป็นการผลิตบุคลากรและแรงงานฝีมือที่สำคัญของประเทศในภาคธุรกิจ สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา และตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ

“ในฐานะที่เป็นตัวแทนของสถานประกอบการ รวมถึงตลาดแรงงาน การที่จะรับเด็กเข้าทำงาน ต้องพิจารณาจากคุณวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงาน ผมเชื่อว่าสถานประกอบการทุกแห่งอยากได้คนที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นั่นคือ ปัจจัยสำคัญที่สถานประกอบการต้องการ นอกจากนั้นคงจะเป็นองค์ความรู้เฉพาะที่สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ฉะนั้นการที่สถาบันอาชีวศึกษาจะให้ความสำคัญกับการสร้างผู้เรียนให้มีความพร้อมในรอบ ๆ ด้าน จะเป็นสิ่งที่มีคุณค่ากับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

4.2 ทักษะที่จำเป็นต้องมี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

การพัฒนาผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยนโยบายประเทศไทย 4.0 ต้องการสร้างคนที่มีความพร้อมที่จะเรียนไม่มีที่สิ้นสุด มีความพร้อมที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และมีศักยภาพรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

“หากจะถามว่าสถานประกอบการต้องการผู้เรียนที่มีทักษะความรู้อะไร ประการแรก คือความรู้พื้นฐานที่เป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งทุกสถาบันต่างถ่ายทอดให้แก่ตัวผู้ศึกษา ประการที่ 2 ความรู้ทักษะ ที่ส่งเสริมความเชี่ยวชาญ หรือทักษะสมัยใหม่ที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าองค์ความรู้เหล่านี้หากมีอยู่ในตัวเด็ก ใครที่ไหนก็อยากได้ เพราะฉะนั้นหากเด็กทุกคนได้รับการเรียนรู้ หรือเพิ่มพูนทักษะไม่ว่าจะเป็น เทคโนโลยี ภาษา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือแม้กระทั่งองค์ความรู้ทางด้านการบริหารจัดการสมัยใหม่ ก็จะเป็นการดีต่อตัวผู้เรียน และสถานประกอบการ รวมถึงประเทศชาติ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเป็นการผลิตบุคลากร และแรงงานฝีมือที่สำคัญของประเทศในภาคธุรกิจ สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา และตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ

5. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ

5.1 การส่งเสริมด้านงบประมาณ

การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่อาชีวศึกษาจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชน

“ปัจจุบันกระทรวงที่ได้รับงบประมาณสูงสุดด้านนโยบาย และถูกตัดทอนน้อยที่สุด ก็คือ กระทรวงศึกษาธิการ ฉะนั้นที่ผ่านมาการใช้งบประมาณอาจมีความล้มเหลวอยู่บ้าง แต่ในขณะเดียวกันเป้าหมายของกระทรวง กรม รวมถึงสถาบัน ก็ยังมีเป้าหมายเดียวกัน คือการสร้างคน อย่างเช่น อาชีวศึกษาต้องผลิตกำลังคนที่สำคัญเพื่อรองรับ อุตสาหกรรมต่าง ๆ ประเด็นการสนับสนุนด้านงบประมาณเท่าที่ผมทราบ มีงบประมาณจำนวนมากสำหรับการจัดทำเรื่องเหล่านี้ แต่สิ่งที่ผมเห็นคือ การดำเนินกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ และใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า เหมาะสม เป็นสิ่งจำเป็นยิ่งกว่า ที่ผู้ใหญ่ในบ้านเมือง รวมถึงทุก ๆ ท่านที่ทำงานด้านการศึกษา”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16)

งบประมาณที่ได้รับนั้นนำไปใช้กับการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ แต่ควรนำงบประมาณส่วนหนึ่งมาพัฒนางานวิจัยของครูผู้สอน โคนเปลี่ยนจากการทำวิจัยเพื่อเป็นผลงานของตนเอง เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

“งบประมาณส่วนใหญ่ลงทุนไปกับการเรียนการสอน ซึ่งบางครั้งยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์มากนัก ควรมีการผลักดันให้ครูผู้สอนทำผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14)

5.2 การขยายโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาคควรมีจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค เปิดโอกาสให้เยาวชนและบุคคลทุกระดับสามารถเรียนรู้ ฝึกทักษะที่ตนเองถนัดและเปลี่ยนแปลงอาชีพ ยกกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความเสมอภาคทางการศึกษา

“ในปัจจุบันหลักสูตรการอาชีวศึกษามีการจัดหลักสูตรประเภทขยายโอกาสอยู่บ้าง ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความเสมอภาคและโอกาสทางการเรียนรู้ ไม่ว่าจะป็นหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรประกาศนียบัตร สิ่งสำคัญ คือ ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึง หรือไม่ทราบว่ามีหลักสูตรเหล่านี้ ผมขอเสนอว่านอกจากจะพัฒนาหลักสูตรการขยายโอกาสแล้วนั้น ต้องส่งเสริม หรือจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จัก”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับหลักสูตรขยายโอกาสเหล่านี้ อีกทั้งควรส่งเสริมให้มีครอบครัวหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของตลาดทุก ๆ หลักสูตร”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14)

5.3 การประกันคุณภาพการศึกษา

รัฐบาลกำหนดนโยบายการศึกษา โดยจัดให้มีการปฏิรูปด้านการศึกษาเพื่อลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกลยุทธ์ด้านการประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา อีกทั้งในยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

อย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา แต่ปัญหาที่พบคือ ผู้เรียนขาดคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างความเข้มแข็งจากการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมีมาตรฐานการศึกษาในทุกกระดับ สถาบันอาชีวศึกษา ควรมีการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งควรพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

“ในประเด็นด้านคุณภาพการศึกษา ในแวดวงการศึกษา มีรูปแบบการจัดทำมาตรฐานการศึกษา นั่นคือการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นจุดรวมของข้อบังคับที่สำคัญที่จะเป็นตัววัดว่า คุณภาพของหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน ฯลฯ ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้หากสถาบันไหนมีความพยายามที่จะพัฒนา ยกกระตือรือร้นประกันคุณภาพ สถาบันเหล่านั้นก็เป็นที่ต้องการและเป็นที่ยอมรับ แต่ก็มีบางสถาบันที่มีเทคนิควิธีการในการจัดทำเอกสารด้านประกันคุณภาพเป็นอย่างดี แต่หากสอบถามถึง กระบวนการ หรือวิธีการในการได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่รายงานในเล่มเอกสาร ก็จะทำให้เห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกัน ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“การประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี นอกจากจะมีกระบวนการวางแผนที่ดีแล้ว ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการในการปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำเอาผลลัพธ์ในรอบการประเมิน กลับมาปรับแก้ในการทำงานครั้งถัดไป”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14)

5.4 ค่านิยมอาชีวศึกษา (คุณธรรม, คุณภาพ, ความร่วมมือ, ความเป็นมืออาชีพ)

ผู้เรียนอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

“คำจำกัดความ คำว่า “ค่านิยม” หมายถึง คุณลักษณะที่องค์กร สถาบันด้านอาชีวศึกษาต้องการ หากผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ให้ความสำคัญกับ ค่านิยมอาชีวศึกษา ผมเชื่อมั่นว่า จะสร้างบรรทัดฐานที่ดีให้กับสถาบัน อันจะนำมาสู่การถ่ายทอดไป

ยังผู้เรียน ซึ่งค่านิยมเหล่านี้เกิดจากกระบวนการคิดวิเคราะห์ว่า คุณลักษณะที่คนด้านการศึกษา โดยเฉพาะการอาชีวศึกษา ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

5.5 การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ (เครื่องมือ อุปกรณ์)

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องทราบถึงหลักการบริหารงานที่เป็นระบบ และต้องจัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาให้คล้ายกับสถานประกอบการ ทั้งนี้เพื่อให้การสอนวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความพร้อมของทรัพยากรการผลิตต่าง ๆ

“การผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนา คือ ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ผู้สอน เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การสอน งบประมาณ ฯลฯ ซึ่งสถานศึกษาควรจะต้องมีการบริหารงานที่เป็นระบบ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยอาจจะมีการจำลองสถานการณ์ในห้องเรียน ให้เป็นเสมือนการทำงานจริง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4)

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน พัฒนางานวิจัยของครูผู้สอน โดนเปลี่ยนจากการทำวิจัยเพื่อเป็นผลงานของตนเอง เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และสถาบันอาชีวศึกษา ควรมีการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มสภาพบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในอนาคต เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ในด้าน 1) ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคนที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 2) ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด 3) ด้านสถาบันการศึกษา 4) ด้านสถานประกอบการ และ 5) ด้านอื่น ๆ ด้วยวิธีการวิจัยอนาคต (Future Research Methodology) โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) รอบที่ 2 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 8 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท
สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ ประเทศไทย 4.0	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
1. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อ รองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียนได้มีการ ฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์และคิด สร้างสรรค์ นำมาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา	4.00	1.00	มาก	100	0
2. การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้าน อาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับ ความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมี เป้าหมาย ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ พัฒนา หลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำนวน ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการ พัฒนาเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ	4.00	1.00	มาก	100	0
3. พัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์และ การคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม ในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0
4. การจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบ ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่ สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้าน ทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะ นำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0

จากการศึกษา แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 5 มี 2 ประเด็น คือเรื่อง 1) พัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 และ 2) การจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้านทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะนำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ส่วนประเด็น 1) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียนได้มีฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ นำมาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา และ 2) การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิมีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00

ตารางที่ 9 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคน อาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคน อาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
1. ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการคิด วิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และ ทักษะการบริหารอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียน เข้าสู่ตลาดแรงงาน	4.00	1.00	มาก	100	0

ตารางที่ 9 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคน
อาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคน อาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
2. ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะด้าน <u>คอมพิวเตอร์</u> ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้ และเป็นทักษะที่จำเป็นที่นายจ้างจะใช้ ในการพิจารณารับเข้าทำงาน	4.00	1.00	มาก	100	0
3. สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญ <u>ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะ ความคิดของผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันต่อ การเปลี่ยนแปลง</u>	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0
4. ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับ <u>การเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0</u> เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ในการทำงาน	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0
5. การผลิตทรัพยากรกำลังคนอาชีวศึกษาของ ประเทศมีความจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญ <u>ความชำนาญเป็นหลัก โดยใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม</u>	4.00	1.00	มาก	100	0
6. ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะทักษะความรู้ <u>สอดคล้องนโยบายประเทศไทย 4.0</u> ด้าน ทักษะ ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คณิตศาสตร์และการคำนวณ การสื่อสาร การบริหารจัดการ การตลาด และความสามารถเฉพาะในวิชาชีพ	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0

จากการศึกษา แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา) พบว่า ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่ มีทิศทางในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 5 มี 3 ประเด็น คือเรื่อง 1) สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิดของผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการทำงาน และ 3) ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะทักษะความรู้สอดคล้องนโยบายประเทศไทย 4.0 ด้านทักษะ ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คณิตศาสตร์และการคำนวณ การสื่อสาร การบริหารจัดการ การตลาด และ ความสามารถเฉพาะในวิชาชีพ และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ส่วนประเด็น 1) ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และ ทักษะการบริหารอื่น ๆ ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน 2) ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้ และเป็นทักษะ ที่จำเป็นที่นายจ้างจะใช้ในการพิจารณารับเข้าทำงาน และ 3) การผลิตทรัพยากรกำลังคนอาชีวศึกษา ของประเทศมีความจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญเป็นหลัก โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิมีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00

ตารางที่ 10 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบัน การศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ			
	Median	IQR	แปลผล	พึง	ประสงค์	ไม่พึง	ประสงค์
1. หลักสูตรอาชีวศึกษาควรมีความสอดคล้องกับ <u>ความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดย เน้นการปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น</u> เปิดโอกาส ให้ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง	5.00	1.00	มากที่สุด	100		0	

ตารางที่ 10 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบัน
การศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/ การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
2. การจัดหลักสูตรควรเป็นหลักสูตรเปิด เน้น การบูรณาการหลักสูตร และเนื้อหาการเรียนรู้ ต้องเน้นฐานสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทางทฤษฎีและมีทักษะจากการฝึกปฏิบัติให้เกิด ความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และสามารถ พัฒนาเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต	4.00	1.00	มาก	100	0
3. สถาบันอาชีวศึกษาต้องมีการปรับตัวให้ทันยุค สมัยที่เปลี่ยนแปลงไป มีเทคนิค วิธีการให้ผู้เรียน สร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ การจัด กิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ภายนอก จัดกิจกรรมแบบบูรณาการผสมผสาน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็น ทีม เน้นการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0
4. รูปแบบการเรียนการสอน ควรมุ่งเน้นที่ ประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยต้องมีการเปิด โอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ นโยบายประเทศไทย 4.0 และ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทุกด้าน	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0

ตารางที่ 10 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบัน
การศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/ การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
5. รูปแบบการเรียนการสอน <u>ควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการมอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่าการสอนในห้องเรียน</u> จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์มากขึ้น	4.00	1.00	มาก	100	0
6. สถาบันอาชีวศึกษาคควรร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาครูอาชีวศึกษา ได้เรียนรู้และวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานประกอบการไปถ่ายทอด ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จนเกิดความเชี่ยวชาญและความชำนาญ	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0
7. <u>ครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มี</u> ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี	4.00	1.00	มาก	100	0

ตารางที่ 10 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบัน
การศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/ การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
8. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุนและกำหนดให้มีการพัฒนาครู อาชีวศึกษาด้วยการสร้างประสบการณ์ ในสถานประกอบการ กำหนดเป็นเกณฑ์ มาตรฐานการพัฒนาครูอาชีวศึกษาสำหรับ สถานศึกษา	4.00	1.00	มาก	100	0
9. ครูผู้สอนควรมีหลักการ ทศนคติ วิธีคิดและ กระบวนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด แรงบันดาลใจ ความสนใจในการเรียน	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0
10. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการจัดสื่อ การเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง	4.00	1.00	มาก	100	0
11. สถาบันอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้ ครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วย ตนเอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิด สร้างสรรค์สื่อใหม่ ๆ	5.00	1.00	มาก ที่สุด	100	0
12. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการ บุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคาร สถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการ เรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบัน อาชีวศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ และมี ประสิทธิภาพ	4.00	1.00	มาก	100	0

จากการศึกษา แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) พบว่า ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 5 มี 6 ประเด็น คือเรื่อง 1) หลักสูตรอาชีวศึกษาศวมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดยเน้นการปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง 2) สถาบันอาชีวศึกษาต้องมีการปรับตัวให้ทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป มีเทคนิค วิธีการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก จัดกิจกรรมแบบบูรณาการผสมผสานเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม เน้นการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม 3) รูปแบบการเรียนการสอน ควรมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยต้องมีการเปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบายประเทศไทย 4.0 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศทุกด้าน 4) สถาบันอาชีวศึกษาควรร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาอาชีวศึกษา ได้เรียนรู้และวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ไปถ่ายทอด ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จนเกิดความเชี่ยวชาญและความชำนาญ 5) ครูผู้สอนควรมีหลักการ ทักษะคิด และกระบวนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ ความสนใจในการเรียน และ 6) สถาบันอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดสร้างสรรค์สื่อใหม่ ๆ และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ส่วนประเด็น 1) การจัดหลักสูตรควรเป็นหลักสูตรเปิด เน้นการบูรณาการหลักสูตร และเนื้อหาการเรียนรู้อิงพื้นฐานสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทางทฤษฎีและมีทักษะจากการฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และสามารถพัฒนาเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต 2) รูปแบบการเรียนการสอนควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการมอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่าการสอนในห้องเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์มากขึ้น 3) ครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี 4) สถาบันอาชีวศึกษาควรให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและกำหนดให้มีการพัฒนาครูอาชีวศึกษาด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาครูอาชีวศึกษาสำหรับสถานศึกษา 5) สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และ 6) สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการ บุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี

สารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิมีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00

ตารางที่ 11 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาน ประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
1. สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เมื่อจบแล้วสามารถเข้าทำงานได้ทันที	4.00	0.00	มาก	100	0
2. สถาบันอาชีวศึกษาตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.00	1.00	มาก	100	0
3. สถานประกอบการต้องการคนที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด มีความพร้อมที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และมีศักยภาพรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0

จากการศึกษา แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ) พบว่าผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน

(Median) อยู่ในระดับ 5 มี 1 ประเด็น คือเรื่อง 1) สถานประกอบการต้องการคนที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด มีความพร้อมที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และมีศักยภาพรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ส่วนประเด็น 1) สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เมื่อจบแล้วสามารถเข้าทำงานได้ทันที 2) สถาบันอาชีวศึกษาตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิมีทิศทางการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 0.00 และ 1.00

ตารางที่ 12 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ			
	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	ประสงค์
1. การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน	4.00	1.00	มาก	100	0		
2. การจัดการอาชีวศึกษาควรมีจัดและส่งเสริม การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดย คำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทาง วิชาชีพ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ อย่างทั่วถึงและเสมอภาค	4.00	1.00	มาก	100	0		
3. รัฐบาลกำหนดนโยบายการศึกษา โดยจัดให้มีการปฏิรูปด้านการศึกษา เพื่อลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกลยุทธ์ด้านการประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	4.00	1.00	มาก	100	0		

ตารางที่ 12 แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้			ภาพอนาคต ร้อยละ	
	Median	IQR	แปลผล	พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์
4. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0
5. สถาบันอาชีวศึกษาควรพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.00	1.00	มาก	100	0
6. สถานศึกษาควรมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาให้คล้ายกับสถานประกอบการ	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0

จากการศึกษา แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 5 มี 2 ประเด็น คือเรื่อง 1) สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และ 2) สถานศึกษาควรมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาให้คล้ายกับสถานประกอบการ และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ส่วนประเด็น 1) การจัดการ

อาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

2) การจัดการอาชีวศึกษาควรมีจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

3) รัฐบาลกำหนดนโยบายการศึกษา โดยจัดให้มีการปฏิรูปด้านการศึกษา เพื่อลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกลยุทธ์ด้านการประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา และ 4) สถาบันอาชีวศึกษาควรพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิมีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00

2.3 ผลการศึกษาคำชี้แจงที่เปรียบเทียบแนวโน้มแนวโน้มสภาพบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในอนาคต เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ผลการศึกษาคำชี้แจงที่เปรียบเทียบแนวโน้มแนวโน้มสภาพบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในอนาคต เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางเปรียบเทียบดังนี้

ตารางที่ 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0	ระดับความคิดเห็นความเป็นไปได้						ภาพอนาคตร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปดผล	Median	IQR	แปดผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
1. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ นำมาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา	4.00	1.00	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

ตารางที่ 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปลผล	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
2. การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
3. พัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
4. การจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้านทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะนำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

จากการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านบริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกันทั้ง 2 รอบ คือ มีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และ 5 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ทุกประเด็นเช่นกัน

ตารางที่ 14 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปดผล	Median	IQR	แปดผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
1. ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และทักษะการบริหารอื่น ๆ ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
2. ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้และเป็นทักษะที่จำเป็นที่นายจ้างจะใช้ในการพิจารณารับเข้าทำงาน	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
3. สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะความคิดของผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

ตารางที่ 14 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย
4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะ เชิงนโยบาย เพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคน อาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของ ตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปลผล	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
4. ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการ ทำงาน	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
5. การผลิตทรัพยากรกำลังคน อาชีวศึกษาของประเทศมีความ จำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญเป็นหลัก โดยใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
6. ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะทักษะ ความรู้สอดคล้องนโยบาย ประเทศไทย 4.0 ด้านทักษะ ประกอบด้วย การใช้ คอมพิวเตอร์ การใช้คณิตศาสตร์ และการคำนวณ การสื่อสาร การบริหารจัดการ การตลาด และความสามารถเฉพาะใน วิชาชีพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

จากการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่ มีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกันทั้ง 2 รอบ คือ มีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และ 5 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ทุกประเด็นเช่นกัน

ตารางที่ 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย
4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะ เชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหาร จัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปลผล	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
1. หลักสูตรอาชีวศึกษาควรมี ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดยเน้นการ ปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถ เรียนรู้ได้ต่อเนื่อง	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
2. การจัดหลักสูตรควรเป็น หลักสูตรเปิด เน้นการบูรณา การหลักสูตร และเนื้อหาการ เรียนรู้ต้องเน้นฐานสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทาง ทฤษฎีและมีทักษะจากการฝึก ปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญใน สายอาชีพ และสามารถพัฒนา เป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
3. สถาบันอาชีวศึกษาต้องมีการ ปรับตัวให้ทันยุคสมัยที่ เปลี่ยนแปลงไป มีเทคนิค วิธีการให้ผู้เรียนสร้างองค์ ความรู้จากประสบการณ์ การ จัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จาก แหล่งเรียนรู้ภายนอก จัด กิจกรรมแบบบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาสาระการ เรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็น ทีม เน้นการปฏิบัติ และการมี ส่วนร่วม	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

ตารางที่ 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปลผล	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
4. รูปแบบการเรียนการสอน ควร มุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพของ <u>ผู้เรียน</u> โดยต้องมีการเปิดโอกาส ให้สถานศึกษา สถาน ประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายความร่วมมือกับ ภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรให้ <u>ตรงตามความต้องการและ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบายประเทศไทย 4.0</u> และ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศทุกด้าน	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
5. รูปแบบการเรียนการสอนควร เน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้ น้อยลง มีการมอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่า การสอนในห้องเรียน จะทำให้ ผู้เรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์มากขึ้น	4.00	1.00	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
6. สถาบันอาชีวศึกษาควรร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษากับสถาน ประกอบการในการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง และได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นกลไก ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

ตารางที่ 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปลผล	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
7. ได้เรียนรู้และวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานประกอบการไปถ่ายทอดประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จนเกิดความเชี่ยวชาญและความชำนาญ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
8. <u>ครูผู้สอน</u> ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
9. <u>สถาบันอาชีวศึกษาควรให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและกำหนดให้มีการพัฒนาครูอาชีวศึกษาด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาครูอาชีวศึกษาสำหรับสถานศึกษา</u>	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0

ตารางที่ 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปดผล	Median	IQR	แปดผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
10. ครูผู้สอนควรมีหลักการทัศนคติ วิธีคิดและกระบวนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ ความสนใจในการเรียน	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
11. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
12. สถาบันอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดสร้างสรรค์สื่อใหม่ ๆ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
13. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี สารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0

จากการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน) ผู้เชี่ยวชาญ โดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกันทั้ง 2 รอบ คือ มีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และ 5 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ทุกประเด็นเช่นกัน

ตารางที่ 16 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปลผล	Median	IQR	แปลผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
1. สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและ <u>พัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา</u> ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เมื่อจบแล้วสามารถเข้าทำงานได้ทันที	4.00	0.00	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
2. สถาบันอาชีวศึกษาตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มี <u>ความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ</u> สามารถพัฒนาทักษะได้อย่าง <u>ต่อเนื่อง</u> โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.00	1.00	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
3. สถานประกอบการต้องการคนที่มี <u>ความพร้อมที่จะเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด</u> มีความพร้อมที่จะ <u>พัฒนาความคิดสร้างสรรค์</u> และมี <u>ศักยภาพรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม</u> อย่างต่อเนื่อง	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

จากการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ) ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกัน ทั้ง 2 รอบ คือ มีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 5 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ทุกประเด็นเช่นกัน

ตารางที่ 17 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปดผล	Median	IQR	แปดผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
1. การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
2. การจัดการอาชีวศึกษาควรมีจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
3. รัฐบาลกำหนดนโยบายการศึกษา โดยจัดให้มีการปฏิรูปด้านการศึกษา เพื่อลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกลยุทธ์ด้านการประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0

ตารางที่ 17 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ (ต่อ)

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้						ภาพอนาคต ร้อยละ			
	รอบที่ 1			รอบที่ 2			รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Median	IQR	แปดผล	Median	IQR	แปดผล	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์
4. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0
5. สถาบันอาชีวศึกษาควรพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก	100	0	100	0
6. สถานศึกษาควรมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงาน และห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาให้คล้ายกับสถานประกอบการ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด	100	0	100	0

จากการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ ผู้เชี่ยวชาญโดยส่วนใหญ่มีทิศทางในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามอยู่ในทิศทางเดียวกันทั้ง 2 รอบ คือ มีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ในระดับ 4 และ 5 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อยู่ที่ระดับ 1.00 ทุกประเด็นเช่นกัน

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยนำข้อสรุปแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญจากการศึกษา
บริบท สถานการณ์ การพัฒนากำลังคน และการเก็บข้อมูล EDFR (Ethnographic Delphi Futures
Research) มาสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) Tows
matrix และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

3.1 ผลการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools)

จากการจัดกิจกรรมเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) เพื่อสร้างข้อเสนอเชิง
นโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 18 ความได้เปรียบและความท้าทายเชิงกลยุทธ์

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Advantages)	ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenges)
มีแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา 2560 - 2579	สามารถผลิตผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ มีทักษะ พื้นฐานในทุกด้าน เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบ อาชีพ ได้แก่ ภาษาสากล ทักษะคณิตศาสตร์ และการคำนวณ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และทักษะที่มีความจำเป็นในแต่ละสาขา วิชาชีพ
ค่านิยมอาชีวศึกษา ได้แก่ คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)	มีหลักสูตรการอาชีวศึกษาที่รองรับสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคมปัจจุบันอย่าง ทันทั่วถึง
เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนา กำลังคนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการ ประกอบอาชีพ	มีรูปแบบการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย และบูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดย เน้นลักษณะการฝึกปฏิบัติควบคู่กับภาคทฤษฎี

ตารางที่ 18 ความได้เปรียบและความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (ต่อ)

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Advantages)	ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenges)
บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา	บุคลากร ครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างแนวทางการปฏิบัติที่ดี ปรับเปลี่ยนบทบาท ลักษณะการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนไปสู่การเป็นต้นแบบ (เปลี่ยนครูเป็นโค้ช)
มีพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา มีกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการ	มีเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาปรับใช้
มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ	มีโครงการ กิจกรรมที่สนองต่อนโยบาย และแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต เช่น โครงการกิจกรรมที่สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น
สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	ยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน หลักสูตรการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานในระดับสากล

3.1.1 จุดแข็ง (Strengths)

- สถาบันการอาชีวศึกษามีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการอาชีวศึกษา 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และ Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ แผนที่ 8 - 12

- มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจ และวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

- เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบอาชีพ

- เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา

- สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย
ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

- เป็นสถานศึกษาที่มีพื้นที่ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม
เพียงพอ ครอบคลุมทั่วประเทศ

3.1.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

- ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐาน
ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ภาษาสากล ทักษะคณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์
และทักษะที่มีความจำเป็นในแต่ละสาขาวิชาชีพ

- ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผลผู้สมัคร
เข้าศึกษาต่อมีแนวโน้มลดลง

- ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ
ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

- หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของ
สถานการณ์ในสังคมได้อย่างทันท่วงที

- รูปแบบการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดการบูรณา
การกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความทันสมัย

- บุคลากร ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดความรู้มากกว่า
การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ การเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับ
ผู้เรียน

- เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา
เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่

- ปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษามีการจัดโครงการ กิจกรรมที่สนองต่อนโยบาย
และแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ยังเน้นการบริหารจัดการแบบเชิงรับ สอนต่อนโยบายของ
ผู้บริหาร มากกว่า การบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนและพัฒนาการอาชีวศึกษาเชิงรุก

- มาตรฐานหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการอาชีวศึกษายังไม่สามารถ
เทียบเคียง มีความโดดเด่นในระดับสากล

- สถาบันอาชีวศึกษาไม่มีการแนะแนวของผลดีในการศึกษาต่อระดับ
อาชีวศึกษา

- การศึกษาไทย ส่วนใหญ่ ครูผู้สอนเป็นคนนำความรู้ให้ผู้เรียน โดยไม่ต้อง
ศึกษาเอง จึงไม่เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

- ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ทันสมัย ตลอดจนสร้างงานและอาชีพใหม่ ๆ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

3.1.3 โอกาส (Opportunities)

- สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทางวิชาชีพของ ตลาดแรงงานมีความหลากหลาย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการ มากยิ่งขึ้น

- การบริหารการศึกษา หน่วยงาน/สถาบันการศึกษามีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ภายใต้พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการ

- ภาครัฐมีนโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา อีกทั้งมีการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ

- มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วม โครงการการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ

- ชุมชน สังคมมีความต้องการจำเป็นด้านแรงงานที่มีฝีมือและทักษะในวิชาชีพ
- ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษายุคใหม่ที่ส่งเสริม ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบ ทางการแข่งขัน

3.1.4 อุปสรรค (Threats)

- กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพ มีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

- ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันการอาชีวศึกษาในมุมมองของ สังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสายสามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง

- มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา บุคลากรรองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ

- จำนวนประชากรในอนาคตมีแนวโน้มลดลง

- สภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ถดถอยเป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพลในการตัดสินใจ ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 การวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis เพื่อนำมาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกสามารถกำหนดได้ดังนี้

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools)

(n = 27)

SWOT Analysis Tools	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
จุดแข็ง (Strengths)			
1. สถาบันการอาชีวศึกษามีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากำหนดอาชีวศึกษา 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และ Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ แผนที่ 8-12	3.74	0.764	มาก
2. มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจและวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)	3.85	0.770	มาก
3. เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบอาชีพ	3.74	0.712	มาก
4. เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ความสามารถครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา	4.56	0.506	มากที่สุด
5. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน	4.67	0.480	มากที่สุด
6. เป็นสถานศึกษาที่มีพื้นที่ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม เพียงพอ ครอบคลุมทั่วประเทศ	3.81	0.557	มาก
รวม	4.06	0.227	มาก

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการสังเคราะห์จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) (ต่อ)

(n = 27)

SWOT Analysis Tools	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
จุดอ่อน (Weaknesses)			
1. ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ภาษาสากล ทักษะคณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และทักษะที่มีความจำเป็นในแต่ละสาขาวิชาชีพ	4.63	0.492	มากที่สุด
2. ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผู้สมัครเข้าศึกษาต่อมีแนวโน้มลดลง	3.70	0.669	มาก
3. ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ	4.52	0.509	มากที่สุด
4. หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสังคมได้อย่างทันท่วงที	3.93	0.616	มาก
5. รูปแบบการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดการบูรณาการกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความทันสมัย	3.59	0.636	มาก
6. บุคลากร ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดความรู้มากกว่าการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ การเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน	4.00	0.679	มาก
7. เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ในสถานศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่	4.00	0.679	มาก
8. ปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษามีการจัดโครงการ กิจกรรม ที่สนองต่อนโยบาย และแนวทางการพัฒนาประเทศ ในอนาคต ยังเน้นการบริหารจัดการแบบเชิงรับ สนองต่อนโยบายของผู้บริหาร มากกว่า การบริหารจัดการ หรือ การขับเคลื่อนและพัฒนาการอาชีวศึกษาเชิงรุก	3.81	0.622	มาก

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการสังเคราะห์จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) (ต่อ)

(n = 27)

SWOT Analysis Tools	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
9. มาตรฐานหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการ อาชีวศึกษาฯยังไม่สามารถเทียบเคียง มีความโดดเด่น ในระดับสากล	3.81	0.681	มาก
10. สถาบันอาชีวศึกษาไม่มีการแนะแนวของผลดีใน การศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา	3.74	0.712	มาก
11. ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ ทำให้ ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมเพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอนที่ทันสมัย ตลอดจนสร้างงาน และอาชีพใหม่ ๆ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับ ความ เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	4.56	0.506	มากที่สุด
รวม	4.02	0.172	มาก
โอกาส (Opportunities)			
1. สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทาง วิชาชีพของตลาดแรงงานมีความหลากหลาย ส่งผลให้ สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการมาก ยิ่งขึ้น	4.52	0.509	มากที่สุด
2. การบริหารการศึกษา หน่วยงาน/สถาบันการศึกษามี โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน สำหรับใช้ในการบริหาร จัดการ	3.93	0.616	มาก
3. ภาครัฐมีนโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนด้าน อาชีวศึกษา อีกทั้งมีการสนับสนุนทรัพยากรและ งบประมาณในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และ เพียงพอ	3.96	0.518	มาก
4. มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถาบัน ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการการจัดกิจกรรมในการ เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ	4.63	0.492	มากที่สุด

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการสังเคราะห์จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) (ต่อ)

(n = 27)

SWOT Analysis Tools	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
5. ชุมชน สังคมมีความต้องการจำเป็นด้านแรงงานที่มีฝีมือ และทักษะในวิชาชีพ	3.96	0.706	มาก
6. ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน มีความรู้ความสามารถในการสร้างรายได้เปรียบทาง การแข่งขัน	4.70	0.465	มากที่สุด
รวม	4.28	0.211	มาก
อุปสรรค (Threats)			
1. กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการ เรียนสายวิชาชีพมีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด	4.48	0.509	มาก
2. ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันการอาชีวศึกษา ในมุมมองของสังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสาย สามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง	4.48	0.509	มาก
3. มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการ สอนเพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจของสถาน ประกอบการนั้น ๆ	4.52	0.509	มากที่สุด
4. จำนวนประชากรในอนาคตมีแนวโน้มลดลง	3.85	0.662	มาก
5. สภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ถดถอยเป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพล ในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	3.89	0.751	มาก
รวม	4.24	0.285	มาก

จากตารางที่ 19 สามารถอธิบายค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) ได้ดังต่อไปนี้

จุดแข็ง (Strengths)

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นจุดแข็ง (Strengths) ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มี สาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.480) รองลงมาคือ เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่สุด ($\bar{X} = 4.56$ S.D. = 0.506) และน้อยที่สุด คือ เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนา กำลังคนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$ S.D. = 0.542)

จุดอ่อน (Weaknesses)

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นจุดอ่อน (Weaknesses) ในภาพรวมนั้นอยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับ อาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ภาษาสากล ทักษะ คณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และทักษะที่มีความจำเป็นในแต่ละสาขา วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$ S.D. = 0.492) รองลงมาคือ ขาดการวิจัยและ พัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ ทำให้ไม่ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ทันสมัย ตลอดจน สร้างงานและอาชีพใหม่ ๆ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความจริงก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$ S.D. = 0.506) และน้อยที่สุด คือ รูปแบบการเรียน การสอนในสถาบันอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดการบูรณาการกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความ ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$ S.D. = 0.636)

โอกาส (Opportunities)

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นโอกาส (Opportunities) ในภาพรวมนั้นอยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง การศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$ S.D. = 0.465) รองลงมาคือ มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจัด กิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$ S.D. = 0.492) และ น้อยที่สุด คือ การบริหารการศึกษา หน่วยงาน/สถาบันการศึกษามีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ภายใต้

พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$ S.D. = 0.616)

อุปสรรค (Threats)

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นอุปสรรค (Threats) ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียงจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ S.D. = 0.509) รองลงมาคือ กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพมีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.509) และน้อยที่สุด คือ จำนวนประชากรในอนาคตมีแนวโน้มลดลง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$ S.D. = 0.662)

ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix

จากการศึกษาจากการศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และการจัดกิจกรรมเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก เพื่อนำมาสร้างเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ประกอบด้วย 1) จุดแข็ง (Strength) และโอกาส (Opportunities) พบว่า จุดแข็ง คือ S_4 เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ความสามารถครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา และโอกาส คือ O_6 ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0 และ 2) จุดแข็ง คือ S_2 มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจและวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional) และโอกาส คือ O_4 มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง

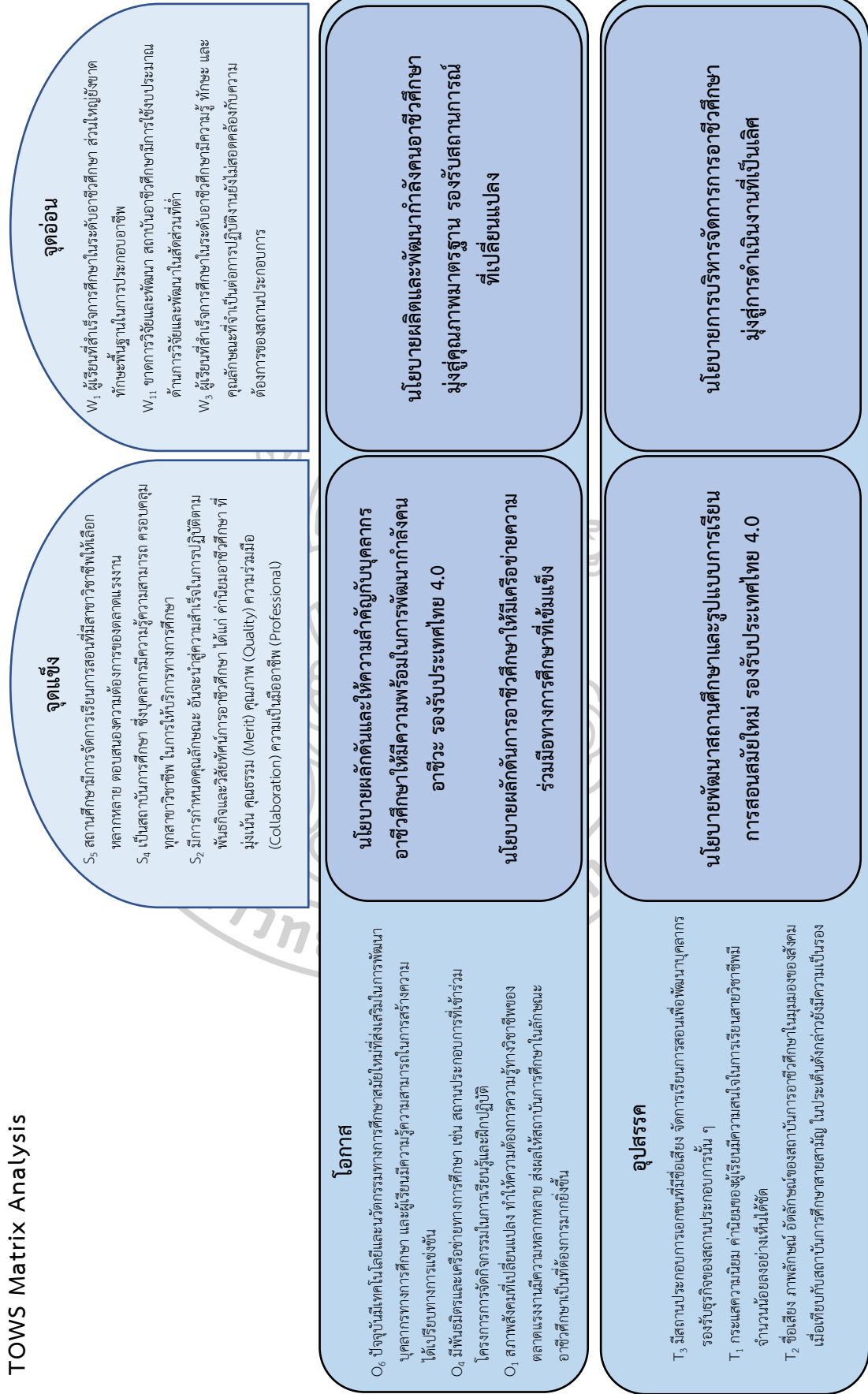
2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ประกอบด้วย จุดอ่อน (Weakness) และโอกาส (Opportunities) พบว่า จุดอ่อน คือ W_1 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และ W_3 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามี

ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และโอกาส คือ O_1 สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทางวิชาชีพของตลาดแรงงานมีความหลากหลาย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น และ O_6 ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strength) และอุปสรรค (Threats) พบว่า จุดแข็ง คือ S_5 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลายตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และอุปสรรค คือ T_3 มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายพัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0

4. กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ประกอบด้วย จุดอ่อน (Weakness) และอุปสรรค (Threats) พบว่า จุดอ่อน คือ W_{11} ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ และอุปสรรค คือ T_1 กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพมีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด และ T_2 ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันการอาชีวศึกษาในมุมมองของสังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสายสามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ

TOWS Matrix Analysis

ภาพที่ 5 TOWS Matrix Analysis

3.3 จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เพื่อนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>กระบวนการวิจัย EDFR</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระแสนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพ มีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดเจน - การจัดการอาชีวศึกษาควรมีการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ - การพัฒนากำลังคน โดยมีการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน - ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึง และเสมอภาค เปิดโอกาสให้เยาวชนและบุคลากรทุกระดับสามารถเรียนรู้ ฝึกทักษะที่ตนเองถนัด และเปลี่ยนแปลงอาชีพ - ชุมชน สังคมมีความต้องการ จำเป็นด้านแรงงานที่มีฝีมือ และทักษะในวิชาชีพ - ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะภาษา และทักษะอื่น ๆ มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน - ผู้เรียนต้องเก่งทั้งงาน และเก่งทั้งคน สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข - ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนและการทำงาน 	<p>นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ทันสมัย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญ และความเป็นเลิศเฉพาะทาง</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ปรับค่านิยมและวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ผู้เรียน สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างนวัตกรรม</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะ ทักษะ ความรู้สอดคล้องนโยบายประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คณิตศาสตร์และการคำนวณ การสื่อสาร การบริหารจัดการ การตลาด และความสามารถเฉพาะในวิชาชีพ - ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่ามาตรฐาน และผู้สมัครมีแนวโน้มลดลง - พัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ และการคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 - ภาษาต่างประเทศมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ - มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ - สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา และตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะทางอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ - สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิดให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน - สถาบันอาชีวศึกษาไม่มีการแนะแนวถึงผลดีฝึกฝนการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา - สร้างค่านิยมอาชีวศึกษา <p>SWOT Analysis</p> <ul style="list-style-type: none"> - W₁ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา 	<p>กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรม เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีทักษะจำเป็น และสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคน อาชีวศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency)</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงกระบวนการจัดการอาชีวศึกษา รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และ</p> <ul style="list-style-type: none"> - W₃ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ - O₁ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทางวิชาชีพของตลาดแรงงานมีความหลากหลาย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น - O₃ ภาครัฐมีนโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา - O₄ มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติ - O₆ ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน 	
<p>กระบวนการวิจัย EDFR</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญ มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา คุณภาพผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพครูผู้สอน - ครูผู้สอนมีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักการ ทฤษฎี วิธีการและแนวทางปฏิบัติ สามารถพัฒนาความรู้ใหม่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด และครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้ กล่อมเกลาจิตใจ มีความประพฤติ คุณลักษณะ บุคลิกภาพ และคุณธรรมที่เป็นแบบอย่างได้ - คุณลักษณะของครูผู้สอน ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม 	<p>นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลาย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>จริยธรรม และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับคนอื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนขาดการคิดวิเคราะห์ ขาดการสร้างสรรคผลงานทางวิชาการ/นวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรม - บุคลากร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ เป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดความรู้มากกว่าการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนวทางการแก้ไข ปัญหาให้กับผู้เรียน - ขาดการวิจัยและพัฒนาของครูผู้สอน - พัฒนาครูผู้สอนได้เรียนรู้ และวิเคราะห์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานประกอบการไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน - ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ผูกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม ๆ - ครูผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน - ครูผู้สอนควรมีหลักการ ทศนคติ วิถีคิด และกระบวนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ และความสนใจทางการเรียน - มีการกำหนดให้มีการพัฒนาครูผู้สอนด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาครูอาชีพศึกษา สำหรับสถานศึกษาให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญและความชำนาญในด้านนั้น ๆ 	<p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ จัดการเรียนรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรอาชีพศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมในสถานประกอบการ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา การคิด การวัดประเมินผลของครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิดและให้ความสำคัญกับครูผู้สอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึก ทศนคติ และค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>- สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการทำเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นการพัฒนาครูผู้สอน ให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น</p> <p>- สร้างค่านิยมอาชีวศึกษา</p> <p>- หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนครูผู้สอน โดยการจัด ฝึกอบรม ฝึกงาน รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับ ต่างประเทศในการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวทันเทคโนโลยี และเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ</p> <p>SWOT Analysis</p> <p>- S₄ เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการ ให้บริการทางการศึกษา</p> <p>- O₆ ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา สมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้าง ความ ได้เปรียบทางการแข่งขัน</p>	<p>กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็น พลเมืองและพลโลกของครูผู้สอน และบุคลากร ทางการศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการ ปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่เกิดจากการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)</p>
<p>กระบวนการวิจัย EDFR</p> <p>- การจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับ สถานการณ์ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้านทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้าน การปฏิบัติ ทักษะการสื่อสาร และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน อันจะนำไปสู่การคิด อย่างเป็นระบบ</p> <p>- การพัฒนาทักษะเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านกลไกการ เรียนการสอน จัดทำโครงการ ระบบ E-learning</p> <p>- ควรมีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายให้ ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง</p> <p>- ควรมีงบประมาณในการพัฒนางานวิจัยของครูผู้สอน เป็น การวิจัยและพัฒนา เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตร หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียน การสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาในระดับ สากล</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานการศึกษา ในระดับสากล</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรวิชาให้สอดคล้องกับขนาด และความสามารถของสถานประกอบการ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สมรรถนะอาชีพให้สอดคล้อง กับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการฝึกงานอย่างจริงจัง ใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม ให้ฝึกทดลองทำ จนเกิดความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานหลักสูตรทั้งหมด - เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในวงการการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ควรมีเทคนิค วิธีการให้ผู้เรียน สร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ การจัดกิจกรรม เชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก จัดกิจกรรม แบบบูรณาการผสมผสานเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม เน้นการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม - เน้นการบูรณาการความรู้ระหว่างผู้เรียน สถานประกอบการ รวมถึงรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาแล้วมาร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียนกับผู้เรียนในปัจจุบัน - เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี - เน้นการเรียนรู้จากงานจริง มีสมรรถนะที่สามารถวัดได้ สามารถรับรองได้ว่าจบแล้ว สามารถทำงานได้ทันที - เน้นเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น มุ่งเน้นสมรรถนะตาม มาตรฐานอาชีพ และความชำนาญเฉพาะด้านของสถานประกอบการ - เน้นเป็นหลักสูตรเปิด เน้นการบูรณาการหลักสูตร และ เนื้อหาการเรียนรู้ ต้องเน้นฐานสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทางทฤษฎี และมีทักษะจากการฝึกปฏิบัติ ให้เกิดความชำนาญในสายอาชีพ และสามารถพัฒนาเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต - เป็นสถาบันการศึกษาที่มีพื้นที่ แหล่งเรียนรู้ และ สภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม เพียงพอ และ ครอบคลุม - ยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการ 	<p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมโอกาสในการใช้เทคโนโลยี เข้าถึง นวัตกรรม องค์ความรู้ด้านวิชาชีพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนสมัยใหม่</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี เพื่อการบริหารจัดการ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่ หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยใน ทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รองรับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมทาง การศึกษา เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็น ที่ ต้องการของตลาด</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพอาชีวศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยและ นวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งในประเทศและ ระดับนานาชาติ</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>สอนให้มีมาตรฐานในระดับสากล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยกย่องมาตรฐานการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษาให้มีความเสมอภาคทางการศึกษา - รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการมอบหมายงาน (Assignment) มากกว่าการสอนในห้องเรียน - สถาบันอาชีวศึกษาควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ - สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ - สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการส่งเสริมและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จัก - สถาบันอาชีวศึกษาควรมีประเมินผล แผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป - สถาบันอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดสร้างสรรค์สื่อใหม่ ๆ - สถาบันอาชีวศึกษาต้องสร้างความเข้มแข็งเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมีมาตรฐานการศึกษาในทุกกระดับ - สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรม เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน 	<p>กลยุทธ์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทย 4.0</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่นและเป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างและพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>สอนที่ทันสมัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรอาชีวศึกษาควรมีการพัฒนาให้หลากหลาย ตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา <p>SWOT Analysis</p> <ul style="list-style-type: none"> - S₃ เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนา กำลังคนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบอาชีพ - S₅ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน - T₃ มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ - W₄ หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสังคมได้อย่างทันถ่วงที 	
<p>กระบวนการวิจัย EDFR</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารการศึกษา หน่วยงาน/สถาบัน การศึกษามีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ อย่างชัดเจนสำหรับใช้ในการบริหารจัดการ - ควรมีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 	<p>นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกำลังคน บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหา ลูกจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้ง การพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>- ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความพร้อมของทรัพยากรการผลิตต่าง ๆ เพื่อให้การสอนวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p> <p>- ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทราบถึงหลักการบริหารงานที่เป็นระบบ จัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงาน และห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาให้คล้ายกับสถานประกอบการ</p> <p>SWOT Analysis</p> <p>- W₇ เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>- W₁₁ ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ</p> <p>- T₁ กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพมีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด</p> <p>- T₂ ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันการอาชีวศึกษาในมุมมองของสังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสายสามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง</p>	<p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารบุคคลของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจดสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาของอาชีวศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้หรือเล็ททรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ ด้านอาชีวศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p>

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย (ต่อ)

<p>ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัย EDFR และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis</p>	<p>ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการวิจัย</p>
<p>กระบวนการวิจัย EDFR</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง - ปัจจุบันสถาบันอาชีวศึกษามีการจัดโครงการ กิจกรรมที่สนองต่อนโยบายและแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคตต้งเน้นการบริหารจัดการแบบเชิงรับ สนองต่อนโยบายของผู้บริหารมากกว่าการบริหารจัดการหรือการขับเคลื่อน และการพัฒนาการอาชีวศึกษาแบบเชิงรุก - พัฒนาระบบความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ภาคเอกชนเข้าใจและเห็นประโยชน์ที่ได้รับ และให้ความร่วมมือในด้านการวางแผน พัฒนา และดำเนินการจัดฝึกอบรมร่วมกันทั้งผู้เรียน ครูผู้สอน และบุคลากรจากสถานประกอบการโดยตรง - ภาครัฐมีการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ - สถาบันอาชีวศึกษาควรร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการในสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและได้มาตรฐาน <p>SWOT Analysis</p> <ul style="list-style-type: none"> - S₂ มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจและวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional) - O₄ มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ 	<p>นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนให้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาวิภาคี</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการร่วมดำเนินการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพอาชีวศึกษาให้ยั่งยืน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคี เพื่อผลิตบุคลากรสายอาชีพในอุตสาหกรรม สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายแนวร่วมทางการศึกษาอาชีวศึกษาเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสารสนเทศการศึกษาทางไกล</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง</p>

(ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญ และความเป็นเลิศเฉพาะทาง

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ผู้เรียน สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีทักษะจำเป็น และสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency)

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงกระบวนการจัดการอาชีวศึกษา รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคุณวุฒิ วิชาชีพ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถจัดการเรียนรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมในสถาน ประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา การคิด การวัดประเมินผลของ ครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและให้ความสำคัญกับครูผู้สอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครูผู้สอน บุคลากรทาง การศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึก ทัศนคติ และ ค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลกของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่เกิด จากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคีให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมโอกาสในการใช้เทคโนโลยี เข้าถึงนวัตกรรม องค์ความรู้ด้านวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอก ระบบ และทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างและพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน

นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกำลังคน บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาลูกจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการผลิตครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารบุคคลของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจดสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียนสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ ด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนให้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ในการร่วมดำเนินการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพอาชีวศึกษาให้ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคี เพื่อผลิตบุคลากรสายอาชีพในอุตสาหกรรมสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายแนวร่วมทางการศึกษาอาชีวศึกษาเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสารสนเทศการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 2 จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 3 ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยนำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อรับรองและปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่านโยบายและยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความสอดคล้อง และเหมาะสม อีกทั้งควรปรับใช้เป็นนโยบายเร่งด่วน และผลักดันให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 4 ปี ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. นโยบายทุกนโยบาย ควรมีการเพิ่มเติมในส่วนท้ายว่า สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัย

2. ยุทธศาสตร์ควรมีการเน้นเรื่อง การนำเทคโนโลยี และนวัตกรรม

3. ปัจจุบันมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ออกมา แต่ไม่มีมาตรการในการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และไม่มีมาตรการปฏิบัติอย่างเป็นรูปแบบ จึงขอเสนอให้ นโยบายด้านการบริหารจัดการ ควรมี ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ การติดตามประเมินผลความสำเร็จของแผน ยุทธศาสตร์ดังกล่าว หรือมีกลยุทธ์การจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะกิจในการพัฒนากำลังคน อาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

4. ปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษายังไม่ทราบถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษามากนัก ควรมีการเพิ่มกลยุทธ์ด้านช่องทางการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ด้านการพัฒนากำลังคน เพื่อสร้าง การรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในบุคลากรทางการศึกษาของอาชีวศึกษา

5. ผู้บริหารส่วนมากยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการพัฒนา กำลังคน เพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0 มากนัก จึงควรมีกลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้เรื่องแนวทางการยกระดับ กำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0 เนื่องจาก การอบรมให้ความรู้ ทำให้มีทิศทางในการ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ

6. เพื่อความพร้อมในการพัฒนาประเทศ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับ ประเทศไทย 4.0 ควรประสานงานบูรณาการในระดับกระทรวง ที่มีความเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน นโยบาย ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในลักษณะการทำงานบูรณาการแบบ มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง เพื่อจัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้ดังนี้

นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีในการจัดการอาชีวศึกษาและ ฝึกอบรมวิชาชีพที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญ และความเป็นเลิศเฉพาะทาง

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพ ให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ผู้เรียน สนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีทักษะจำเป็น และสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency)

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงกระบวนการจัดการอาชีวศึกษา รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ จัดการเรียนรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา การคิด การวัดประเมินผลของครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและให้ความสำคัญกับครูผู้สอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึก ทัศนคติ และค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลกของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคีให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมโอกาสในการใช้เทคโนโลยี เข้าถึงนวัตกรรม องค์ความรู้ด้านวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยง ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างและพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน

นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกำลังคน บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาลูกจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารบุคคลของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะกิจในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ด้านการพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในบุคลากรทางการศึกษาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมการอบรมให้ความรู้ระดับผู้บริหาร เรื่องแนวทางการยกระดับกำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจดสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 5 ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ ด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนให้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ในการร่วมดำเนินการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพอาชีวศึกษาให้ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคี เพื่อผลิตบุคลากรสายอาชีพในอุตสาหกรรมสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการทำงานบูรณาการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับกระทรวง ที่มีความเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายแนวร่วมทางการศึกษาอาชีวศึกษาเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสารสนเทศการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 2 จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 3 ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

ผลการเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอ เชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

จากการเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เพื่อพัฒนานโยบายด้านการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา พัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน และมีทิศทางการพัฒนาสอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม รวมถึงการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน และรองรับประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยจึงสรุปการเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ดังนี้

1. ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 มีการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น และยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล

2. ยุทธศาสตร์อาชีวศึกษา มีกลยุทธ์การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้ และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ แต่เนื่องจากปัจจุบันสถานประกอบการขาดแรงงานที่มีประสิทธิภาพ และส่วนใหญ่ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น และคุณลักษณะการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ผู้วิจัยจึงต้องกำหนดกลยุทธ์ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

3. ยุทธศาสตร์อาชีวศึกษา ไม่มีการพัฒนาครูผู้สอน หรือสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ในสถานประกอบการอย่างจริงจัง ผู้วิจัยจึงกำหนดกลยุทธ์เพื่อกำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ และนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ อีกทั้งมีการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง และการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งครูผู้สอนไปฝึกอาชีพ อบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อในต่างประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

4. ยุทธศาสตร์อาชีวศึกษา เน้นการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการ และผู้เรียนยังขาดความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในการทำงาน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลยุทธ์ การส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบวิธีที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี อีกทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดด้านเวลาและสถานที่ ควรมีการลงทุนด้านการสื่อสารระบบ

อินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึงทุกสถาบันอาชีวศึกษาทั้งขนาดเล็ก อยู่ห่างไกล รวมทั้งวิทยาเขตเกษตรกรรมทั่วประเทศ

5. ปัจจุบันยุทธศาสตร์อาชีวศึกษา ยังไม่มีการพัฒนาระบบเครือข่าย ทวิภาคีมากนัก ผู้วิจัยจึงกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกระทรวง สถาบันอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และรองรับประเทศไทย 4.0

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

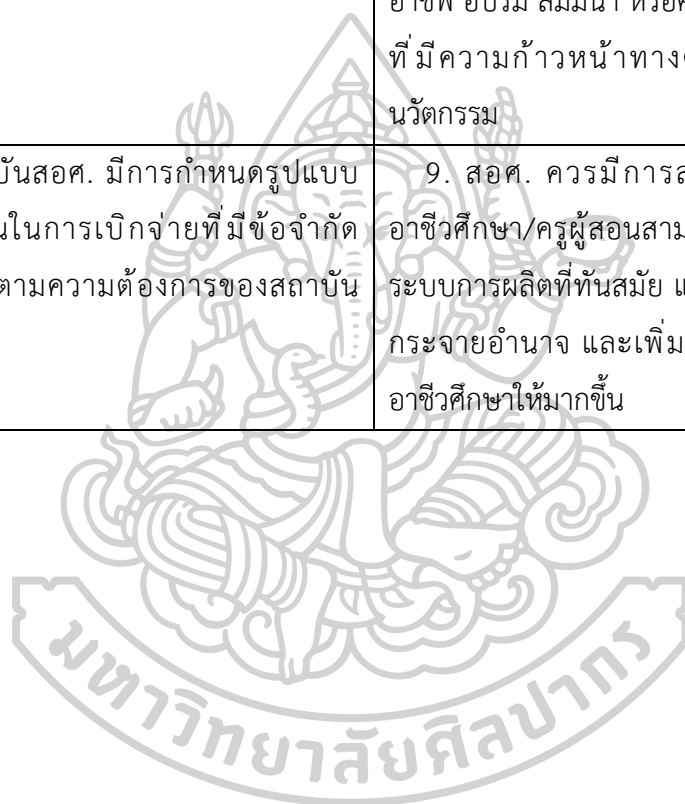
ยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา	ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
1. มีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษา แต่ไม่มีการนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1. มีการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น และยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล
2. การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของภาคผู้ใช้ และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ	2. การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
3. ยุทธศาสตร์อาชีวศึกษา ไม่มีการพัฒนาครูผู้สอน หรือสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ในสถานประกอบการอย่างจริงจัง	3. กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ และนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ อีกทั้งมีการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง และการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอเชิงนโยบาย
สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา	ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
<p>4. ยุทธศาสตร์อาชีวศึกษา เน้นการพัฒนา หลักสูตรให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งใน ปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของ สถานประกอบการ และผู้เรียนยังขาดความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในการทำงาน</p>	<p>4. การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการ อาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบวิธีที่ หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี อีกทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำรา เรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดย ไม่จำกัดด้านเวลาและสถานที่</p>
<p>5. มีการส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือ แต่ไม่มีการสนับสนุนเครือข่าย/ทวิภาคีอย่าง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ</p>	<p>5. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาทวิ ภาคี การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อ การศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วนทั้งในระดับ กระทรวง สถาบันอาชีวศึกษา และสถาน ประกอบการ เพื่อให้เกิดการพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาให้รองรับประเทศไทย 4.0</p>
<p>6. การพัฒนาหลักสูตร/ปรับหลักสูตร ในสาขาต่าง ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หรือ นโยบายการพัฒนาประเทศที่สำคัญในการ ตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศที่ทำได้ยาก และล่าช้า มีขั้นตอน ยุ่งยาก</p>	<p>6. สถาบันอาชีวศึกษาสามารถกำหนด หลักสูตร/พัฒนาหลักสูตร นำเสนอขอศ. ได้เอง ในระยะเวลา 1 ภาคเรียน หรือสามารถเพิ่มสาย อาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่จำเป็น ในการทำงานในสาขานั้น ๆ</p>
<p>7. ปัจจุบันสื่อการเรียนการสอนยังเข้าไม่ถึง ถึงสถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ห่างไกล ทำให้ ผู้เรียนได้รับโอกาสไม่เต็มที่</p>	<p>7. ศอศ. ควรมีการลงทุนด้านการสื่อสารระบบ อินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึงทุกสถาบัน อาชีวศึกษาทั้งขนาดเล็ก อยู่ห่างไกล รวมทั้งวิทยา เขตเกษตรกรรมทั่วประเทศ</p>

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 และข้อเสนอเชิงนโยบาย
สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา	ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0
8. ปัจจุบันยังไม่มีการพัฒนาครูผู้สอน อย่างจริงจัง และไม่มีหน่วยงานเอกชน หรือ สถานประกอบการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง	8. การพัฒนาครูช่าง/ครูสายอาชีพต้องพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยนให้ทันกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยส่งครูผู้สอนไปฝึก อาชีพ อบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อในต่างประเทศ ที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และ นวัตกรรม
9. ปัจจุบันสอศ. มีการกำหนดรูปแบบ งบประมาณในการเบิกจ่ายที่มีข้อจำกัด และไม่ตรงตามความต้องการของสถาบัน อาชีวศึกษา	9. สอศ. ควรมีการสนับสนุนให้สถาบัน อาชีวศึกษา/ครูผู้สอนสามารถเลือกซื้อครุภัณฑ์ ระบบการผลิตที่ทันสมัย และมีคุณภาพ โดยการ กระจายอำนาจ และเพิ่มงบประมาณสู่สถาบัน อาชีวศึกษาให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 3) เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และ 4) เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ในการวางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยไว้คือ 1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีนโยบายการศึกษาและการจัดการกำลังคนอาชีวศึกษาในปัจจุบันอย่างไร 2) ประเทศไทย 4.0 มีแนวโน้มการพัฒนาด้านใดบ้าง และแต่ละด้านควรดำเนินการอย่างไร 3) ควรมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 อย่างไร โดยขอบเขตในการศึกษา มีดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิค Delphi โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 6 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจและประเทศไทย 4.0 จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนสถานประกอบการ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน จำนวน 1 คน 2) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสังเคราะห์ SWOT Analysis และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย ผู้แทนนักศึกษาอาชีวศึกษา อาจารย์ และสถานประกอบการ จำนวน 8 - 12 คน หรือข้อมูลอ้อมตัว 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการรับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 ถึงเดือน พฤศจิกายน 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี 1 เดือน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา ทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทั่วประเทศ โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ ผู้เชี่ยวชาญด้านประเทศไทย 4.0 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน

วิธีการศึกษาใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เป็นการใช้เทคนิคการศึกษานาครตภาพด้วยวิธีการ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) การสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) และการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก และนำมาจัดทำ (ร่าง) นโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และการพัฒนาข้อเสนอแนะด้วยการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคน

การศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 พบว่า การพัฒนากำลังคน ถือเป็นปัจจัยสำคัญและมีคุณค่าสูงสุดสู่ความสำเร็จของทุกองค์การมากกว่าทรัพยากรใด ๆ เพราะว่าการจัดการจะเจริญก้าวหน้าไปได้มากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับบุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นสำคัญ หากหน่วยงานใดมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีจำนวนที่เพียงพอ ก็จะทำให้สามารถทำงานได้บรรลุผลและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อาชีวศึกษา คือการศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจนจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ประเทศไทย 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ประเทศไทย 4.0 มีความมุ่งมั่นที่จะปรับเปลี่ยนเป็น "เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม" (Value-Based Economy) โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า "โภคภัณฑ์" ไปสู่สินค้าเชิง "นวัตกรรม" เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น โดยกลไกขับเคลื่อน (Engines of Growth) ประเทศไทย 4.0 ชุดใหม่ ประกอบด้วย

1. กลไกขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภาพ (Productive Growth) Engine เป้าหมายสำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (High Income Country) ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ การบริหารจัดการสมัยใหม่ และการสร้างคลัสเตอร์ทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาโมเดลธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม กิจการร่วมทุนรัฐและเอกชนในโครงการขนาดใหญ่ รวมถึงการบ่มเพาะธุรกิจด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการตอบโจทยความพยายามในการก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ที่ไทยกำลังเผชิญอยู่

2. กลไกการขับเคลื่อนด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม (Inclusive Growth Engine) เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย การสร้างคลัสเตอร์เศรษฐกิจระดับกลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก ในชุมชน การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อตอบโจทยประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคม ในมิติต่าง ๆ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ การส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็งและสามารถ แข่งขันได้ในเวทีโลก การสร้างงานใหม่ ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้างทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และการจ่ายภาษีให้แก่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแบบมีเงื่อนไข (Negative Income Tax) เพื่อแก้ไขกับดักความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3. กลไกการขับเคลื่อนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Green Growth Engine) การสร้างความมั่งคั่งของไทยในอนาคต จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบโจทยการหลุดออกจากกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนาระหว่างคนกับสภาพแวดล้อม โดยกลไกนี้ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน การปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุน (Cost Advantage) เป็นหลัก มาสู่การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ (Lost Advantage) หัวใจสำคัญอยู่ที่การพัฒนา

กระบวนการผลิตให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อันจะเกิดประโยชน์กับประเทศและประชาคมโลกด้วยในเวลาเดียวกัน

บริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน มีส่วนที่สอดคล้องและยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยจะเห็นได้ว่าการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพโดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา โดยมีกรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการอาชีวศึกษาเน้นที่ผู้เรียน การจัดการศึกษา และการบริหารจัดการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็นการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงการจัดการอาชีวศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้ตามแผนที่วางไว้ การจัดการอาชีวศึกษายังมีช่องว่างในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในส่วนของผู้เรียนเองที่อาจจะยังขาดทักษะที่จำเป็น ทักษะด้านภาษา การสื่อสาร ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ในส่วนของครูผู้สอนอาจจะยังขาด ประสบการณ์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงมุมมองและแนวคิดของครูผู้สอนที่ปัจจุบันยังคงเน้นการสอนโดยครูเป็นหลักมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ยังไม่เพียงพอและทันสมัยเท่าทันเทคโนโลยีโลกภายนอกที่เปลี่ยนไป รวมทั้งค่านิยมการเรียนต่อในปัจจุบัน ซึ่งมีค่านิยมในการเรียนสายสามัญมากกว่าการเรียนต่อในสายอาชีวศึกษา อีกด้านหนึ่งที่สำคัญคือการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน การขยายโอกาสเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันอาจจะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และยังไม่สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 ปัจจุบันองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียน

ได้มีการฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ได้มาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา อีกทั้งการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย หลักสูตรอาชีวศึกษามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการจัดการอาชีวศึกษาต้องกำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้าน ทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ทักษะทางด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะนำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ

2. ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่นโยบายประเทศไทย 4.0 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และทักษะการบริหารอื่น ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทักษะด้านภาษา เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานทุกประเภท หากผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางด้านภาษาดี และสามารถใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งสถานประกอบการส่วนใหญ่รับคนเข้าทำงานที่มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ มีทักษะที่เชื่อถือได้ แม่นยำ เพื่อให้ผลงานออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ต้นทุนต่ำ สามารถแข่งขันได้ ดังนั้น สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญ การพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะ ความคิดให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง หากผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถเรียนรู้ตลอดเวลาส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

3. ด้านสถาบันการศึกษา หลักสูตรการอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังผู้เรียนแต่ละระดับ ให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดยเน้นการปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง อีกทั้งรูปแบบการเรียนการสอนควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการมอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่าการสอนในห้องเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์มากขึ้น การฝึกงานสามารถทำให้ผู้เรียนมีแนวคิด วิธีคิด ในการปฏิบัติงานได้ เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการต่อยอดให้เกิดธุรกิจเป็นของตัวเองได้ และเพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนมากขึ้น ครูผู้สอน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี และพร้อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม

4. ด้านสถานประกอบการ การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเป็นการผลิตบุคลากรและแรงงานฝีมือที่สำคัญของประเทศในภาคธุรกิจ สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา และตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ

5. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน พัฒนางานวิจัยของครูผู้สอน โดรนเปลี่ยนจากการทำวิจัยเพื่อเป็นผลงานของตนเอง เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตร หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และสถาบันอาชีวศึกษา ควรมีการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

1. ผลการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) จากการจัดกิจกรรมเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) เพื่อสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 จุดแข็ง (Strengths)

- สถาบันการอาชีวศึกษามีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอาชีวศึกษา 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และ Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ แผนที่ 8 - 12

- มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจและวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

- เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบอาชีพ

- เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา

- สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย
ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

- เป็นสถานศึกษาที่มีพื้นที่ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม
เพียงพอ ครอบคลุมทั่วประเทศ

1.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

- ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐาน
ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ภาษาสากล ทักษะคณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์
และทักษะที่มีความจำเป็นในแต่ละสาขาวิชาชีพ

- ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผู้สมัครเข้าศึกษา
ต่อมีแนวโน้มลดลง

- ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ
ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

- หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของ
สถานการณ์ในสังคมได้อย่างทันท่วงที

- รูปแบบการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดการบูรณาการกับ
เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความทันสมัย

- บุคลากร ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดความรู้มากกว่า
การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ การเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับ
ผู้เรียน

- เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา
เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่

- ปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษามีการจัดโครงการ กิจกรรมที่สนองต่อนโยบาย
และแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ยังเน้นการบริหารจัดการแบบเชิงรับ สอนต่อนโยบายของ
ผู้บริหาร มากกว่า การบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนและพัฒนาการอาชีวศึกษาเชิงรุก

- มาตรฐานหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการอาชีวศึกษายังไม่สามารถ
เทียบเคียง มีความโดดเด่นในระดับสากล

- สถาบันอาชีวศึกษาไม่มีการแนะแนวของผลดีในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

- การศึกษาไทย ส่วนใหญ่ ครูผู้สอนเป็นคนนำความรู้ให้ผู้เรียน โดยไม่ต้องศึกษา
เอง จึงไม่เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

- ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัย
และพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุง

การเรียนการสอนที่ทันสมัย ตลอดจนสร้างงานและอาชีพใหม่ ๆ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

1.3 โอกาส (Opportunities)

- สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทางวิชาชีพของตลาดแรงงาน มีความหลากหลาย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น
- การบริหารการศึกษา หน่วยงาน/สถาบันศึกษามีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ภายใต้พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการ
- ภาครัฐมีนโยบายให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา อีกทั้ง มีการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ
- มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ
- ชุมชน สังคมมีความต้องการจำเป็นด้านแรงงานที่มีฝีมือและทักษะในวิชาชีพ
- ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

1.4 อุปสรรค (Threats)

- กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพมีจำนวน น้อยลงอย่างเห็นได้ชัด
- ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันการอาชีวศึกษาในมุมมองของสังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสายสามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง
- มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากร รองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ
- จำนวนประชากรในอนาคตมีแนวโน้มลดลง
- สภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ถดถอยเป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพลในการตัดสินใจศึกษา ต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix จากการศึกษาจากการศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 และการจัดกิจกรรมเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก เพื่อนำมาสร้างเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

2.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ประกอบด้วย 1) จุดแข็ง (Strength) และโอกาส (Opportunities) พบว่า จุดแข็ง คือ S_4 เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา และโอกาส คือ O_6 ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0 และ 2) จุดแข็ง คือ S_2 มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจและวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional) และโอกาส คือ O_4 มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง

2.2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ประกอบด้วย จุดอ่อน (Weakness) และโอกาส (Opportunities) พบว่า จุดอ่อน คือ W_1 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และ W_3 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และโอกาส คือ O_1 สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทางวิชาชีพของตลาดแรงงานมีความหลากหลาย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น และ O_6 ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2.3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strength) และอุปสรรค (Threats) พบว่า จุดแข็ง คือ S_5 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และอุปสรรค คือ T_3 มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียงจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายพัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0

2.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ประกอบด้วย จุดอ่อน (Weakness) และอุปสรรค (Threats) พบว่า จุดอ่อน คือ W_{11} ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ และอุปสรรค คือ T_1 กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพมีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด และ T_2 ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์

ของสถาบันการอาชีวศึกษาในมุมมองของสังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสายสามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง ทำให้ผู้วิจัยกำหนดนโยบายการบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ

3. จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จากการศึกษาซึ่งใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษาการศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) การสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ Tows matrix Analysis ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ในการสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีนโยบาย 5 ด้าน 14 ยุทธศาสตร์ 59 กลยุทธ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

(ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญ และความเป็นเลิศเฉพาะทาง

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ผู้เรียน สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีทักษะจำเป็น และสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency)

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงกระบวนการจัดการอาชีวศึกษา รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถจัดการเรียนรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา การคิด การวัดประเมินผลของครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและให้ความสำคัญกับครูผู้สอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และ
ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครูผู้สอน บุคลากรทางการ
ศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึก ทัศนคติ และ
ค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลกของ
ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่
เกิดจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

**นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับ
ประเทศไทย 4.0**

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับ
มาตรฐานการศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคีให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของ
สถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคน
ของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมโอกาสในการใช้เทคโนโลยี เข้าถึงนวัตกรรม องค์ความรู้ด้าน
วิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์
ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วย
รูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ
ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกๆระดับ/ประเภทการศึกษา
เพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้าง
หลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ
อาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา
ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนา
ประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมการ
เรียนรู้ และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างและพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม
ในการพัฒนาการเรียนการสอน

นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกำลังคน บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับ
ประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาบุคลากร พนักงานราชการให้
เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูผู้สอน และบุคลากรทาง
การศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารบุคคลของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา
ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการ
อาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจดสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มี
ประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหาร
จัดการที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์
ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ ด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนให้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ในการร่วมดำเนินการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพอาชีวศึกษาให้ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคี เพื่อผลิตบุคลากรสายอาชีพในอุตสาหกรรมสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายแนวร่วมทางการศึกษาอาชีวศึกษาเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสารสนเทศการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 2 จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 3 ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

การให้ข้อเสนอแนะและการรับรองนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อรับรองและปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 พบว่า มีนโยบาย 5 ด้าน ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากำลังคน อยู่ทั้งหมด 14 ยุทธศาสตร์ 65 กลยุทธ์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

นโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญ และความเป็นเลิศเฉพาะทาง

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ผู้เรียน สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีทักษะจำเป็น และสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคนอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency)

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงกระบวนการจัดการอาชีวศึกษา รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ จัดการเรียนรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา การคิด การวัด ประเมินผลของครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและให้ความสำคัญกับครูผู้สอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึก ทักษะคติ และค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลกของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคีให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมโอกาสในการใช้เทคโนโลยี เข้าถึงนวัตกรรม องค์ความรู้ด้านวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยง ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกๆระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างและพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน

นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกำลังคน บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาลูกจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารบุคคลของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะกิจในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ด้านการพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในบุคลากรทางการศึกษาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมการอบรมให้ความรู้ระดับผู้บริหาร เรื่องแนวทางการยกระดับกำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจดสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 5 ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ ด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนให้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ในการร่วมดำเนินการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพอาชีวศึกษาให้ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคี เพื่อผลิตบุคลากรสายอาชีพในอุตสาหกรรม สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการทำงานบูรณาการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับกระทรวง ที่มีความเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายแนวร่วมทางการศึกษาอาชีวศึกษาเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสารสนเทศการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 2 จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 3 ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 จากการศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 พบว่า

1. บริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน มีส่วนที่สอดคล้องและยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยจะเห็นได้ว่าการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพโดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา โดยมีกรอบแนวคิด ทิศทางการจัดการอาชีวศึกษาเน้นที่ผู้เรียน การจัดการศึกษา และการบริหารจัดการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็น การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 สอดคล้องกับ กลุ่มยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ประเทศไทยมีปัญหาความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการแรงงานและอุปทานแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีจุดเริ่มต้นมาจากภาคการศึกษา ทำให้ต้องมีการหาแนวทางในการวางแผนในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อลดช่องว่างความไม่สมดุล ลดต้นทุนการผลิต และการสูญเสียทรัพยากรในการวางแผนการศึกษาให้กับสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาผลิตนักเรียน นักศึกษาในสาขาที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค

2. การจัดการอาชีวศึกษายังมีช่องว่างในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในส่วนของผู้เรียนเองที่อาจจะยังขาดทักษะที่จำเป็น ทักษะด้านภาษา การสื่อสาร ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ในส่วนของครูผู้สอนอาจจะยังขาด ประสบการณ์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงมุมมองและ แนวคิดของครูผู้สอนที่ปัจจุบันยังคงเน้นการสอนโดยครูเป็นหลักมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ยังไม่เพียงพอและทันสมัยเท่าทันเทคโนโลยีโลกภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งค่านิยมการเรียนต่อในปัจจุบัน ซึ่งมีค่านิยมในการเรียนสายสามัญมากกว่าการเรียนต่อในสายอาชีวศึกษา สอดคล้องกับ

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีดังนี้ 1) ด้านบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ขาดความตระหนักผู้สำเร็จการศึกษามุ่งศึกษาต่อมากกว่าเข้าสู่ตลาดแรงงาน ครูนิเทศมีภาระงานมาก และครูฝึกในสถานประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล 2) ด้านสถานที่ ได้แก่ สถานประกอบการที่ตรงสาขางานมีจำนวนจำกัด สถานศึกษาขาดทรัพยากรในการจัดอาชีวศึกษา และสถานศึกษาไม่มีสถานประกอบการที่รองรับ และ 3) ด้านการจัดการ ได้แก่ การจัดทำหลักสูตร พบว่า มีปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน และมีปัญหาด้านการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์

สำหรับการสร้างและการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาโดยวิธีการศึกษานาถกภาพการวิเคราะห์ TOWS Matrix การระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ควรมีนโยบายในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 โดยนโยบายแต่ละด้านนั้นมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ซึ่งนโยบายทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) นโยบายผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 2) นโยบายผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0 3) นโยบายพัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0 4) นโยบายการบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ และ 5) นโยบายผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง

1. นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีความสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ซึ่งเป็นแผนแม่บทระยะยาว 20 ปี ที่สถานศึกษาต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในเป้าหมาย 2.1 กำหนดว่า กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559) เรื่อง Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน กล่าวว่า วาระที่ 1: การเตรียมคนไทย 4.0 เพื่อก้าวสู่โลกที่หนึ่ง โดยการเปลี่ยนจากคนไทยที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำกัด เป็นคนไทยที่มีความรู้ และทักษะสูง มีความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรม และเปลี่ยนจากคนไทยแบบ Analog Thai เป็น คนไทยที่เป็น Digital Thai สามารถดำรงชีวิตเรียนรู้ ทำงาน และประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นปกติสุขในโลกยุคดิจิทัล

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของ ตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะบทบาทของสถานศึกษา ประเภทอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา มีดังนี้ 1) การจัดทำ หลักสูตรควรมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 2) การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญ คือ การปรับตัวให้ทันต่อ สถานการณ์ ต่อการเปลี่ยนแปลง เพราะยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เป็นโลกของ อินเทอร์เน็ต ทำให้ค่านิยมและวิถีการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงตามไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น คุณลักษณะ ที่ควรมีในระหว่างการจัดการเรียนการสอน คือ ความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ

2. นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความพร้อม ในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0 มีความสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาประเทศ เป้าหมายที่ 3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษามีศักยภาพ ในการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ (2561) ศึกษาเรื่อง การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยการ วิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากงานประจำสู่การวิจัยในชั้นเรียน ได้รูปแบบชื่อว่า “OCC-EDU Model” มีองค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) O-Occupation (การสร้างอาชีพ) การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ผู้เรียน มีการปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจมากกว่าที่จะเรียนรู้ด้านวิชาการ โดยเฉพาะทฤษฎี 2) C-Change (การเปลี่ยนแปลง) การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ที่ชัดเจน และความรู้จากตัวตน หรือประสบการณ์ 3) C-Co-operation (ความร่วมมือร่วมใจ) การจัดการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาจะต้องมีความร่วมมือทั้งครูอาชีวศึกษา และผู้เรียนในการเรียนรู้ร่วมกัน

4) Effort-E (ความอดุสาหะ) ครูต้องมีความอดุสาหะ มีความมุ่งมั่นและความพึงพอใจต่อวิชาชีพรูสูงสุด มีความรับผิดชอบ เสียสละ และต้องเข้าใจจิตใจผู้เรียนว่าไม่เหมือนเด็กสามัญที่มีความพร้อม
5) Driving Forces – D (แรงขับ/พลังภายใน) คนที่มีวิถีเป็นครูจะต้องมีพลังภายใน มีแรงจูงใจที่จะต้องทุ่มเทให้กับงานการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และ 6) Universal - U (ความเป็นสากล) การพัฒนาการศึกษาเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อสร้างสู่มาตรฐานสากล และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีทักษะการเรียนรู้ในสังคมโลกของสังคมโลกาภิวัตน์

3. นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0 มีความสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ซึ่งเป็นแผนแม่บทระยะยาว 20 ปี ที่สถานศึกษาต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในเป้าหมาย 3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน และ 3.4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2560) เรื่อง Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน กล่าวว่า การวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อตอบโจทย์วาระประเทศ Thailand 4.0 เป็นการปฏิรูปการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนหลักของการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ พิจิตรา ทีสุกะ (2556) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 1) การวางแผนหลักสูตร 2) การออกแบบหลักสูตร 3) การจัดระบบหลักสูตร และ 4) การประเมินหลักสูตร ซึ่งมีประสิทธิภาพจากการทดลองนำไปใช้ ส่งผลให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ มีความสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา เป้าหมายที่ 6.1 ระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล และ 6.2 นวัตกรรมบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับการพัฒนาประเทศ

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ แววดา พูลสวัสดิ์ และคณะ (2561) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 ของ วิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก ผลการวิจัยพบว่า รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อน เศรษฐกิจด้วยการผลักดันให้เน้นการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เพื่อสร้างกำลังคน ด้านฝีมือและเทคนิค การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุค การศึกษาไทย 4.0 เป็นการยกระดับความสามารถของสถานศึกษา โดยการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard) โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ อันประกอบด้วย แผนงานกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ตามกรอบยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การบริหารแบบสมดุลจะช่วยให้ ผู้บริหารรู้ถึงสภาพปัญหาที่เป็นจุดอ่อน ความไม่ชัดเจน รวมทั้งสภาพที่เป็นจุดแข็ง จุดเด่นของ การบริหารจัดการที่ผ่านมา

5. นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่ เข้มแข็ง มีความสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา เป้าหมายที่ 6.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการ การอาชีวศึกษา

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ กลุ่มยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ของประเทศ ผลการวิจัยพบว่า การตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการหรือภาคเศรษฐกิจ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับด้านปริมาณเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงด้านคุณภาพด้วย สถาบันการศึกษาจึงควรเร่ง ดำเนินการเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ส่งเสริมมาตรฐานการเรียนอาชีวศึกษา พร้อมมีงานทำ ผ่านระบบทวิภาคีหรือการเรียนพร้อมกับการทำงานในสถานประกอบการ ซึ่งจำเป็นที่ สถาบันการศึกษา กับสถานประกอบการต้องร่วมมือกันเป็นอย่างดี

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ กเชษฐ กิ่งชนะ (2562) ศึกษาเรื่อง รูปแบบเครือข่าย ความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณภาพของผู้บริหารการศึกษา 2) คุณภาพของ ครูผู้สอน 3) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เรื่องทักษะ ความสามารถเป็นหลัก โดยเฉพาะทักษะด้านภาษาที่ 3 เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ฯลฯ เนื่องจาก ภาษาที่ 3 มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน สถาบันอาชีวศึกษาในฐานะเป็นผู้ผลิตกำลังคนควรมีพัฒนาหลักสูตรด้านทักษะภาษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถด้านภาษาให้มากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า สถาบันอาชีวศึกษาควรให้กันสนับสนุนครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก ครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญ มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา คุณภาพผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพครูผู้สอน โดยครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามอาชีพ ที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิคการสอนที่ดี และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

3. สถาบันอาชีวศึกษาควรร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ ในสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและได้มาตรฐาน และพัฒนาระบบความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ภาคเอกชนเข้าใจและเห็นประโยชน์ที่ได้รับ และให้ความร่วมมือในด้านการวางแผน พัฒนา และดำเนินการจัดฝึกอบรมร่วมกันทั้งผู้เรียน ครูผู้สอน และบุคลากรจากสถานประกอบการโดยตรง

4. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการแบบทวิภาคี มีระบบที่สามารถเชื่อมต่อสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ เพื่อให้เกิดความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนานโยบาย แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ที่กำหนดระยะเวลาในการใช้นโยบายที่แน่นอน เนื่องจากปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบโดยตรงต่อแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ควรมีการศึกษาบริบทของอาชีวศึกษาหลายด้านที่เกี่ยวข้อง และหลายสาขา เพื่อให้มีการศึกษาการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเชิงลึก ครอบคลุมทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษขันธ์ กิ่งชนะ. (2562). “รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย.” *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง* 8, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม): 75 - 91.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2560). “ประเทศไทย 4.0 โมเดลขับเคลื่อนสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน.” *สรุปการบรรยายพิเศษ หัวข้อ ประเทศไทย 4.0 โมเดลขับเคลื่อนสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน*.
- กลุ่มยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *การศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: พรินทิวานกราฟฟิค.
- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). *Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: ส.ค.ส.
- เกษม บุญอ่อน. (2522). “เดลฟาย: เทคนิคในการวิจัย.” *คุรุปริทัศน์* 10 (ธันวาคม): 26 - 28.
- แก้วขวัญ ตั้งติงศ์กุล. (2555). “วิกฤตแรงงานไทย.” *คอลัมน์เศรษฐศาสตร์* 4, 13 (ธันวาคม).
- จันทร์ศรี สีลาชีนาเวศ. (2561). *การพัฒนาบุคลากร*. เข้าถึงเมื่อ 20 มกราคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.mis.nu.ac.th/sharing/prof/junsri2.php>.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2551). “การวิจัยอนาคต.” *วารสารสมาคมการวิจัย*, 13(2), 9 - 13.
- เจริญ สุวโรจน์วงศ์. (2531). *วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สยามรัฐ.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2546). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ณัฐสินี ชวดพงษ์. (2561). “การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0.” *บทความสังคมศาสตร์ เล่ม 3 มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น* (มีนาคม): 35 - 45.
- ดวงนภา มกรานุรักษ์. (2554). “อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2554 - 2564).” *วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทุมเมฆ. (2560). “แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในศตวรรษที่ 21: มิติด้านการศึกษา.” *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. 5, 3 (กันยายน - ธันวาคม): 392 - 401.

- ธีรวิมล บุญยโสภณ. (2555). “แนวทางการพัฒนาการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีของประเทศไทยในทศวรรษหน้า.” **วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ**, 1(1).
- ธีรวิมล ชมใจ. (2554). “การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี.” **ปฏิญญาพันธคุณิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- นพดล สุตันตวิณชัยกุล. (2554). “การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน.” **ทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.**
- นรินทร์ ภัคดี. (2550). “ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สำนักเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1.” **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.**
- นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ. (2561). “การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยการวิจัยในชั้นเรียน.” **Veridian E-Journal, Silpakorn University** 11, 1 (มกราคม - เมษายน): 2852 - 2872.
- นิโลบล ปางลีลาศ. (2554). **เคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพเข้าสู่ตลาดอาเซียนอย่างเสรี: โอกาสและผลกระทบต่อไทย.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา.
- นิสตาร์ก เวชยานนท์. (2548). **บทความวิชาการด้าน HR. นนทบุรี: รัตนาไทร.**
- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2529). **สารของอธิบดีกรมอาชีวศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: กรมอาชีวศึกษา.
- บวร เทศารินทร์. (2560). **ประเทศไทย 4.0 โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจใหม่. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม.** เข้าถึงได้จาก <http://www.maharakham.go.th/mkweb/images/8>.
- บุญเลิศ ธีระตระกูล. (2553). **รายงานผลการศึกษาแนวโน้มความต้องการแรงงานในช่วงปี 2553 - 2557.** กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน.
- บุศรินทร์ ปัทมาคม. (2527). “แนวนโยบายอาชีวศึกษากับสภาวการณ์ของประเทศไทย.” **ศูนย์ศึกษา**, 20(4).
- ประชา ดันเสนีย์. (2554). “การปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ยุคใหม่.” **วารสารวิชาการศิลปะศาสตร์ประยุกต์**, 4(1), 56 - 64.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). **การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2548). **คิดเป็น...การศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- “พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2560.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 134 ตอนที่ 79 ก (24 กรกฎาคม 2560).

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- พิจิตรา ทีสุภะ. (2556). “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ลาวัญญ์ คำชาย. (2554). “การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรชัย ลิขิตายน. (2554). **การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาเพื่อคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาสำหรับวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์**. ม.ป.ท.
- วิชญา อุปลา. (2552). “ประสิทธิภาพการบริหารงานของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี.” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิรัช กุมพมาศ. (2527). “โครงการเงินกู้/ยืมการธนาคารโลก เพื่อปรับปรุงการอาชีวศึกษา.” **วารสารอาชีวศึกษา 3** (ธันวาคม 2527): 49-60.
- วิลาวลัย แสนเผ่า. (2552). “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาเชิงทราย เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิเวก ปางพุดพิงศ์. (2525). “อาชีวศึกษา...ทางที่มองเห็น.” **วารสารอาชีวศึกษา**, 2(33).
- วุทธิศักดิ์ โภชนกุล. (2554). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- แววตา พูลสวัสดิ์ และคณะ. (2561). “การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก.” **วารสารวิจัยและพัฒนายลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์**, 13(1), 8 - 16.
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. (2559). **ASEAN Economic Community Blueprint**. กรุงเทพมหานคร: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศกระทรวงพาณิชย์.
- สัมพันธ์ ทองสมัคร. (2536). **การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). “ทิศทางการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา ปี 2562.” เอกสารประกอบการบรรยาย หัวข้อ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2560).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). **ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ**

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____. (2560). **ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).**

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา**

พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ**

พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2561). **อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของ**

ตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ = National Qualifications**

Framework (Thailand NQF). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

_____. (2560). **รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.**

กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2561). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561).**

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ. (2560). **ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579.** กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุภัทร ชูประดิษฐ์. (2554). **การจัดการศึกษาทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา รูปแบบการพัฒนา**

บุคลากรทางการศึกษา ทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). **ประเทศไทย 4.0**. เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2560 เข้าถึงได้จาก http://planning2.mju.ac.th/government/20111119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf.
- อนุชัย รามวรัญกูร และนลินรัตน์ รักกุศล. (2557). “การพัฒนารูปแบบการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ.” **วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา**, 9(2), 85-96.
- อุดมศักดิ์ มีสุข. (2560). “การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง.” **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี** 11, 3 (กันยายน - ธันวาคม): 221 - 235.

ภาษาต่างประเทศ

- Bloom, B. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Denzin, N. K. (1974). **The Research act: A theoretical introduction to sociological methods**. New York: McGraw-Hill.
- Johnson, A. P. (2007). **A short guide to action research**. 3rd ed. Boston, MA: Pearson Allyn and Bacon.
- Johnson, R. A., & Hignite, M. A. (2000). “Applying the technology acceptance model to the WWW.” **Academy of Information and Management Sciences Journal**, 3(2), 130-142.
- Macmillan, T. T. (1971). “The Delphi Technique. Paper Presented at The Annual Meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development.” **Ca: Monterey**, May 3-5.
- Nigro Felix A. (1959). **Public Personnel Administration**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Parker, E. L. (2008). **Factors that contribute to a successful secondary vocational education program in the state of Mississippi**. Mississippi: University of Southern Mississippi
- Ramsaroop, E. V. (2001). **Vocational and technical education changes that are potential contributors to the economic development of Trinidad and Tobago**. Virginia: Polytechnic Institute and State University of Virginia.

Suttillertarun, S. (2007). **Human Behavior and Development**. Bangkok: Aksarapipat Press (in Thai).

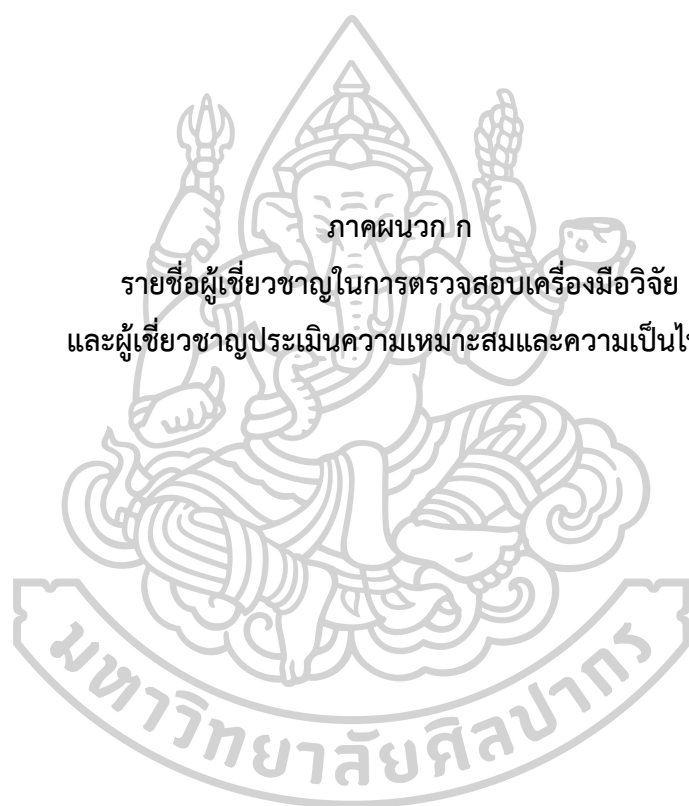
Thienput, D. (2000). **Human Resource in the 21st Century**. 3rd ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press (in Thai).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
และผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

รายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจงานวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลุง วีระนาวิน	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ	กรรมการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม	กรรมการ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพล ใจเย็น	กรรมการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. นางศิริพร ศรีพันธุ์
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษา
2. พันจ่าเอกสันติ เลิศไกร
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายอาชีวศึกษา โครงสร้าง/กำลังคน
3. ดร.ทิฆัมพร พันลึกเดช
ตำแหน่ง: อาจารย์คณะบริหารธุรกิจ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านภาษา การเขียน และการสื่อความหมาย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี รามัญญ
ตำแหน่ง: คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
ความเชี่ยวชาญ: ด้านการวิจัย และเครื่องมือวิจัย
5. นางพิจารณา ศิริชานนท์
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษา

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้สัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ

ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา (6 ท่าน)

1. ดร.สิทธิพงศ์ นกแอนหมาน
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
ความเชี่ยวชาญ: สาขาช่างอุตสาหกรรม/พลังงาน
2. รต.กิตติ บรรณโศภิชฐ์
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพตรัง
ความเชี่ยวชาญ: ด้านพาณิชยกรรม การบัญชี/เลขานุการ
3. ดร.ปรีดี เกตุทอง
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตรัง
ความเชี่ยวชาญ: ด้านการศึกษา/บริหารธุรกิจ
4. ว่าที่ร้อยโทดร.นิคม เหลี่ยมจ้อย
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการการอาชีวศึกษาพิษณุโลก
ความเชี่ยวชาญ: ด้านอาชีวศึกษา (อาหารโภชนาการ/คหกรรม/เครื่องแต่งกาย)
5. นายวิศวะ คงแก้ว
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสถาบันเกษตรภาคใต้
ความเชี่ยวชาญ: ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา สาขาเกษตรกรรม
6. ดร.ไชยสิทธิ์ กิจคำ
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่
ความเชี่ยวชาญ: หลักสูตรระยะสั้นทุกสาขาวิชา

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจและประเทศไทย 4.0 (1 ท่าน)

1. ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
ตำแหน่ง: อดีตเลขาธิการอาชีวศึกษา/ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและวิจัยการศึกษา (4 ท่าน)

1. พันจ่าเอกสันติ เลิศไกร
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายอาชีวศึกษา โครงสร้าง/กำลังคน
2. นางศิริพร ศรีพันธุ์
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษา
3. นางพิจารณา ศิริชานนท์
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษา
4. นางสาวณิชา พิทยาพงศกร
ตำแหน่ง: นักวิจัย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนวัตกรรม การวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนของสถานประกอบการ (3 ท่าน)

1. นายสาคร เกี้ยวข้อง
ความเชี่ยวชาญ: ด้านธุรกิจ
2. นายทศพล อมรพิชญ์ปรัชญา
ตำแหน่ง: ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนา กรรมการของสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT)
ความเชี่ยวชาญ: สถานประกอบการ/ด้านบุคลากร
3. ดร.นนทวัฒน์ สุขผล
ตำแหน่ง: ผู้ตรวจประเมินคุณภาพแห่งชาติ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์

ผู้เชี่ยวชาญด้านกำลังคนอาชีวศึกษา (2 ท่าน)

1. นายอิทธิฤทธิ์ กิ่งเล็ก

ตำแหน่ง: อดีตนายกสมาคมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2 สมัย

ความเชี่ยวชาญ: การตลาด/การท่องเที่ยว/การโรงแรม

2. ดร.สาโรจน์ ขจรจันต์

ตำแหน่ง: ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายอาชีวศึกษา/มาตรฐานหลักสูตร

ผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน (1 ท่าน)

1. รศ. ดร. พงษ์เทพ สันติกุล

ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ความเชี่ยวชาญ: ด้านแรงงาน

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. นายวิรุณ	ใส่แว่น	2. นางสาววิชูพรรณ	ศรีสัญญา
3. นางสาวณิชามา	ประดิษฐ์สาร	4. นางสาวสุดาวรรณ	นิ่มเกียรติวงศ์
5. นายสุเมธ	มามาตย์	6. นายวัฒน์	เรืองสมุทร
7. นายพงษ์ศักดิ์	ลิ้มเครือยาน	8. ดร. กิติพงษ์	เทพจิตรรา
9. นายนิกร	วรภักดิ์	10. นางสาวธัญญา	มานพ
11. นายขวัญชัย	สินอนันต์	12. นางสาวศศิภา	คลองรั้ว
13. นางสาวกัญญารัตน์	เหล่าเส้น	14. นางสาวไศจิรัตน์	เจียวก๊ก
15. นางสาวจริยา	รักดี	16. นางสาวนัฐวรรณ	ฐาพร
17. นายนพพร	ศรีทอง	18. นางสาวชลธิชา	ชลกต
19. นายฐิติพงศ์	งามขำ	20. นายอรรถกร	พลเพิ่ม
21. นายเดชา	เรืองแก้ว	22. นายทศพร	สีห์พิทักษ์เกียรติ
23. นายพัชรศรัณย์	เพียรเจริญศักดิ์	24. นายควินย์	ชาวบุญ
25. นายศักดิ์นิษฐ์	แก้วสมบูรณ์	26. นายธนกฤต	พยายาม
27. นายพุดิพงษ์	ปิติ		

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ รับรองและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ

1. ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
ตำแหน่ง: อดีตเลขาธิการอาชีวศึกษา/ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา
2. ดร.บุญส่ง จำปาโพธิ์
ตำแหน่ง: อดีตรองเลขาธิการอาชีวศึกษา
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี
3. ดร.ประชาคม จันทร์ชิต
ตำแหน่ง: ด้านเลขาธิการอาชีวศึกษา
ความเชี่ยวชาญ: การประกันคุณภาพการศึกษา
4. ดร.พันธ์ศักดิ์ โรจนกาศ
ตำแหน่ง: อดีตรองเลขาธิการอาชีวศึกษา
ความเชี่ยวชาญ: ด้านความร่วมมือภาครัฐ+เอกชน
5. ดร.อดิศร สิ้นประสงค์
ตำแหน่ง: นายกสมาคมการศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
ความเชี่ยวชาญ: ด้านนโยบายการศึกษาสถานศึกษาเอกชน
6. นายภานุรุจ กลิ่นโพธิ์
ตำแหน่ง: ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน
ความเชี่ยวชาญ: ด้านกฎหมายการศึกษา-อาชีวศึกษา

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ชุดที่ 1)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ขั้นที่ 1/3

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง แนวทางการสัมภาษณ์แบบสอบถามชุดนี้ ใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
จำนวน 15 - 20 คน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิง
นโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ชื่อ ..... นามสกุล.....
2. เพศ ..... 3. อายุ ..... ปี
4. การศึกษา..... สาขา .....
5. ประสบการณ์การทำงาน..... ปี 6. ความเชี่ยวชาญด้าน.....
7. อาชีพ.....
8. ตำแหน่ง/ความรับผิดชอบ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลการศึกษาบริบท สถานการณ์ และการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อรองรับ
ประเทศไทย 4.0

ประเด็นคำถามหลัก	ประเด็นคำถามย่อย
1. บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ ประเทศไทย 4.0	1. มิติในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0 2. รูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่ สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0
2. ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)	1. ทักษะที่จำเป็น 2. ความรู้ความสามารถ 3. เทคโนโลยี และนวัตกรรม 4. ความเชี่ยวชาญ/ชำนาญ/วิชาชีพ 5. ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร
3. ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการ เรียนการสอน)	<u>หลักสูตร</u> 1. มาตรฐานหลักสูตร 2. รูปแบบการเรียนการสอน (เน้นปฏิบัติ/เน้น โครงการ/บูรณาการ) 3. ระบบทวิภาคี/สหกิจ/เครือข่ายความร่วมมือกับ ภาครัฐและภาคเอกชน <u>ครูผู้สอน</u> 1. คุณลักษณะของครู 2. มาตรฐาน/ประสบการณ์/วิชาชีพ 3. จิตวิญญาณ/มุมมอง/แนวคิดของครูผู้สอน 4. การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้สอน เพื่อ รองรับบริบท และสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป <u>การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน</u> 1. สื่อการเรียนการสอน 2. ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน

ประเด็นคำถามหลัก	ประเด็นคำถามย่อย
4. ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)	1. คุณลักษณะของผู้จบการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษา 2. ทักษะที่จำเป็นต้องมี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา
5. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ	1. การส่งเสริมด้านงบประมาณ 2. การขยายโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา 3. การประกันคุณภาพการศึกษา 4. ค่านิยมอาชีวศึกษา (คุณธรรม, คุณภาพ, ความร่วมมือ, ความเป็นมืออาชีพ) 5. การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ (เครื่องมืออุปกรณ์)

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ชุดที่ 2)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ขั้นที่ 2/3

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

หลักสูตรปริญญาดุขฎิบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง แบบสอบถามการประมวลคำตอบในรอบแรก แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มในข้อความเกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ชื่อ ..... นามสกุล .....
2. เพศ ..... 3. อายุ ..... ปี
4. การศึกษา..... สาขา .....
5. ประสบการณ์การทำงาน..... ปี 6. ความเชี่ยวชาญด้าน.....
7. อาชีพ.....
8. ตำแหน่ง/ความรับผิดชอบ.....

แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ	ความเป็นไปได้					ภาพอนาคต		เหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	
6. สถานศึกษาควรมีการจัด สภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานและ ห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาให้ คล้ายกับสถานประกอบการ								

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามการสังเคราะห์ SWOT Analysis (ชุดที่ 3)

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อกำหนด (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับ การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสังเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis Tools) เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

คำอธิบายเพิ่มเติม

S = Strength (จุดแข็ง) คือ สิ่งที่เป็นอยู่ในอาชีวศึกษาที่มีผลทำให้การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเข้มแข็ง สามารถดำเนินนโยบายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้

W = Weakness (จุดอ่อน) คือ สิ่งที่เป็นอยู่ในอาชีวศึกษาที่มีผลทำให้การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาไม่เข้มแข็ง ไม่พัฒนา ไม่สามารถดำเนินนโยบายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้

O = Opportunity (โอกาส) คือ ปัจจัยภายนอกของอาชีวศึกษาที่มีผลต่อการดำเนินนโยบายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้

T = Threat (อุปสรรค) คือ ปัจจัยภายนอกของอาชีวศึกษาที่เป็นสิ่งที่คุกคาม หรือเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถดำเนินนโยบายการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. อาชีพ .....
4. วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

1. S: Strength (จุดแข็ง)

Strength (จุดแข็ง)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
1. สถาบันการอาชีวศึกษามีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารอบการอาชีวศึกษา 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และ Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่แผนที่ 8 - 12						
2. มีการกำหนดคุณลักษณะ อันจะนำสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติตามพันธกิจและวิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่านิยมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)						

Strength (จุดแข็ง)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
3. เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนากำลัง คนในระดับฝีมือ เพื่อพร้อมใช้ในการประกอบอาชีพ						
4. เป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งบุคลากรมีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ ในการให้บริการทางการศึกษา						
5. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีสาขาวิชาชีพให้เลือกหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน						
6. เป็นสถานศึกษาที่มีพื้นที่ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม เพียงพอ ครอบคลุมทั่วประเทศ						

2. W: Weaknesses (จุดอ่อน)

Weaknesses (จุดอ่อน)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
1. ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ภาษาสากล ทักษะคณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และทักษะที่มีความจำเป็นในแต่ละสาขาวิชาชีพ						
2. ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผู้สมัครเข้าศึกษาต่อมีแนวโน้มลดลง						

Weaknesses (จุดอ่อน)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
3. ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ						
4. หลักสูตรการอาชีวศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสังคมได้อย่างทันทั่วถึง						
5. รูปแบบการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษาบางส่วนยังขาดการบูรณาการกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความทันสมัย						
6. บุคลากร ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดความรู้มากกว่าการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ การเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน						
7. เครื่องมือการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่						
8. ปัจจุบันสถาบันการอาชีวศึกษามีการจัดโครงการ กิจกรรมที่สนองต่อนโยบาย และแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ยังเน้นการบริหารจัดการแบบเชิงรับ สนองต่อนโยบายของผู้บริหาร มากกว่า การบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนและพัฒนาการอาชีวศึกษาเชิงรุก						

Weaknesses (จุดอ่อน)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
9. มาตรฐานหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการอาชีวศึกษายังไม่สามารถเทียบเคียง มีความโดดเด่นในระดับสากล						
10. สถาบันอาชีวศึกษาไม่มีการแนะนำของผลดีในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา						
11. ขาดการวิจัยและพัฒนา สถาบันอาชีวศึกษามีการใช้งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ทันสมัย ตลอดจนสร้างงานและอาชีพใหม่ ๆ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี						

3. O: Opportunities (โอกาส)

Opportunities (โอกาส)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
1. สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ความต้องการความรู้ทางวิชาชีพของตลาดแรงงานมีความหลากหลาย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในลักษณะอาชีวศึกษาเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น						

Opportunities (โอกาส)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
2. การบริหารการศึกษา หน่วยงาน/ สถาบันการศึกษามีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ภายใต้พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน สำหรับใช้ ในการบริหารจัดการ						
3. ภาครัฐมีนโยบายให้ความสำคัญกับการ พัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา อีกทั้งมีการ สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการ จัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ						
4. มีพันธมิตรและเครือข่ายทางการศึกษา เช่น สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการการจัด กิจกรรมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ						
5. ชุมชน สังคมมีความต้องการจำเป็นด้าน แรงงานที่มีฝีมือและทักษะในวิชาชีพ						
6. ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง การศึกษาสมัยใหม่ที่ส่งเสริมในการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบ ทางการแข่งขัน						

4. T: Threats (อุปสรรค)

Threats (อุปสรรค)	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
1. กระแสความนิยม ค่านิยมของผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนสายวิชาชีพมีจำนวนน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด						
2. ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบัน การอาชีวศึกษาในมุมมองของสังคม เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาสายสามัญ ในประเด็นดังกล่าวยังมีความเป็นรอง						
3. มีสถานประกอบการเอกชนที่มีชื่อเสียง จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากร รองรับธุรกิจของสถานประกอบการนั้น ๆ						
4. จำนวนประชากรในอนาคตมีแนวโน้มลดลง						
5. สภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ถดถอยเป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพลในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน						

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ชุดที่ 4)

ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง แบบประเมินเพื่อรับรอง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ชื่อ ..... นามสกุล.....
2. เพศ ..... 3. อายุ ..... ปี
4. การศึกษา..... สาขา .....
5. ประสบการณ์การทำงาน..... ปี 6. ความเชี่ยวชาญด้าน.....
7. อาชีพ.....
8. ตำแหน่ง/ความรับผิดชอบ.....

ตอนที่ 2 การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ นโยบายที่ 1 ผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา มุ่งสู่คุณภาพ
มาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

1.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม
วิชาชีพที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ
ผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะฝีมือ ความเชี่ยวชาญ และความเป็นเลิศเฉพาะทาง

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมภาพลักษณ์อาชีวศึกษา ปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่
ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ผู้เรียน สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการ
สร้างนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีทักษะจำเป็น
และสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

1.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เป็นมาตรฐาน รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับความต้องการด้านกำลังคน อาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จ อาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) และ สมรรถนะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ (Function Competency)

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงกระบวนการจัดการอาชีวศึกษา รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ นโยบายที่ 2 ผลักดันและให้ความสำคัญกับบุคลากรอาชีวศึกษาให้ มีความพร้อมในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม ความ เชี่ยวชาญในสาขาที่หลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อ รองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ จัดการเรียนรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูผู้สอน สร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา การคิด การวัดประเมินผลของครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและให้ความสำคัญกับครูผู้สอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึก ทักษะคิด และค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลกของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ นโยบายที่ 3 พัฒนาสถานศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอน สมัยใหม่ รองรับประเทศไทย 4.0

3.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐาน การศึกษาในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคีให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถาน ประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของ ตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมโอกาสในการใช้เทคโนโลยี เข้าถึงนวัตกรรม องค์ความรู้ด้านวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยง ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

3.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่ หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มี คุณภาพมาตรฐาน และผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อผลิต สื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างหลักสูตรที่โดดเด่น และเป็นที่ต้องการของตลาด

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการสร้างและพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ นโยบายที่ 4 การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา มุ่งสู่การดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกำลังคน บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาลูกจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารบุคคลของครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะกิจในการพัฒนากำลังคนอาชีวะ รองรับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ด้านการพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในบุคลากรทางการศึกษาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมการอบรมให้ความรู้ระดับผู้บริหาร เรื่องแนวทางการยกระดับกำลังคนอาชีวศึกษา รองรับประเทศไทย 4.0

4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจดสิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาของอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 5 ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ ด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อการบริหารจัดการ และการ จัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลง

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ นโยบายที่ 5 ผลักดันการอาชีวศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนให้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ในการร่วมดำเนินการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพวิชาชีพอาชีวศึกษาให้ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรทวิภาคี เพื่อผลิตบุคลากรสายอาชีพในอุตสาหกรรม สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการทำงานบูรณาการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับกระทรวง ที่มีความเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

.....

.....

.....

.....

5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขยายแนวร่วมทางการศึกษาอาชีวศึกษาเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสารสนเทศการศึกษาทางไกล

กลยุทธ์ที่ 2 จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 3 ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Coaching) และกลไกการพัฒนาครูผู้สอนด้วยระบบเครือข่ายการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย

1.1 ผลการตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัย โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ชุดที่ 1) ชั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ชั้นที่ 1/3

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
1. บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0								
1. มิติในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. รูปแบบของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)								
1. ทักษะที่จำเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. ความรู้ความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
3. เทคโนโลยี และนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
4. ความเชี่ยวชาญ/ชำนาญ/วิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
5. ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
3. ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)								
<u>หลักสูตร</u>								
1. มาตรฐานหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. รูปแบบการเรียนการสอน (เน้นปฏิบัติ/เน้นโครงงาน/บูรณาการ)	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
3. ระบบทวิภาคี/สหกิจ/เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
<u>ครูผู้สอน</u>								
1. คุณลักษณะของครู	+1	+1	0	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
2. มาตรฐาน/ประสบการณ์/วิชาชีพ	0	+1	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
3. จิตวิญญูณ/มุมมอง/แนวคิดของ ครูผู้สอน	+1	0	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
4. การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของ ผู้สอน เพื่อรองรับบริบท และ สถานการณ์ที่เปลี่ยนไป	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
<u>การบริหารจัดการด้านการเรียนการ สอน</u>	-1	+1	+1	+1	+1	0.6	3	สอดคล้อง
1. สื่อการเรียนการสอน								
2. ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน	-1	+1	+1	+1	+1	0.6	3	สอดคล้อง
4. ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)								
1. คุณลักษณะของผู้จบการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
2. ทักษะที่จำเป็นต้องมี สำหรับ ผู้สำเร็จการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
5. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ								
1. การส่งเสริมด้านงบประมาณ	-1	+1	+1	+1	+1	0.6	3	สอดคล้อง
2. การขยายโอกาส และความเสมอ ภาคทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	0.8	4	สอดคล้อง
3. การประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
4. ค่านิยมอาชีวศึกษา (คุณธรรม, คุณภาพ, ความร่วมมือ, ความเป็น มืออาชีพ)	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
5. การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ (เครื่องมือ อุปกรณ์)	-1	+1	+1	+1	+1	0.6	3	สอดคล้อง

1.2 ผลการตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัย โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ชุดที่ 2) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ขั้นที่ 2/3

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
1. บริบท สถานการณ์ด้านกำลังคน ที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศไทย 4.0								
1. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะการคิด วิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ นำมาซึ่งผลสำเร็จทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
3. พัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0	+1	+1	0	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
4. การจัดการอาชีวศึกษาต้อง กำหนดรูปแบบของผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้อง/ เหมาะสมกับสถานการณ์ประเทศ ไทย 4.0 โดยมีความรู้ทางด้าน ทฤษฎี ความเชี่ยวชาญทางด้าน การปฏิบัติ ทักษะทางการ สื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อนร่วมงานและทีมงาน อันจะ นำมาสู่การคิดอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	0	+1	0.8	4	สอดคล้อง
2. ด้านกำลังคนอาชีวศึกษา ที่เป็นที่ต้องการของตลาด (ผู้เรียน/นักศึกษา)								
1. ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะ การคิดวิเคราะห์ ทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และทักษะการ บริหารอื่น ๆ ที่มีความสำคัญอย่าง ยิ่งในการเตรียมความพร้อมผู้เรียน เข้าสู่ตลาดแรงงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. ควรมีการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะ ด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นทักษะ พื้นฐานที่ต้องใช้ และเป็นทักษะที่ จำเป็นที่นายจ้างจะใช้ในการ พิจารณารับเข้าทำงาน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
3. สถาบันอาชีวศึกษาควรให้ ความสำคัญด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะ ความคิดของ ผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันต่อการ เปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
4. ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลสูงสุดในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
5. การผลิตทรัพยากรกำลังคน อาชีวศึกษาของประเทศมีความ จำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญเป็นหลัก โดยใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
6. ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะทักษะ ความรู้สอดคล้องนโยบายประเทศ ไทย 4.0 ด้านทักษะ ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้คณิตศาสตร์และการ คำนวณ การสื่อสาร การบริหาร จัดการ การตลาด และ ความสามารถเฉพาะในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	4	สอดคล้อง
3. ด้านสถาบันการศึกษา (หลักสูตร/ครูผู้สอน/การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน)								
1. หลักสูตรอาชีวศึกษาควรมีความ สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ตลาดแรงงาน โดยเน้น การปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถ เรียนรู้ได้ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. การจัดหลักสูตรควรเป็นหลักสูตร เปิด เน้นการบูรณาการหลักสูตร และเนื้อหาการเรียนรู้ต้องเน้น	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
ฐานสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทางทฤษฎีและมีทักษะจากการฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และสามารถพัฒนาเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต								
3. สถาบันอาชีวศึกษาต้องมีการปรับตัวให้ทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป มีเทคนิค วิธีการ ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ การจัดกิจกรรม เชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ภายนอก จัดกิจกรรมแบบบูรณาการผสมผสานเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม เน้นการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
4. รูปแบบการเรียนการสอน ควร มุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยต้องมีการเปิดโอกาสให้ สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงตามความต้องการและ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบายประเทศไทย 4.0 และ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศทุกด้าน	+1	0	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
5. รูปแบบการเรียนการสอนควรเน้น การฝึกปฏิบัติจริง (On the Job) เรียนในห้องเรียนให้น้อยลง มีการ มอบหมายงาน (Job Assignment) มากกว่าการสอน ในห้องเรียน จะทำให้ผู้เรียนมี ทักษะในการคิด วิเคราะห์มากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
6. สถาบันอาชีวศึกษาควรร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษากับสถาน ประกอบการในการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง และได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นกลไกใน การพัฒนาครูอาชีวศึกษา ได้ เรียนรู้และวิเคราะห์สมรรถนะ วิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ ทักษะประสบการณ์ที่ได้รับจาก สถานประกอบการไปถ่ายทอด ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอน จนเกิดความเชี่ยวชาญ และความชำนาญ	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
7. ครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนา ตนเองให้มีความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ ฝึกทักษะอาชีพ ทักษะการสอน ทักษะภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตาม อาชีพที่ผู้เรียนสนใจ มีเทคนิค การสอนที่ดี	+1	+1	0	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
8. สถาบันอาชีวศึกษาควรให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและกำหนดให้มีการพัฒนาครูอาชีวศึกษาด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาครูอาชีวศึกษาสำหรับสถานศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
9. ครูผู้สอนควรมีหลักการ ทักษะคิด วิเคราะห์และกระบวนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ ความสนใจในการเรียน	+1	0	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
10. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
11. สถาบันอาชีวศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดสร้างสรรค์สื่อใหม่ ๆ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
12. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอาชีวศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	4	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
4. ด้านสถานประกอบการ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ)								
1. สถานประกอบการมีความต้องการให้สถาบันอาชีวศึกษาทำการฝึกและพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เมื่อจบแล้วสามารถเข้าทำงานได้ทันที	0	+1	+1	+1	+1	0.8	4	สอดคล้อง
2. สถาบันอาชีวศึกษาตระหนักถึงตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางอาชีพ มีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีระเบียบวินัย ความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ และมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
3. สถานประกอบการต้องการคนที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด มีความพร้อมที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และมีความสามารถรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
5. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ นโยบายของรัฐ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา เครือข่ายความร่วมมือ								
1. การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
2. การจัดการอาชีวศึกษาควรมีจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดย	+1	+1	+1	+1	0	0.8	4	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ΣR	แปลความ
	1	2	3	4	5			
คำนึงถึงคุณภาพและความเป็น เลิศทางวิชาชีพ ขยายโอกาสทาง การศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและ เสมอภาค								
3. รัฐบาลกำหนดนโยบายการศึกษา โดยจัดให้มีการปฏิรูปด้าน การศึกษา เพื่อลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกลยุทธ์ด้านการ ประกันคุณภาพ และการพัฒนา มาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
4. สถาบันอาชีวศึกษาควรมีการ ประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และ แผนการปฏิบัติการประจำปีอย่าง ต่อเนื่อง และนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนา ใช้เป็น แนวทางในการจัดระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
5. สถาบันอาชีวศึกษาควรพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งระบบ โดยให้ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการ ศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การดำเนินการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	5	สอดคล้อง
6. สถานศึกษาควรมีการจัด สภาพแวดล้อมของโรงฝึกงาน และห้องปฏิบัติการในสถานศึกษา ให้คล้ายกับสถานประกอบการ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	4	สอดคล้อง

ภาคผนวก จ
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
และหนังสือขออนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว 8606/ ๒๖๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๖ กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศิริพร ศรีพันธุ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 081-737-3675 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิติตัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ ๑๖๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๖ กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน พันจ่าเอกสันติ เลิศไกร

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 081-737-3675 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ ๒๖๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๖ กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ทิฆัมพร พันลึกเดช

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 081-737-3675 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ ๙๗๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๒๖ กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.สุมาลี รามนัญญ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 081-737-3675 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สาธิต นริตติชัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริตติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ ๑๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๖ กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน นางพิจารณา ศิริชานนท์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 081-737-3675 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตติย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3100

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.สิทธิพงศ์ นกแอนหมาน

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอขอมอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอขอมอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 31๐1

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน ว่าที่ รต.กิตติ บรรณโคภิชรุ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติตัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 31๐๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน ดร.ปรีดี เกตุทอง

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3103

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๒๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน ว่าที่ รท.ดร.นิคม เหลี่ยมจ้อย

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติศัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 11๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน นายวิศวะ คงแก้ว

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3105

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๘๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.ไชยสิทธิ์ กิจคำ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3๕๓1

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๒ ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติตย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3/ คช

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน นางศิริพร ศรีพันธุ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 31๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๒๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน นางพิจารณา ศิริขานนท์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิธิติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3110

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๒๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน นายอิทธิฤทธิ์ กิ่งเล็ก

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3111

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน นายทศพล อมรพิชญ์ปริญญา

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3112

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๘๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.นนทวัฒน์ สุขผล

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติตย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3890

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๒๒ ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน คุณสาคร เกี่ยวข้อง

ด้วย นายศิวกรณ์ เองฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามความเห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เองฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริตติชัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริตติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 311๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
เรียน ดร.สาโรจน์ ขอจ่วนเตี้ยว

ด้วย นายศิวกรณ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอขอมอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอขอมอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาโรจน์ นิรัตติย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3115

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เทพ สันติกุล

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขออนุญาตจากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3116

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน พันจ่าเอก สันติ เลิศไกร

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัตติย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3117

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๙๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

เรียน นางสาวณิชา พิทยาพงศกร

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และหากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3118

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายวิรุณ ไส้แ่วน

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ อว 8606/3119

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นางสาววิชูพรรณ ศรีสัญญา

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

วิรัช ปรังษณ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ว120

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวณิชาภา ประดิษฐ์สาร

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/3121

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวสุตาวรรณ นิ่มเกียรติวงศ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิธิติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3122

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายสุเมธ มามาตย์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติตย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3123

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายวิวัฒน์ เริงสมุทร

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3124

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายพงษ์ศักดิ์ ลิ่มเครือยาน

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชัน
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3125

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน ดร. กิตติพงษ์ เทพจิตรรา

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3126

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๙๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายนิกร วรรณศักดิ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติชัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3127

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นางสาวธัญญา มานพ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบกรทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3178

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายขวัญชัย สินอนันต์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามความเห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาริต นีรัตติย์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 31๗๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นางสาวศศิภา คลองรั้ว

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตติย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตติย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3130

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลช้าง
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวกัญญารัตน์ เหล่าเส้น

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามความเห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาริต นีรัตติย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/3131

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๘๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นางสาวไศจรีย์ณี เจียวก๊ก

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริศสัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริศสัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3132

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๔๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวจรรยา รักดี

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิธิติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/3133

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๒๕ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวนัฐวรรณ ฐาพร

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิติตัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ว174

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายนพกร ศรีทอง

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิธิติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3135

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวชลธิชา ชัลกต

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3136

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายฐิติพงศ์ งามขำ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัตติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/3137

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายอรรถกร พลเพิ่ม

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3134

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายเดชา เรืองแก้ว

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3139

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายทศพร สิริพิทักษ์เกียรติ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ส.อ.ต. น.ร.น.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3140

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายพัชรศรัณย์ เพ็ชรเจริญศักดิ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติศัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิริติศัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3141

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายควินธ์ ขาวบุญ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามความเห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัตติย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3142

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายศักดิ์ณิษฐ์ แก้วสมบุรณ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติไคย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 31๔3

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
เรียน นายธนกฤต พยายาม

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรัตัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 31๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๘๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน นายพุมพิงศ์ ปิติ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่วนวันเวลาและสถานที่ นักศึกษาจะประสานงานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3074

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เรียน ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรัติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3๐๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๘๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เรียน ดร.บุญส่ง จำปาโพธิ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ ๓๐๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เรียน ดร.ประชาคม จันทรชิต

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิธิติชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขออนุมัติและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
เรียน ดร.พันธ์ศักดิ์ โจรนาทาศ

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขออนุมัติและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขออนุมัติจากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ส.เชิด นริศชัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริศชัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ ๓๐๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจัน
กรุงเทพฯ 10170

๘๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
เรียน ดร.อดิสร สีนประสงค์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ส.ธิต นริตคัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นริตคัย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจัน
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

ที่ อว 8606/ 3079

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๔ กันยายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
เรียน นายภานุรุจ กลิ่นโพธิ์

ด้วย นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0” มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หากท่านประสงค์จะขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน หมายเลขโทรศัพท์ 083-402-4105 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ส.เชิด ๒๕๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ณ ..... วันที่.....

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

กำหนดการในการวิเคราะห์ SWOT Analysis

เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ณ วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

วันเสาร์ที่ 5 ตุลาคม 2562

08.00 - 08.30 น.

ลงทะเบียน

08.30 - 09.00 น.

แนะนำและให้คำจำกัดความ กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในประเด็น ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

09.00 - 10.30 น.

การประชุมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์ SWOT Analysis

10.30 - 10.45 น.

พักเบรก รับประทานอาหารว่าง

10.45 - 12.00 น.

วิเคราะห์ SWOT Analysis

12.00 - 13.00 น.

รับประทานอาหาร

13.00 - 14.00 น.

จัดลำดับความสำคัญของ SWOT Analysis (Priority Matrix)

14.00 - 16.00 น.

ประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อจัดทำกลยุทธ์ฯ

.....

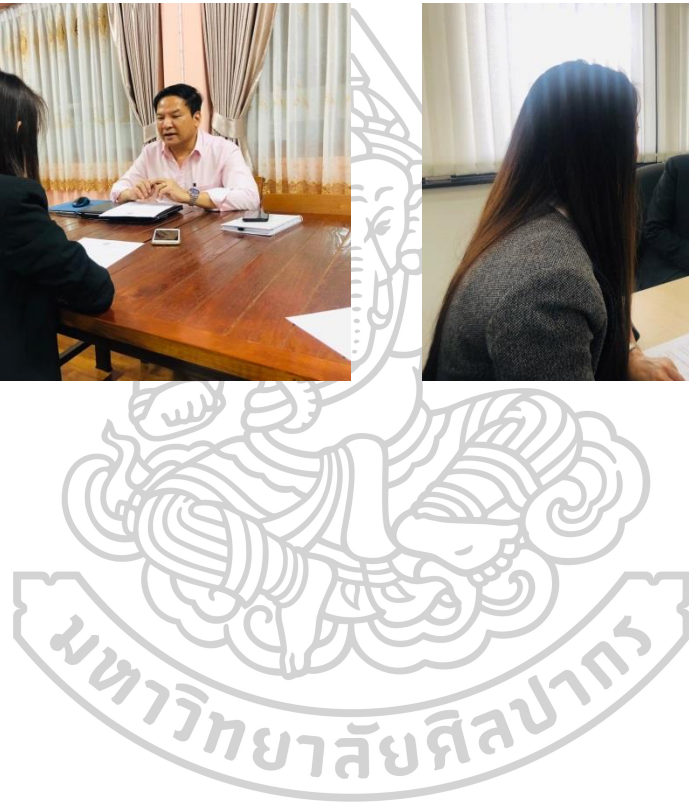
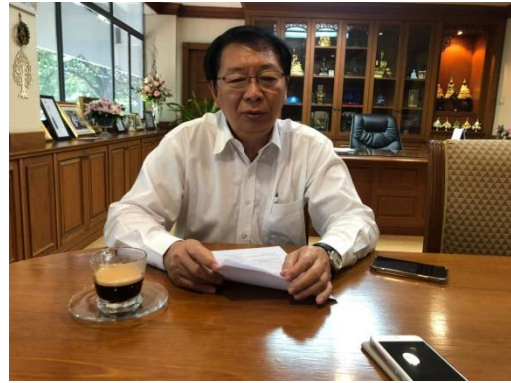

1. การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

2. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านแนวทางการพัฒนากำลังอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0

3. จัดเวทีสนทนากลุ่มย่อย การจัดกิจกรรมเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการสังเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis
Tools) Tows matrix

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายศิวกรณ์ เองฉ้วน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2531 ปริญญาตรี วิศวกรรมอุตสาหการ วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาวิทยาเขตเทเวศร์
	พ.ศ. 2543 ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	พ.ศ. 2556 ศึกษาต่อระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
	ประวัติการทำงาน
	พ.ศ. 2527 ครู ระดับ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2529 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2538 อาจารย์ 2 ระดับ 5 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2540 ผู้ช่วยผู้ประสานงาน วิทยาลัยการอาชีพคลองท่อม
	พ.ศ. 2542 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ระดับ 6 วิทยาลัยเทคนิคชุมพร
	พ.ศ. 2547 รองผู้อำนวยการ ระดับ คศ.2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2549 รองผู้อำนวยการ ชำนาญการ ระดับ คศ.2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2552 ผู้อำนวยการ ชำนาญการ ระดับ คศ.2 วิทยาลัยการอาชีพหัวไทร
	พ.ศ. 2552 ผู้อำนวยการ ชำนาญการ ระดับ คศ.2 วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่
	พ.ศ. 2553 ผู้อำนวยการ ชำนาญการ ระดับ คศ.2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2554 ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ ระดับ คศ.3 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
	พ.ศ. 2559 ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ระดับ คศ.4 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
ที่อยู่ปัจจุบัน	49 หมู่ที่ 2 ถนนเหนือคลอง-แหลมกรวด ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่